

70 let

**ORGANIZOVANÉHO SPORTOVNÍHO
RYBÁŘSTVÍ V PŘEROVĚ**

JAR. FIŠNAR

Jaromír Fišnar

70 LET

organizovaného sportovního rybářství v
Přerově

PŘEROVSKÝM RYBÁŘŮM K SEDMDESÁTINÁM

Sedmdesát let znamená jeden lidský život, avšak 70 let v životě a plodné činnosti zájmové organizace neznamená mnoho.

Organizované rybářství v Přerově zaznamenalo za sedmdesát let své činnosti úspěchy i neúspěchy, slávu i nepochopení. Ti, kteří to mysleli vždy dobře, kladli kamínek ke kamínku a v současné době jsme svědky velkých rybářských úspěchů v našem městě.

Místní organizace Českého rybářského svazu je jednou z nejpočetnějších zájmových organizací Národní fronty na území našeho města. Je to organizace, která ve svých řadách má schopné a obětavé členy, členy zapálené „pro věc“, členy, kteří dokázali, že svou zájmovou a sportovní činnost mají rádi a že ji berou za svou.

MO ČRS svou prací značnou měrou přispívá na plnění volebního programu NF a i do budoucna má své velké plány.

Jménem Městského výboru Národní fronty děkuji všem, kteří se na dosavadních výsledcích podíleli a zároveň přeji všem vyznavačům Petrova řemesla hodně sil a úspěchů pro léta příští.

FRANTIŠEK JAKUBEC
předseda MěV NF v Přerově

1. ÚVOD

První známá zmínka o rybářích na Přerovsku je z r. 1516, tj. z doby panství Jana z Pernštejna.

Pernštejnové byli proslulí rybníkářským podnikáním a měšťané v Přerově záhy poznali výnosnost tohoto druhu hospodaření. Přikročili k zakládání rybníků a r. 1519 se souhlasem Viléma z Pernštejna založili na pozemku „Kačično“ obecní rybník. Ležel v prostoru mezi Přerovem, Dluhonicemi a Předmostím. Dne 10. 4. 1543 je Janem z Pernštejna potvrzeno Přerovským právo užívání dvou rybníků, které zřídili v prostoru mezi Přerovem a Dluhonicemi. Za pět let později se obrací městská rada na Jana z Pernštejna s prosbou, aby jim nadále dovolil brát vodu na jejich rybníky a to z panských rybníků Prosenického a Lyseckého.

V „Pamětní knize Přerova“ je zaznamenáno, že r. 1528 byl „udělán“ druhý rybník malý. Třetí rybník, jménem Tratil, měl být dokončen r. 1570.

Pěstování ryb v rybnících bylo doplněno lovem v řekách. Za rybolov v Bečvě dávali v té době rybáři v Přerově plat ve výši 1 kopy a 13 a 1/2 groše.

Řeka však nebyla jen klidným tokem, ale naopak stálou hrozbou. U Prosenic se dělila na několik ramen a její tok byl jiný, než dnes. Koryto bylo široké, plné štěrkového nánosů, spoutané jen vrbovými křovisky. Za vysoké vody se Bečva často hnala Trávníkem k dnešnímu podjezdu u cesty do Lověšic. Dne 20. 7. 1652 zaplavila níže položenou část města a voda dosahovala v kostelíku sv. Marka až k oltáři. Rozlila se do Mostní ulice a zaplavila Dolní náměstí. Strašné povodně byly v letech 1666; 1667 a 1668.

V r. 1715 strhla Bečva kus mostu a valila se Trávníkem k Šířavě a na Novosady, strhla hráze rybníka u Předmostí a odplavila některé domy na Kozlovské ul.¹⁾ Tak byla naše milá Bečva občanům města věrným průvodcem, zdrojem radostí a obživy, jednou vlídná a krásná, jindy krutá, rozbouřená a nelítostná ve svém řádění.

Ale vždy obdivovaná všemi milovníky přírody, jak o tom svědčí další řádky, které se pokouší zachytit historii organizovaného sportovního rybářství v Přerově.

2. ZALOŽENÍ SPOLKU A VÝVOJ DO ROKU 1918

Roku 1909, dne 28. ledna, sešlo se v Záloženském domě v Přerově 31 nadšenců rozhodnutých založit rybářský spolek s pevnými pravidly rybolovu a sportovními stanovami.

O této ustavující schůzi byl sepsán zápis, dle kterého byl iniciátorem záměru přerovský lékař, Dr. Leopold RIEDL. Ten vytýčil první zásady, jejichž ušlechtilost a zejména opodstatněnost prověřil čas a potvrdil jejich neměnnou platnost. Dr. Riedl byl člověk pokrokový a předvídavý. Viděl, že narůstající průmyslové podnikání narušuje rovnováhu života v přírodě a že je třeba se těmto negativním vlivům bránit: „Regulací rybolovu je třeba zabránit vyrybnování řeky a naopak tuto osazovat vhodnou násadou, dále bránit znečišťování vody a tím soustavnému otravování ryb a pěstování pravého ušlechtilého rybářského sportovníctví“, to jsou důvody pro organizování rybářství v Přerově.

Je zvolen 13 členný výbor a jako první rybářský revír má nový spolek k dispozici úsek řeky od hranice dluhonicé až po hranici prosenickou, vydražený od městské rady za 700 K ročně. Jde o úsek hlavního toku v délce asi 10 km, avšak pro tehdejší počet rybářů a úroveň rybnatosti to musel být rybářský ráj. Členské příspěvky činí 10 korun ročně a rozhodnuto povoliti rybolov i nečlenům za finanční úhradu. Usneseno: „aby se žádného zápisného nevybíralo, ale by byl pro letošek vydán zákaz lovu sítěmi. Doba hájení budiž uložena jen nečlenům užívajícím práva rybolovu jen dočasně a to od 1. dubna do 15. června. Pro členy však toto omezení nemá platnosti“.

Schůze se konají v Záloženském domě (Městský dům) a Josefu Polamovi se zadává k provedení plechová tabule s firmou narodil se 10. listopadu 1860 v Bystřici p. H. Maturoval, na přerovském gymnáziu v r. 1880 a medicínu studoval ve Vídni. Do Přerova se vrátil roku 1888, kde provozoval lékařskou praxi.

MUDr. LEOPOLD RIEDL

V roce 1895 byl městským radním a v letech 1898 až 1901 členem městské rady. Jako předseda Úvěrního spolku Přerovská záložna se přičinil o dokončení stavby Městského domu (Záloženský dům). Má zásluhy o stavbu městského vodovodu, štedře podporoval místní odbor Ústřední matice školské. Věnoval se zvelebení Přerova jako předseda Okrašlovacího spolku a jemu vděčí město za dokončení parku Michalova a za výsadbu alejí podél Bečvy. Jako lékař byl oblíben pro svou milou, bodrou povahu. Zemřel 22. července 1913 v Teplicích n. B.

„Rybářský spolek v Přerově“, která byla na domě vyvěšena. Členům jsou vydávány legitimace a „ve příčině navedení mládeže k šetření ryb posláno memorandum správám škol a ve příčině zamezení pytláctví a dohledu četnictva vypravena deputace předsedy a jednatele k okr. hejtmanovi a obecnímu starostovi“. Již v prvním roce získává spolek náhradu za znečištění vody ve výši 250 K od cukrovaru a dalších 250 K je požadováno od ředitelství dráhy: „jelikož stoka vyústující za železničním mostem znečišťuje a otravuje vodu“. „K hlídání ustaveni dva hajní, p. Černoch a Lansfeld, za ročních 10 K pro každého s podmínkou, že svoje obhlídky konati budou podle vody a za každého dospělého pytláka při udání a zjištění viny dostanou odměnu zvláštní á 2 K“.

Zápis z 5. března dokumentuje rozdíly mezi jednotlivými spolky a ukazuje na snahu získat zkušenosti: „K dotazu sděluje p. V. Wehle, c. k. vrch. official v Olomouci, že spolek vydává jen legitimaci členskou nestaraje se, opatří-li si členové úřední lístek. Cena lístku spolkového řídí se tím, jak často člen rybaří a s jakým výsledkem, ročně 10 až 30 korun. K témuž dotazu odpovídá jednatel spolku ve Val. Meziříčí, že člen platí ročně 6 korun, za což dostane k vánocům kapra 2 kg, sportista platí u berního úřadu 4 K, na hejtmanství dostane lístek rybářský s 1 K kolkem, spolku platí sportista 2 K“.

Spolek se stává přitažlivým pro celou řadu zájemců o rybaření a v průběhu prvního roku se počet členů více než zdvojnásobuje, a proto: „dlužno se již nabývatí otázkou, jaké

ryby vpouštět do řeky naší". Jako první násada bylo do Bečvy nad Kapličkou vysazeno 88 raků v ceně 16 korun 60 hal. Více jich nebylo, neboť dle zprávy p. Písaříka „ostatní zdechli".

Koncem roku je vydána pokladní zpráva, dle níž činil příjem 1.107,80 K, vydání 957,80 K, v záložně 350 K, celkem aktiva rovných 500 K. K vánocům je objednáno v Litomyšli u Thurn-Ta-xiské správy 1 q kaprů a členové poděleni 65 kusy.

Druhý rok existence spolku byl zahájen valnou hromadou 10. 2. 1910, za účasti 36 členů. Byly čteny zprávy jejichž obsah se ke škodě nezachoval a provedeny volby funkcionářů. Mimo to bylo rozhodnuto: „příspěvek členů starých zůstaň 10 K, nových budiž 10K a 2K zápisné a aby výbor za vhodné příležitosti revír rozšířil a aby L. Prášil byl vyloučen pro porušování sportovního řádu, ale výjimečně mu byl příspěvek vrácen".⁰⁾ Byl zvolen 5 členný rybníkářský odbor, neboť obecní rada sdělila, že pronajme spolku pozemky u Michalova ku zřízení rybníka. Usneseno opatřit u tesaře Vrány v Grymově člun, jehož potřeba v době, kdy tok řeky nebyl ještě regulován, byla velmi naléhavá.

Dne 16. 4. 1910 se konala přednáška ryb. inspektora, p. Živice, který navrhoval výboru: „aby hejtmanství bylo požádáno o výnos proti znečišťování vod, aby se nadále vysazovali raci a aby se požádalo ministerstvo orby o rozšíření zátok". Náměty pozoruhodné zejména obrazem stavu čistoty vody Bečvy, který dovoluje v Přerově vysazovat pstruhy a zejména raky. Uvažuje se o možnostech výstavby vlastního rybníka u Michalova, nebo u Kapličky; v průběhu roku však k žádným akcím nedošlo. Jen do Bečvy se vysadilo 6000 duhových pstruhů a na závěr roku se rozdělilo 50 zakoupených kaprů „mezi členy, kteří vůbec nechytají, aneb velmi málo, a pak mezi členy výboru". Ti se sešli jen třikrát — v březnu, květnu a prosinci, z čehož je patrná i úroveň činnosti spolku, který má již 76 členů.

Třetí valná hromada se konala 3. 3. 1911 za účasti 26 členů, a široce projednávala možnost výstavby rybníka: „pro zřízení rybníka ohlédnuto místo za Michalovem p. Veselým; místo jest sice vhodné, avšak upuštěno od tohoto, neboť přišla jiná myšlenka. Regulace potřebuje materiál na břehy a že by vybíráním tohoto mohl rybník býti zařízen. Rybník ten pod Jakoubkem byl by 600 m dlouhý, 50 m široký. Komu správa rybníku ponechána bude záleží od obce a doufá se, že spolku rybářskému".

V průběhu diskuse se objevila perlička stojící za záznam původního znění: „Pan Inderka dotazuje se na činnost hlídačů. Na dotaz ten odpovídá p. předseda, že mimo udání p. Stojana, že vojsko zdejší posádky bylo pro učiněnou škodu asi 200 K tím, že vjelo koněmi do řeky a mnoho ryb kopyty usmrceno, okr. hejtmanství oznámeno, ničeho více nebylo udáno".

Voraři na Bečvě

Na doporučení předsedy bylo býv. jednatelem p. Friedlovi za jeho obětavost vysloveno uznání a zvolen čestným členem. Dne 25. července byl projednáván přestupek členů Pražila, Kočičky a Černého, „kteří pod mostem betonovým nedovoleným způsobem bez násadu na kotvice ryby chytají a usneseno dotyčným členům dopsati, aby podobného chytání zanechali a pohroziti vyloučením ze spolku.

Obsahově zajímavá schůze se konala 14. 12. 1911, kdy byl na programu bod „porada o udělování členství jakož i případné reorganizaci spolku.

Předseda poukazuje na „jednostrannou účast na právech spolkových a sice spolku našeho a spolků jiných. Jeví se potřeba, abychom sestávali s takových členů, kteří stanovy zachovávají budou a sportu chytání ryb jak stanovy dovolují užívatí budou. Ti však, kteří by pomýšleli na prodej chycených ryb měli by zapraviti takový poplatek jaký výbor ustanoví a uzná, nebudou však členy nýbrž mají jen právo chytati ryby a nemají žádných členských práv. Jest dojistá mnoho těch, kteří denně případně ob den sedí u řeky, nachytají mnoho ryb a tím druhé členy zkracují. Ze seznamu jest proto zjistiti kteří byli takými a dá se očekávati i budou, ony jest pak záhodno vyloučiti". Po debatě předčítá jednatel jména 34 členů a usneseno, aby dle § 10 stanov rozhodnutím výboru byli vyloučeni. „Usnesení toto se členům jmenovaným oznámí s podotknutím, že výbor jim případně za zvláštní poplatek povolí chytání ryb, že však členy nebudou a stanovy pro ně samo sebou neplatí".

Lze se domnívat, že v té době se nejednalo právě o výjimečnou událost a prodej ryb do hostinců byl vžitou zvyklostí, zejména mezi soc. slabšími vrstvami obyvatel. Je obtížné s odstupem hodnotit ovzduší, v němž výbor odvážně prosazoval své stanovisko, neboť se zde střetávaly dva protichůdné zájmy — na straně jedné snaha o zachování zásad sportovního rybolovu, na nichž byl spolek budován, na straně druhé negativní dopad na členy, jimž jejich zájem o zvýšení životní úrovně nelze ani příliš zazlívati a diviti se reakci, která postup výboru provázela. Čtyřicet vyloučených žádá o svolání valné hromady a dále „členové vyloučení vyslali k okr. hejtmanství deputaci a byl též p. předseda tamtéž zavolán, kdež byl tážán zda mimořádná valná hromada svolána bude". Důvody vyloučení se zabývala ještě schůze výboru 3. ledna 1912 a byl čten dopis „podepsaný 24 členy, v kterém žádají o svolání mimořádné valné hromady do 31. prosince 1911. Z dalších zápisů je patrné, že problém vyloučení většího počtu členů byl považován za velmi závažný a zásadní, až nakonec bylo rozhodnuto, aby valná hromada se uskutečnila 15. března. V úvodu této památné schůze vysvětlil shromážděným předseda: „okolnost, která donutila výbor ke kroku nutnému, vyloučiti členy pro nezachování stanov s poukazem, že kdyby výbor nebyl sáhl k onomu nutnému prostředku, bylo by zavládlo ve spolku, který má za účel pěstění a šetření ryb, ubíjení těchto. Jelikož stanovy vyloučení dovolují, přikročil výbor nucen ku kroku onomu a vyloučil členy, ne snád' aby vzbudil nepokoj, nýbrž aby mohli i nečlenové nepodléhající stanovám jako udičkáři ryby chytat".

Jednání bylo velmi bouřlivé a zajímavá jsou vyjádření jednotlivých členů — tak třeba p. Kočička „popírá, že zadržoval ryby na kotvice, i že ryby prodával, ale připouští, že se u vody hádal". Zamazal připouští, že ryby prodával i nedůstojné vystupování a ohrazuje se tím, že byl k hádce nucen proto: „že jen v neděli může chytati a to že kdy přišel k vodě, vždy zastoupeno těmi samými rybáři". Pan Buksa prodávání ryb nepopírá, že prý prodávala jeho žena. Černý přiznává, že chytal na více udic, avšak ryby na kotvice nezadržával. Tak a podobně se vyjadřovalo celkem 24 přítomných, vesměs s přiznáním prodeje ryb. Valná hromada se usnesla, aby pánové Kočička, Ginter, Černý, Mika, Masařík, Široký, Ševčík, Zajíc, Březina, Kalabus, Šubrt a Prášil zůstali vyloučeni. Zápis pak uvádí doslova: „Na to ztropili oni, kteří zůstali vyloučeni takový povyk, že byl p. předseda nucen, valnou hromadu pro nemožnost jednání prohlásiti za skončenou o půl

dvanácté v noci. Druhá valná hromada budiž k projednání ostatních bodů svolána na den 25. t. m."

Druhé části schůze konané opět v hostinci p. Písařika se zúčastnilo 26 členů. Na pořadu byly zprávy o činnosti funkcionářů, z nichž zajímavá je informace o případu znečištění vody Strhance a Bečvy cukrovarem. Hlídačům pak přislíbena odměna 5 K „za polapení ve dne a 10 K za noc, aby se jejich vůle napružila". Bylo konstatováno, že výbor „pracoval vždy pro blaho spolku a nedovolil nic zbytečného, neb pokladna vykazuje dosti slušný obnos".

Výborové schůze se zabývaly otázkou chytání ryb do čerenu a je dobré proto připomenout, že 13. 6. na návrh O. Štencla byly určeny hranice revíru pro chytání do čerenu: „1) za Kapličkou, po hranici prosenickou; 2) od výtoku staré Bečvy až po Dluhonice. Lovit se může jen ve čtvrtek a jen tolik ryb, kolik hostinští potřebují a nic více".

Výborovou schůzí až z 5. srpna se připomíná rok 1913. Jak vyplývá z dochovaného zápisu, příčina byla v odstoupení dosavadního předsedy Fr. Dvořáka. Řízení spolku se ujímá místopředseda a pak O. Štencl. Poprvé jsou odměňováni funkcionáři za práci pro spolek a na návrh p. Inderky „usneseno jednateli udělit 38 K a pokladníkovi 20 K remunerace".

Pátá valná hromada se konala 9. srpna v zadní místnosti hostince p. Dyčky na Šířavě. Je pozoruhodné, jak docházelo ke změnám míst schůzí, jako by pravidelné střídání hostinců mělo příčinu i v jiných, než ryze sportovních zájmech. Valná hromada se usnáší: „s ohledem na příznivý stav jmění spolkového členové, kteří nepřetržitě pět roků ve spolku jsou, neplatí na rok 1914 žádný členský příspěvek, jiní pak od 10 K odstupňovaně po 2 ko runách podle doby trvání členství".

Bečva před regulací — Pod Valy

Celkově se dá říci, že schůze měla klidný průběh, neřešily se žádné velké problémy. Správní rok končil výborovou schůzí 11. prosince a jako obvykle se dohodl jen nákup a způsob rozdělení vánočních kaprů. V Teplicích n. B. umírá iniciátor založení rybářského spolku v Přerově, MUDr. Leopold Riedl, ve věku 53 let.

První schůze v r. 1914 byla výborová a stojí za záznam proto, že její program ukazuje na snahy o rozšíření revíru: „pan předseda byl u starosty obce ve věci pronájmu rybníka a tento mu pravil, že jakmile bude rybník obcí přijat, že bude připadati každopádně spolku rybářskému".

Pak byla projednávána otázka, zda nově vznikající sportovní kluby (veslařský a

bruslařský) nebudou „rybám na závalu“. Valná hromada se sešla 2. března za účasti 28 členů a po přečtení zpráv udělila výboru absolutorium. Přikročeno k volbám a vlastnímu jednání, které nabylo na rušnosti při vytykání špatného zabezpečení člunu, který o loňské velké vodě byl ztracen. Většinou bylo znovu schváleno chytání do čeřenu s tím, že polovina dosaženého úlovku patří spolku a za podmínky: „kdo se proti ustanovenému prohřeší, budiž vyloučen“. Hlídači vody obdrželi odznaky a tak položen základ rybářské stráže.

Během roku došlo k vyřešení pronájmu rybníka, který však ještě nebyl ani zdaleka dohotoven. S obcí dohodnuto, že vody přerovské obdrží opět i s rybníkem za roční nájemné 800 korun. Bylo zakoupeno 20 kg štik po 2,20 K a 30 kg línů po 1,40 K k výsadbě do rybníka. Celkově se v roce 1914 sešel výbor pětkrát a členové jednou. Stav byl 53 členů, tjl bez „udičkám“, jejichž počet nebyl zaznamenáván.

Hodnotíme-li výsledky, nemůžeme než konstatovat, že tyto odpovídají vynaloženému úsilí výboru a nakonec i ostatních členů. Nelze jednoznačně usoudit, zda vlivem poklidnějšího způsobu života, nebo menšími nároky na hospodářské výsledky, či jen malé vyspělosti po rybářské stránce. Nepochybně svou roli sehrál také vývoj politický, zejména vypuknutí první světové války.

Rokem 1914 začíná tedy náš spolek hospodařit nejen na Bečvě, ale i na nově budovaném rybníku Pod Kozlovskou. Zápis z 3. března 1911 hovoří o „regulaci“, která potřebuje materiál na břehy. Již v úvodní části je Bečva popisována jako řeka, která se často rozvodní, čímž dochází k značným majetkovým škodám: „roku 1838 nahromadily se ledové kry mezi mostem městským a železničním, takže Bečva se vylila a zaplavila celé město; bylo proto nutno železniční násep prokopati aby voda mohla odtékat“. Podobné záplavy byly obvyklé i později, v letech 1876, 1880, 1907 a 1910, „proto starosta Kramář se zasazoval již v sedmdesátých letech o regulaci Bečvy, sehnal podpisy zástupců všech obcí při řece ležících na žádost podanou zemskému sněmu, ale nepořídil na sněme Smerlingově ničehož“. Až mnohem později jsou tyto snahy úspěšnější. Tehdejší c. k. místodržitelství v Brně vydalo 12. 9. 1909 rozhodnutí č. 56024, kterým povoluje provedení regulace na Bečvě. Vlastní průběh prací neprobíhal uspokojivě a 13. 1. 1912 podává poslanec Dr. L. Mohapl petici zemskému sněmu „o brzké zřízení přehrad na H. Bečvě a o provedení regulace Bečvy a přítoků“.

Nedlouho poté byla na městské radnici vyvěšena vyhláška: „Zemský výbor moravský zamýšlí zřídit na pravém břehu řeky Bečvy nad městským mostem v Přerově rybník, aby získal potřebný materiál jehož jest zapotřebí k vytvoření ochranné hráze pro město Přerov proti velkým vodám v řece Bečvě, která se reguluje, a žádá, aby o předloženém projektu vodopravní řízení zavedeno a povolení k jeho provedení uděleno bylo. Ustanovuje se proto komisionelní jednání na 29. 5. 1912 o 10,30 hod. dopoledne na místě siamém. Komise sejde se na městském mostě v Přerově. Při tomto jednání dlužno činiti námitky, které nebyly již dříve podány“. „V Brně 6. 5. 1912 od c. k. moravského místodržitelství“.

Zásluhu o zřízení prvního spolkového rybníka nutno přičíst v první řadě obecnímu zastupitelství, které svou vytrvalostí dosáhlo v této oblasti zvelebení města a zkrášlení přilehlé části vybudováním pěkné vodní plochy

V té souvislosti se objevuje v novinách zajímavý článek: „Koluje po Přerově domnění, že odpadní voda z nemocnice vyústí do Bečvy u Kapličky. Všechny ty pověsti nezakládají se na pravdě. Obec velikým nákladem pořídila kanál od Vsadska silnicí Kozlo-vickou až po nemocnici a voda kanálem ústí až u jízdeckých kasáren. Voda bečevní až po železniční most je úplně čistá a pověsti šířené, že tyfové bacily plovou ve vodě a tím voda v městské plovárně a v Bečvě je znečištěna a ohrožuje zdraví se nezakládá na pravdě“.¹⁷⁾

Sedmá valná hromada se konala 11. 2. 1915 v hostinci U Dyčků. Účast však valná

nebyla, neboť dle presenční listiny bylo přítomno pouze 19 členů. Konstatuje zvýšení nájemného za revír o 100 K, zvýšení počtu pytláctví a schválila zprávy funkcionářů. Jen ke zprávě „pokladniční činí p. Dvořák dotaz, na co že spolek potřeboval provaz, který činí vydací položku". Jistě obdržel uspo-kojující vysvětlení, neboť pak celý výbor již obdržel absolutorium. Závěrem padlo závažné rozhodnutí: „Příští valnou hromadu odbývati na škaredou středu a spojena buď s večírkem rybovým". A to bylo také vše, na čem se tato schůze usnesla. Dochází k rozšíření členské základny, neboť výborová schůze 24. 3. přijala devět nových členů a čtyři udičkáře spolu s rozhodnutím: „Štíky z rybníka vytáhnouti a pro dobro spolku prodati a po celý měsíc květen chytati jen štíky s podmínkou, že nikdo nesmí chytati více jako na dvě udice; chytat mohou jen členové a chytne-li se štika větší jako 1 kg, musí býti odvedena".

„Kačeny a husy nebudou v rybníku trpěny, pořídí se za tím účelem zákazná tabulka s patřičným nápisem a ještě se to uveřejní v Obzoru". Dále bylo rozhodnuto koupit síť, avšak nemá stát více jak 100 korun.

O tom, jak přísně bylo v některých případech trestáno pytláctví svědčí zápis z 10. 12.: „Tihelka z Kozlovic byl pro nedovolené rybaření trestán 48 hod. vězením".

Přes potíže a negativní dopady války pokračuje regulace Bečvy a stavba rybníka. Termíny však plněny nejsou a 15. dubna píše c. k. místodržitelství v Brně zemskému výboru moravskému: „Právoplatným rozhodnutím z 12. 8. 1909 bylo povoleno provedení regulace a zřízení hrází na nejvyšší vody na řece Bečvě, s přeměnou vodní stanice pro cukrovar bratří ze Skenů a stanovená k dokončení lhůta 3 let. Z příčin v žádosti uvedených prodlužuje se lhůta na základě § 86 odst. 2 moravského vodního zákona až do konce r. 1917. Toto prodloužení se vztahuje také na rybník za ochrannou hrází".

Z uvedeného je zřejmé, že skluz stavebních prací představuje již více než dva roky — tedy rybník ještě hotov není.

V roce 1916 jedná výbor o možnostech pronájmu vody v úseku Dluhonie, stará se o zajištění kapří násady do rybníka a probírá různé stížnosti na nepřístojné chování, hlavně udičkám, u vody.

Osmá valná hromada byla 21. února v Rolnické besedě na Šířavě. Bylo přítomno pouze 15 členů. Jako každoročně byla odstupujícím výboru vyslovena mnohá poděkování a zvolen výbor nový. Do rybníka vypuštěna kapří násada a dohodnuto pravidelné příkrmování. V novinách pak spolek připomíná, že „vložit do obecního rybníka několik tisíc kapří násady a v zájmu získání dobré výživy v krátké době upozorňuje, že je zakázáno v tomto rybníce jakýmkoliv způsobem lovit ryby, pouštět tam kachny nebo husy a jezdit na loďkách".¹⁹⁾ Pan Inderka byl pověřen nákupem vánočních kaprů za celých 200 K. Výbor se za ten rok sešel jen třikrát — není znám hospodářský výsledek, ani počet členů a podle všeho lze usoudit, že spolek jen existuje a práce stagnuje. I tak to lze v těžké válečné době považovat za úspěch.

Vytrvalost přerovských rybářů v „názorech na zarybnění", ani půl stoletím nenarušenou, dokumentuje již v roce 1916 novinový článek: „Šel jsem po břehu Bečvy několik dní po povodni a vzpomínal jakou byla za dob mého mládí, kdy jsem stával trpělivě s primitivní udicí a lovil z pouhé rozkoše. Znáš tu řeku přes 30 let, ale všechna krása a poezie zmizely s regulací nadobro. Strnulé hráze spoutávají tu divošku. Před lety bylo tu i bohatství ryb, ale dnes? Není břehu, kam se ta ubohá ryba má ukrýt! Kolik tu bývalo jelců, zlatých párem, podouství a krásných pstruhů. Dnes máme jenom rybářské lístky, zato ryb nikde!".

a to vzhledem k místnímu nedostatku poživatin, aby ryb. spolek, jak se proslýchá, vylovené ryby prodal překupníkům, kteří by je prodali snad i mimo Přerov. Oznámí-li spolek, kdy rybolov se bude konati, je jisto, že na místo samé dostaví se dostatek obecnstva, které rádo zaplatí ryby spolku tak, jak by je muselo zaplatiti překupníkovi, čímž by samozřejmě spolek i více vytěžil.

3. OBDOBÍ MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI

V r. 1918 se zvyšuje zájem o další rozvoj spolků a valné hromady se 12. března účastní 32 členů, při celkovém počtu 58 členů vůbec. Bylo schváleno omezení v přijímání dalších udičkářů, povoleno čeřenování, chytání ryb sítěmi na hranicích revíru a chytání ryb v rybníku, s poukazem na výjimečnou situaci v zásobování a velkou bídu. Výborovými schůzemi bylo přijato 18 nových členů a stanoveny podmínky lovu v rybníku: „chytání dovoleno jest pouze členům a to v úterý, čtvrtek a neděli; doba denní od 5 hod. ráno a večer do 8 hod., za chyceného kapra, který váží 1 kg budiž placeno a to za 1 kg 1 K, chytí-li některý člen ostatních druhů ryb víc jak 2 kg, má přespočetné odevzdati pro dobro spolku". O podělování kapry k vánocům rozhodnuto tak, že mají být obdařeni všichni „na přilepšenou a oslavu prvních svobodných vánoc". Ke splnění tohoto záměru nedošlo, neboť 21. 12. upozorňují zase noviny: „Rybářský spolek usnesl se podělití letos všechny své členy ván. kapry. Vzdor všemu úsilí není však možno ryby odnikud zakoupiti. Proto uvádí to spolek ve známost, aby se členové na spolkové kapry nespolehali".

Rok 1919 — desáté výročí vzniku spolku — je bohatý na události všeho druhu. Vlastenecké nadšení nad vytvořením republiky pomalu vyprchává i proto, že nejsou uspokojovány ani základní potřeby širokých mas proletariátu a t.zv. středních vrstev. Naopak nejsou dokončovány důležité investice, jako např. regulace Bečvy. Místodržitelství v Brně píše 25. 8. Zemskému výboru moravskému:

„Místodržitelství jako úřad vodoprávní bere na vědomost sdělení, že předmětné regulační práce ještě ukončeny nejsou a prodlužuje současně dle § 86 odst. 2 mor. vodního zákona lhůtu pro zřízení rybníka až do konce r. 1921".

K tomu jako na zavalanou Bečvu se zase předvádí: „Stálými dešti se rozvodnila naše řeka a stoupla o 3,4 m nad normál. Dravé vlny hrozí prorazití hráze a všechno co se jí v cestu staví".

Spolkový život zaznamenává menší oživení. K dosavadním 81 členům přistupuje dalších 58 a valná hromada svolaná na 11. ledna do Rolnické besedy na Šířavě zvolila nový výbor. S poukazem na množící se spory mezi členy byla zvolena rozhodčí komise z členů Diviše, Štencla, Dvořáka a Horáčka.

Rok 1920 je vítán neobvyklými povodněmi: „Záplavy vzniklé náhlým roztáním sněhu, k němuž přistoupily vydatné deště, nabyly v noci na 16. ledna rázu katastrofálního. Jest jisto, že povodně nynější daleko předčí onu osudnou katastrofu velikonoční roku 1917 a záplavy let dřívějších".²⁴⁾ Uvedená novinová zpráva jen potvrzuje, že Bečva zůstává i přes regulaci řekou nespoutanou, její průtok se často a neočekávaně zmnohonásobí a kalná voda s sebou často nese utopená hospodářská zvířata a nezřídka i zničené části lidských příbytků.

Dvanáctá valná hromada byla velmi početně navštívena. Zúčastnilo se jí v Rolnické besedě 49,6% řádných členů, tj. 67 z celkového počtu 135. Schůze byla 21. února a zvolila opět nový výbor, stanovila věkovou hranici 21 let pro přijímání nových členů, jednateli a pokladníkovi udělena odměna po 120 Kč a usnesla se, že z výsledků čeřenování si mohou členové koupit ryby po 4 Kč za 1 kg. Spolek pak věnoval na stavbu tělocvičny Sokol 200 Kč a fondu pro pozůstalé vdovy a sirotky rovněž 200 Kč, což pochvalně komentoval i denní tisk.

lístek pro řeku Bečvu

Povolení k rybolovu:

Pan Ferdinand Schindler

*jest oprávněn lovit ryby na jednom udici
v rybářském revíru podepsaným spolkem na-
jatém, t. j. od hranic obce grymouško-pro-
senické po hranice obce Dluhonic.*

Listek tento platí od 6./9 - do 31/12 1919

*Poplatek za povolení ku chytání ryb v ob-
nosu 10 korun byl zaplacen. Majitel tohoto
lístku jest povinen tento při rybolovu u sebe
míti a na požádání dozorních orgánů se vy-
kázati. Tento lístek platí pouze pro onu oso-
bu, na jejíž jméno zní.*

Rybářský spolek v Přerově.

[Signature]
t. z. jednatele.

[Signature]
t. z. předseda.

Vlastnoruční podpis majitele lístku:

[Signature]

Povolení k rybolovu - rok 1919

Výborová schůze 3. srpna se zabývala proviněním člena výboru Hrouzka, který chytal štiky v době hájení a ještě k tomu na smyčku. Byla mu za to udělena důtka! Důležitou součástí rekreace všech vrstev obyvatel města byla Bečva a její průzračná voda, jejíž mírný proud lákal, zejména v horkých letních dnech. Svědectví o tom podává v novinách její obdivovatel: „Nemyslete, že každá řeka je tak přístupná jako naše. A každá, že má i písek! To byste se nahledali. Chcete-li říční lázeň poslouží Vám Bečva svou křišťálovou vodou znamenitě. Muži, ženy, mladí, staří, snědí, červení, tlustí, hubení, válejí se po šterku oděni co nejméně, vše se baví; inu lázně pod Kozlovskou. S rybáři chovají lázeňští hosté přátelské styky, kibicují, drží jim palce — všeobecná

spokojenost" ..

Jen s lítostí lze číst ty řádky v době, kdy už taková pohoda na březích Bečvy není příliš častá a o křišťálové vodě se snad jen zdá.

V roce 1921 je nutno zaznamenat zásadní změny v řízení spolku, ve kterém lze pozorovat pozvolna se měnící třídní složení nově se přihlašujících občanů. V průběhu roku bylo přijato 59 členů a 87 udičkářů, z nichž bylo 41 dělníků (topiči, slévači, pekaři, žel. zřízenci a p.).

Z vedení spolku odstupuje dosavadní předseda, stavitel Lazar, a valná hromada za přítomnosti 66 členů volí 12. března novým předsedou O. Štencla.

Dle podávaných zpráv má spolek 175 členů a celkové jmění 6.673 Kč. Rozhořčení způsobila informace, že „pro konkurenci bylo obcí zvýšeno nájemné až na 1.200 Kč ročně". Později se zjistilo, že tuto konkurenci představovali samotní členové Široký a Zedek, kteří „podali obci vyšší ofertu a spolku bylo proto platit vyšší nájemné".²⁶⁾ Nezbylo, než je vyloučit.

Je podávána zpráva o „uvažovaném zestátnění vod" a rozhodnuto o či. příspěvcích ve výši 10 Kč, ale udičkáři musí platit 20 Kč, „protože chytají na výdělek". Tento způsob výděleku je předmětem kritiky nejen mezi členy výboru a tisk článkem „Rybaření na Bečvě" dává najevo i stanovisko veřejnosti:

„Před lety založen byl v Přerově rybářský spolek pro sport. V čele stáli opravdoví rybáři odborníci a také ryby v Bečvě šetřili. Pohled'te na ubohou Bečvu dnes. Vody tam skoro není, ryby položivé, zato u vody pod mostem sedí na šedesát rybářů den co den a každý chytne několik kilogramů. Ale tyto ryby nemá pro sebe, jak stanovy spolku předpisují, nýbrž na obchod. O tomto lovení ryb dovědělo se hejtmanství a upozornilo vedení spolku, že spolek rozpustí, jestliže tomuto drancování nebude učiněn konec. Zájem o šetření ryb má také obecnstvo a obec příště neměla by ani spolku takovému vodu pronajímati".

Bečva byla skutečně ubohá, skoro bez vody, neboť dlouhotrvající vedra měla za následek všeobecný pokles stavu vod. V červenci dosáhla v Přerově nejvyšší teplota 38 °C a v Labi se vynořil známý hladový kámen.

Vedení spolku vzniklou situaci řešilo zákazem lovu ryb, který byl zveřejněn i v novinách. Stylizace -veřejné kritiky však podněcuje k úvahám, zda by bylo pisatele hledat mezi „konkurenty", kteří mají sami zájem o přerovskou vodu a projevíli se podáním vyšší nabídky městské radě. Proto snad také volí výbor krajní a v té době zcela výjimečné opatření a zveřejňuje jeho provedení. Je otázkou, zda toto radikální řešení přijali s pochopením i členové spolku. Současně je totiž zakázáno chytat i do čerenu a jen ve zvláště výjimečných případech může výjimku povolit výbor.

Na četné požadavky členů dochází k ustavení zábavního výboru z členů B. Strušky, A. Kočičky, L. Křístka, R. Hrouzka, A. Svozila, L. Prášila a J. Skopala.

Vlastní rybářská práce pokračuje výsadbou 12.000 ks kapřího plůdku v ceně 4.798,10 Kč a karasů o váze 30 kg za 88 Kč, do rybníka. Cena se zdá poměrně značná, ale tržní hodnota ryb dle výnosu okr. hejtmanství je u kapra a štiky 12,50 Kč/kg, u candáta, úhoře a pstruha 25,— Kč/kg, u bílé ryby až 6,50 Kčs za kilo.

Spolek se stává členem Zemského svazu rybářů v Brně a kupuje 1 podíl Družstva ryb. spolků pro umělý chov v Praze. Je odebírán časopis Rybářský věstník.

Také ochraně vody je věnována větší péče a dosaženo rozhodnutí okr. politické správy o dohledu nad rybolovem četníky. Tato potřeba dohledu byla vyvolána četnými přestupky a rozšířením pytláctví: „Ignác Vavruš z Kopanin buřákoval jezera u Michalova, chytl asi 8 línů a nějaké štiky; podá se trestní oznámení — K. Tichý házel kamení ze železného mostu na chytající rybáře — člen Kočička prodával chycené ryby a zašle se kárný list; členové Plíska, Struška a Müller chytali v zahájený čas jelce na třešně; za tento čin vylučují se ze spolku — jistý zřízenec při stavbě želez, mostu hodil do vody

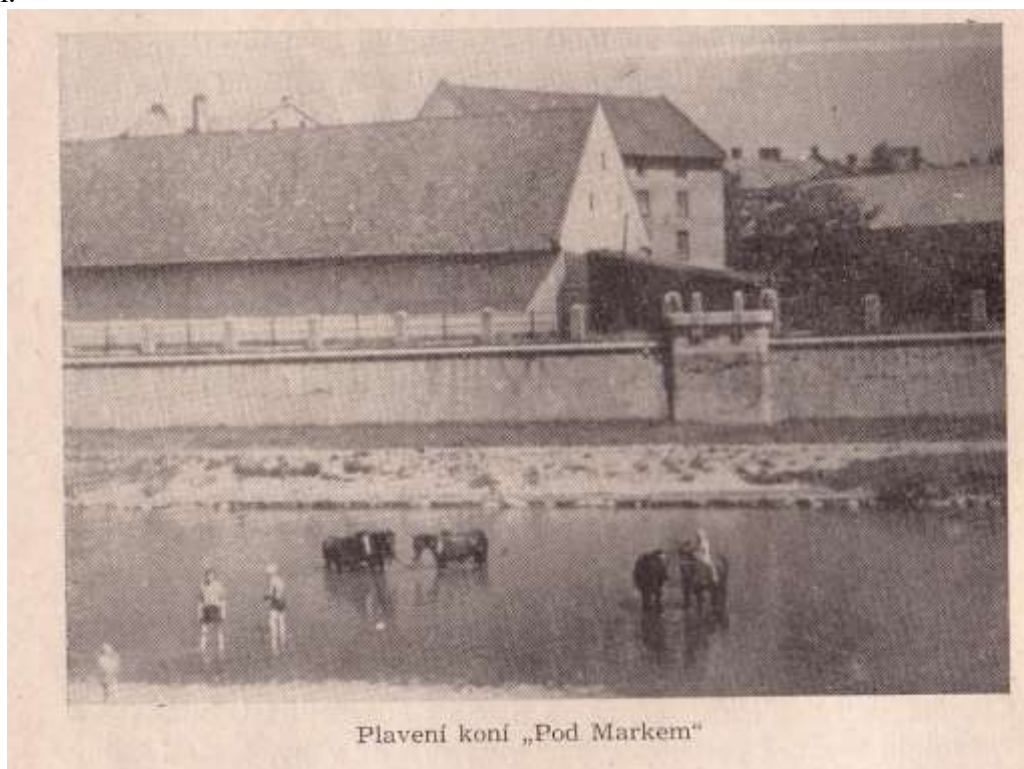
dynamitovou patronu a tím způsobem zničil asi 50 kg ryb; ved. činitelé stavby nahradí za tuto škodu obnos 250 Kč". Je postaráno o jednoduché vyčištění rybníka pomocí železných brán, kterými se odstraní „hrubší předměty" a za úplatu 2000 Kč zajištěno vytrhání trávy.

Všechny tyto akce, stejně jako nebývalý počet schůzí (14) ukazují výrazný rozdíl proti minulým rokům a potvrzují snahu nového výboru o lepší výsledky. Pochopitelná je i nedočkavost projevující se zátahem rybníka „na zkoušku, dá-li se nějaká škodná, jako štiky, okouni a jelci vyloviti" s tím, že se pak prodají za cenu 7 Kč/kg štiky a za 4 Kč/kg jelci. Dále bylo rozhodnuto „vybrat jezera podél Bečvy u Kozlovic a ryby přenést do rybníka", snad aby tam po odlovu sítěmi zase něco bylo.

Závěr roku je dán oznámením: „Kapři pro členy spolku dojdou ve čtvrtek po 6. hod. večer a budou v tutéž hodinu ve dvoře hotelu Přerov vydáváni. Členové staří mají nárok na 1 kg kapra za cenu Kč 5,— členové přijatí během r. 1921 na 1 kg 8,— Kč. Členům přispívajícím, pokud se tito o ně nepřihlásí, budou doručeni do domu. Bude-li mít kapr víc než 1 kg váhy, doplatí každý člen režijní cenu".²⁹⁾

Leden roku 1922 začal neobvyklými teplotami; „Už dlouho nepamatujeme takového počasí. Po sněhu ani památky a slunce hýří paprsky, že připadá nám to jako na jaře; co nám však ten nový rok přinesl? Poměry dosud neutěšené, stále stoupající drahotu životních potřeb, zvýšení státních dávek, restrikci mezd a platů, nespokojenost v četných vrstvách občanstva, nejistota příštích dnů, to jsou novoroční dárky", stěžuje si Přerovský obzor 3. ledna 1922. Také náš spolek se začíná zmítat vnitřními rozpory, které mají dle všech známek příčinu v usnesení valné hromady z 23. února:

„přijat návrh, aby byli přijímáni budoucně jen členové a sportovci, kterýmžto posledním bude vydáván sezónní lístek, aby udičkáři byli odstraněni; roční příspěvek stanoven budiž pro činné členy a sportovce 25 Kč, pro přispívající 15 Kč a pro členy činné ryby nechytající též 15 Kč".³⁰⁾ To je různých pojmů pro členství v jednom spolku a jak se později ukáže, právě jádro sporů začíná rozlišováním pojmů „činný" a „přispívající" člen.

Plavení koní „Pod Markem"

Plavení koní „Pod Markem"

Valná hromada projednávala své záležitosti v restauraci Praha za účasti 111 členů. Předseda Štencl v zahajovacím projevu informoval o nově chystaném zákonu pro říční rybolov a rybníční hospodářství. Dosud totiž platí říšský zákon č. 58 z roku 1885 a moravský zemský zákon č. 62 z r. 1896. V dalších zprávách se udává počet členů na 221 a jmění ve výši 1.458,63 Kč.

Připravená oficiální kandidátka nebyla „opozicí“ přijata a členové opoziční komise sestavují protikandidátku. Zvolen byl do čela opět O. Štencl a výboru bylo uloženo jednat o rozšíření revíru získáním práva rybolovu v katastru obcí Dluhonice, Troubky, Tovačov a Prosenice.

Dle nařízení mor. zemské pol. správy začíná se za ryb. lístky platit prostřednictvím pošt. úřadu přímo na účet moravského fondu zemědělského. O zásahu do dosavadního způsobu lovu ryb jsou členové informováni v denním tisku: „Lovení ryb do sítí bylo pro letošní rok ve všech řekách na Moravě zemskou politickou správou zakázáno. Rybáři se hněvají až až. Na udici se chytne leda starý křáp, nebo starý hrnec“.

V průběhu prvé poloviny roku se výborové schůze zabývají běžnými záležitostmi. Jako přísežní ochránci rybolovu byli ohlášeni okresní polit, správě J. Mika, J. Kopal a K. Diviš. Po dlouhých debatách a sporech je nakonec výborem rozhodnuto uveřejnit vyhlášku o zákazu lovu ryb v Bečvě na masové červy a používání nemírových parmiček a podouství jako návnady na dravce. Na druhé straně zase však bylo povoleno chytat v rybníku i v době hájení s podmínkou: „že se nesmí sáckovati lín pod 0,5 kg a kapr pod 1 kg váhy“.

U správy Žďárského velkostatku objednáno 5000 ks kapřího plůdku a celá zásilka vysazena do zadního traktu rybníka.

Postupně dochází k častějším výměnám názorů v tom, co jsou to členové přispívající a co členové činní! „... p. Neumann sděluje, že spolek nikdy žádných přispívajících členů nepřijímal, nikdy nedělaly se žádné rozdíly poněvadž vždy stejně platili. Při slovní potyčce užil urážlivého slova, načež člen výboru Dohnal říkal, že tento výrok oznámí při valné hromadě. Pan Neumann nahlíží, že v rozčilení se přerekl a odvolává tuto urážku a žádá za prominutí. Pan Dohnal uznává toto ospravedlnění a prohlašuje, že z výroku onoho žádnou potřebu činiti nebude“.

Nejednotnost v názorech se vyhrocuje tak, že je nutné svolat mimořádnou valnou hromadu na 6. června do Akc. pivovaru. Schůze měla velmi rušný průběh, neboť část členů ústy p. Kočičky se dožadovala nových voleb „za každou cenu“. Dále dejme příležitost zapisovateli: „... p. Kočička tvrdí, že na presenční listině jsou podepsaní členové, kteří nemají hlasovacího práva.“

Pan Dr. Raštica vysvětluje právo členů přispívajících, co hlasovací právo mají, což i p. dr. Mohapl doplňuje, že hlasovací právo vskutku dle stanov mají, avšak nikoliv právo volební. Pan Kočička opět tvrdí, že právo hlasovací a právo volební jest to samé a tudíž toto právo nemají. Pan předseda tvrdí, že žádných členů přispívajících není, neboť při poslední výborové schůzi byli všichni přijati jako členové činní. Proti tomu se ohrazuje pokladník Dvořák a prohlašuje, že tito členové platili příspěvky jako členové přispívající a někteří členové vůbec ještě neplatili a tedy že nemohou býti jako členové činní vedeni. Zároveň poukazuje, že ve výborové schůzi na usnesení valné hromady se nebral zřetel, když bylo usneseno žádné členy nepřijímat, čímž se porušilo toto usnesení, následkem toho ze schůze odešel a teď vzdává se funkce jako pokladník, což učinil i člen výboru p. Dohnal. Pak vyzývá p. předseda p. Kočičku by sdělil důvody proč jest valná hromada svolaná. Ten podává důvody a sice nespokojenost některých členů s výborem a žádá nové volby opět. Předseda opět tvrdí, že jest to nepřijatelné a žádá, aby se přihlásil onen člen, který vykládá, že výbor přijímá členy za pivo. Ihned se hlásí p. Friedrich a tvrdí, že toto jest pravdou a sice z těch důvodů, že když svého času měl službu, že k němu přišel p. Kopal a řekl mu: pojď dostali jsme čtvrtku piva od

cukráře, tedy pojď pít, ale neříkej to žádnému. Při konfrontaci to p. Kopal popírá a p. Vlach také doka^ zuje, že u něho se žádné pivo nepilo. Jelikož p. rada Brož vidí, že toto vše nemá smysl, dává návrh, by se hlasovalo o důvěře výboru. Pan Kočička dává proti, by hlasovali pouze členové v řádné valné hromadě přítomní. Pan předseda nechává hlasovat zvednutím ruky o návrhu p. Kočičky, pro kterýžto jest 33 ze 151 přítomných, čímž návrh padl. Odhlasovaná tedy výboru důvěra".³³⁾ Opozice neuspěla a výbor pracuje stále ve stejném složení, jen pokladníkem je Julius Neumann.

V polovině roku si vynahrazuje zima snad to, co zameškala v lednu; „je zima, plovárna zeje prázdnotou a obloha je šedá, nevlídná, sluníčko je vzácným jevem". Za záznam pak stojí, že: „Betonový most přes Bečvu převzat bude do státní správy a jako náhradu za zrušení mýtného obdrží město Přerov 100.000 Kč".³⁴⁾ K tomu lze zdůraznit, že městem již jezdí automobily a toto má 22.334 obyvatel.

Dne 25. července považuje výbor spolku za povinnost upozornit „že člen má právo v rybníku chytat jen na dvě udice-lískov-ky, mimo štikovek z důvodu, že někteří si položí až šest i více těchto udic". Na jaké pruty se chytalo?

„Stařeček Antoš sice chválil bambusky, ale na lískovky nedal dopustit. Chodíval na ně do Henčlova — tam bývaly šesti až osmi-metrové, rovné jak drát, moc nefedrovaly. Naposled tam byl s Ripplem, ten zas řezal obluky na čeřen, on nejraci cedil vodu, jiní na ně chodili až za Lipník. Pro šňůry se jezdívalo až do Břec-lavy; nikde neměli tak pevných a fajnově dělaných. Nikdy se stařečkovi neroztrhla; až jen jednou, ale to ještě na staré řece. Tam byly tůně a v nich parmy jako šindele a jelci jak polena. Po-dustvy, jako sokfy, se ani nebraly — co s měkú rybu? A jednou ta velká v tůni stařečkovi zabrala. Tak caplovala, že nebylo času ani na ruku šňůru otočit. Až za půl hodiny, už byla přitažená, ale pak bylo zle; šňůra řezala jak drát. Už byla ryba nad vodou, ale to byla kláda. A to' ryc — šnura praskla, jak dyž střelí, u samého háčka. Ale hodinu vydržela to caplování, taková to byla šnura".³⁵⁾

K podzimu je výborem nakoupeno 193 kg línků pro nasazení do rybníka, v hodnotě 434 Kč, neboť rybářská vášeň členů nepolevuje ani v nepříznivém podzimním počasí, čemuž se s mírnou ironií občané podivují a píší o tom dokonce i v novinách: „Zajímavý je náš rybník, když takový ostrý vítr fíčí a žene vlnky na břehy. Teď právě za fujavic honily se vlny široké půl metru a vysoké až 15 cm, jak někde na mořském pobřeží. Pro básníka stačí k inspiraci a snad jich tam teď uvidíme, když tichých bláznů jiných tam už vysedává víc než tucet".³⁶⁾

V listopadu se předseda zúčastnil sjezdu rybářských spolků v Brně a dle jeho zprávy: „... má nastati sloučení ryb. spolků Čech, Moravy a Slovenska ve svaz, jenž se má jmenovati Unie rybářských spolků republiky československé, se sídlem v Brně".

Sportovnímu klubu v Přerově se na konci roku povoluje užívat poloviny rybníka jako kluziště. Výbor přijal celkem 82 nových členů a 49 sportovců, sešel se na 12 schůzích a svolal dvě valné hromady. V prosinci se projevují opět rozmáry přírody toho roku a pár dní před vánocemi je teplo jako na jaře, slunečno a po sněhu či ledu ani památky. Důsledky se projevují hned v lednu 1923, kdy došlo k povodním a Bečva si vyryla novou cestu kolem obecního pískoviště, obtočila jej svým proudem a utvořila z něho ostrov: „nové rameno její jest šest až dvanáct metrů zšíří a hluboké je dost, neboť vlny se převalují víry. A tam lze spatřit na pískovém ostrově muže ve vysokých botách a vytrvale drží prut. Jest vskutku obdivuhodná vytrvalost rybářská a jejich vášeň s jakou nelekají se chladné vody a odvažují se skoků po kluzkých kamenech. U plovárny jsou pěkné peřeje, voda se tu pere o překážky — to Bečva si hraje ukazujíc, jak zdánlivě klidná hladina není její pravou tvář".³⁷⁾

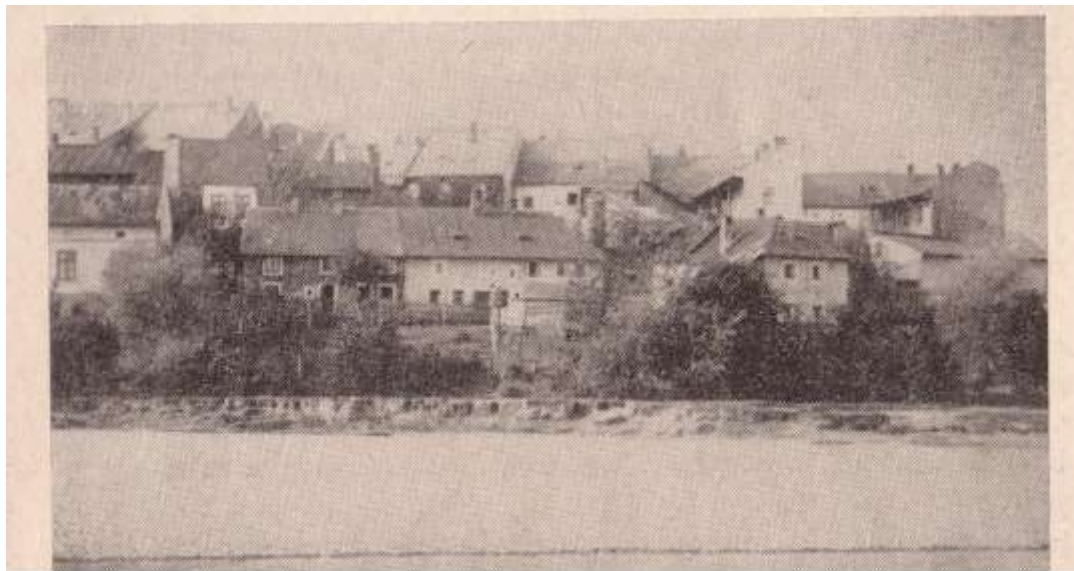
Nic zvláštního, rybáři takoví byli, jsou a jistě budou i ti, kterým jsou určeny tyto řádky. Že se mezi poctivými sportovci najdou v každé době sobci těžící pro sebe bez ohledu na cokoliv, je přirozené a nelze se proto divit, že tomu bylo i dříve, kdy ještě pořád byly v

lidech zakořeněny způsoby lovu obvyklé v časech, kdy byla ve vodě ryba na rybě a ani několikaleté členství v rybářském spolku nemohlo na tom mnoho změnit. Posuzujme proto shovívavě „tíhu omezení rybolovu a lité boje proti nim“ mezi členy spolku.

Píše se rok 1923 a mezi přerovskými občany je o rybaření stupňující se zájem. Rádných členů je již ke třem stům a sportovců, kteří mají vždy jen sezónní lístky, také téměř tolik. Výbor se schází pravidelně a projevuje poctivou snahu o kvalitní zarybňování; příkladem je vysazení úhořího monté v počtu 200 ks, obstaraného až v Praze. Potíže, které bylo nutno asi překonat, zejména při dopravě bez vhodných pomůcek, si můžeme představit jen při znalosti potřeby ochrany během expedice a vysazení. V popisované době měli úhoři cestu do našich vod víceméně znemožněnou a dovoz monté byl uskutečňován s velkými obtížemi a značným finančním nákladem.

Monté jsou úhořící velcí asi jako zápalka, kteří jsou v místech přechodu sladké vody do moře loveni a na rámečcích odesíláni do vnitrozemí. Nebýt tohoto způsobu umělého vysazování byla by tato ryba u nás velmi vzácná. Úhoř se u nás zdržuje jen dočasně, deset až dvanáct let, resp. do pohlavní dospělosti a pak se vrací řekami dolů do moře. Když se přizpůsobí životu ve slané vodě, táhne Atlantickým oceánem na trdliště v Sargasově moři, kde je jediné místo na světě, na kterém se vytírá. U nás dorůstá obvykle 80 až 120 cm a váhy 3 až 5 kg.

Čtrnáctá valná hromada byla početně navštívena a konala se v sále Akc. pivovaru. Po přečtení zpráv se předseda dotazoval: „... zda jest jaká oposice a zda-li má připravenou kandidátní listinu.

Bečva před regulací - Spálec

Bečva před regulací — Spálenec

Odpovězeno, že oposice stává, ale kandidátku má pouze v několika exemplářích, tedy žádá papír by ji mohla opsat a všem rozdat. Pan Klein navrhuje by vůbec žádná kandidátka nebyla, aby si volil koho kdo chce. Po ostré debatě která se na to stala a kterou nemohu psátí neboť bych musel jako zapisovatel mítí ne jednu, lalé deset rukou, schválen návrh na rozdání oficielní kandidátky starého výboru a komu se někdo nelíbí, by ho jednoduše škrtl a napsal si koho chce". Zapisovatel si postěžoval oprávněně a nás mrzí, že se již nedovíme obsah' té ostré debaty. O průběhu celé schůze napsaly noviny: „Rybářský spolek konal v pondělí večer řádnou valnou hromadu, řízením předsedy O. Štencla. Rybáři se scházeli, aby rokovali o životních otázkách v minulém a přítomném roce. Zájem byl i letos neobyčejný, neboť z 271 členů přítomno bylo 158 mimo četné

hosty. Již ve svém proslovu konstatoval předsedající, že loni dostala voda co proto. Organizace spolků bude postavena na jiný základ, jak usneseno právě v Brně. Starý spor mezi přáteli sportu rybářského a těmi, kteří denně vysedají u Bečvy vypukl i na letošní valné hromadě znovu. Zejména vytykáno některým členům, že chtějí si udělati z Bečvy dojnou krávu. Krize vyhrotila se tak, že jedině volby mohly přinésti žádoucí jasno. Po přestávce zvolen dosavadní zasloužilý předseda O. Štencl, za všeobecného souhlasu. K půlnoci byla většina rybářů již vymluvena a skončil proto předseda tuto valnou hromadu".³⁸⁾

Zdá se, že podobné zrcadlo by si i dnes mnohá schůze zasloužila.

Na nátlak členů je v průběhu roku zakoupena pro rybník loď v hodnotě 605 Kč a její půjčování se řídí tak, že: „ ... loďku bude půjčovati hospodář; každý člen má právo užívatí jí jednu hodinu a to v čase od 10 do 15 hodin".

Množí se případy neoprávněného lovu ryb, sáčkování ryb podměračných a stížnosti na škody vznikající plavením koní v řece. Kladně je posouzena žádost sportovního klubu o povolení loďkování na rybníku: „ ... v pondělí a pátek po celý den, v ostatní dny v květnu, červnu a červenci od 20 hod., v srpnu a září od 19 hod., za náhradu 300 Kč ročně".

K 1. lednu 1924 má spolek 293 členů a během roku přistupuje dalších 72, mezi nimi i starosta města, JUDr. K. Bořecký. Někdy čtení o příčinách častých sporů v našem spolku sice nutí k úsměvu, ale i tak nelze upřít snahu a elán, kterým jsou provázány všechny akce, jimiž je dosahováno pokroku. Spolek si získává popularitu a nakonec i uznání širšího okruhu obyvatel města a jeho rozvoj je se zájmem sledován. Práce na regulaci Bečvy pokračují a rybník je již prakticky také dokončen. Je uvažováno s oddělením zadní části sypanou hrází za účelem získání vodní plochy k vlastnímu chovu násad.

Výbor na svých častých schůzích se zabývá mimo běžných případů zajišťování výsadby, trestání provinilců a pod. i velkou kulturní akcí — rybářským výletem. Že to nebyla jednoduchá záležitost můžeme si domyslet z toho, že příprava vyčerpala program čtyř schůzí beze zbytku. Nadšení s jakým všichni přistupovali k zajišťování této první rybářské zábavy nám nejlépe přiblíží zase jen dochovaný zápis: „Předseda zábavního výboru p. Michno rozvíjí svůj program o projektu rybářského výletu. Místo vyhlédnuto u rybníka za Horákovou zahradou. Ryby se obstarají den předem. Rybu velkou co reklamu obstará p. Bárta. Pět policejních strážníků bude zjednáno k udržení pořádku. Hudba bude ta, která bude mít čas a bude nejlacinější. Prodej ryb obstarají z ochoty ženy členů, kuchání, pečení a smažení ryb pí Míkova a Kopečková za 40 Kč na den. Porce ryby s chlebem a citronem 5 Kč, tácky papírové, od Sokola se vypůjčí asi 50 lavic a hlíněné džbánky. Na hejtmanství se podá žádost o povolení výletu s průvodem, který půjde z pivovaru, Komenského, Wilsono-vou, Mostní, kolem Sokolovny. Pozvánky obdrží Napajedla, Lipník, Hranice, Kvasice, Troubky, Dluhonice, Prosenice, Věrovany a Olomouc. Pan Veselský bude mít vrchní dozor, aby všecko klapalo. Budou čtyři výčepy!"³⁹⁾ Výlet se uskutečnil 10. srpna, hrály dvě hudby a byl skutečně zahájen velkým průvodem. Vše se dle slov zapisovatele zdařilo, neboť „... zpět se již nešlo v průvodu, ale jak se dalo a každý sám mohl". Byl zaznamenán i finanční efekt čistým ziskem 163 Kč.

V jiné schůzi připravil výbor program na valnou hromadu, která se „odbývala" hned 25. února v sále Akc. pivovaru a zúčastnilo se jí 154 členů. Narušitelem klidného jednání se již pravidelně stává člen Kočička, který „vytyká výboru nesprávný postup ohledně kapra darovaného p. Ing. Vdolkovi, pak zase to a ono, až se přítomní dostali opět do ráže a atmosféra v sále, snad i následkem vypitého piva, značně zhoustla. Utečme se proto k osvědčenému již zapisovateli: „V sále jest veliký hluk; p. předseda zvoní a zjednáva klid a žádá, aby se jednalo o důležitých věcech. Jeho snaha

korunována úspěchem jen částečným, neboť hned první návrh p. Strušky na úpravu rybníka způsobuje novou bouři. Pak přikročeno k volbám, které potvrdily opět předsedou O. Štencl".⁴⁰⁾ Určena je i denní doba lovu: v létě od 4 hod. do 20 hodin a je povoleno vydávání prázdninových lístků mládeži. V srpnu umírá jeden ze zakladatelů, první hospodář spolku, V. Krippel, ve věku 74 let. V prosinci se nakoupilo za 6.000 Kč kaprů a každý nechtající člen dostal na vánoce zdarma kapra o váze 1 kg.

Rok 1925 není příliš bohatý na mimořádné události. Za záznam stojí, že výbor povzbuzen úspěchem I. rybářského výletu zahájil nové období „rybářskou maškarádou“, 15. 2. v Městském domě. Hrál vojenská hudba 7. pluku z Olomouce a návštěva předčila očekávání — čistý výtěžek byl 2.084 Kč.

Organizovaných rybářů je již přes tři sta, neboť podle informace okr. hejtmánství bylo vydáno 348 rybářských lístků.

Valná hromada měla tentokrát celkem klidný průběh a schválila několik závažných opatření. Sešla se 27. 2. v Akc. pivovaru v počtu 167 členů, kteří úvodem uctili památku zemřelých. Dle zprávy pokladníka je jmění spolku 10.258,22 Kč. Předsedou je opět zvolen O. Štencl, ale členství ve výboru se musí vzdát Dr. J. Svoboda pro přestupek ryb. řádu na cizí vodě. Příspěvky byly stejné částkou 20 Kč ročně.

V období po valné hromadě je projednáván s městskou radou návrh nové nájemní smlouvy a pořízen spolkový prapor. Prvým praporečnickem je zvolen F. Kubíček. (Prapor je ozdobou jednacích sálů ryb. budovy postavené v r. 1978). Je koupěna pila na řezání trávy v rybníku. Uskutečnil se II. ryb. výlet se ziskem 269 Kč, který však byl předmětem kritiky: „proč nehráli hudebníci u každého, když mohli hrát předsedovi“.

Rok 1926 začal pro úřadující výbor nešťastně již v závěru roku minulého. Prostě tím, že se nepodařilo obstarat vánoční kapry. Jistěže to nebylo poprvé, ale letos to byl hlavní důvod všeobecné nespokojenosti s prací výboru. Ostatní dobré výsledky, např. získání náhrady od cukrovaru za znečištění vody, uzavření poměrně výhodné nájemní smlouvy s městskou radou na dalších 5 let za 2000 Kč ročně a mnoho dalších, jako by nechtěl nikdo vidět. Průvodním zjevem je povážlivý pokles disciplíny, bez které se neobejde žádná organizace. Jednou z příčin je neschopnost výboru udržet si potřebnou autoritu a rázně zakročit proti narušovatelům pořádku. Celkový obrázek poskytuje průběh valné hromady, která se sešla 27. února v sále Akc. pivovaru. Jednání zahájil předseda vzpomínkou zemřelých a přednesl úvodní informaci o výsledcích práce za uplynulý rok. Ta však příliš nezaujala a nejdiskutovanějším bodem programu se stali vánoční kapři. Počáteční forma dotazů se postupně mění v nesourodé výkřiky, lomoz a řev, až předsedův zvonec, kterým se snažil dosáhnout klidu, v té vřavě úplně zanikl. Na návrh, aby v tomto roce byli členové odškodněni kapry dvěma, dochází dokonce k osobním výpadům a pravý poprask působí návrh, aby se zrušilo úplně dávání kaprů „papírovým členům“, protože ti si je mohou koupit a nepotřebují žádné dary spolku. Proti tomu jsou zase námitky, že chytající člen si naloví stokrát víc a „rasuje řeku i rybník“, naopak od přispívajících má spolek jenom zisk z jejich příspěvků. Nakonec byla divoká debata uzavřena odsouhlasením závazku vý- * boru k náhradě dvěma kapry letos a přijetím vysvětlení, že „loňský obchod rybami byl čistě spekulativní a spolek neměl kde co nakoupit“.

Nové pozdvižení nastalo při jednání o výši či. příspěvku, protože výbor navrhl poplatek 20 Kč jen pro řeku a dalších 30 Kč pro rybník. Dle zápisu byl návrh provázen dupáním, řevem a dlouhou řadou protestů. Objevují se i svérázná stanoviska: „máme zapláceno nájemné, máme peníze, pronajmeme rybník a nebudeme platit nic. On to vlastně rybník ani není, je to močál, protože se to nedá spouštět. Deset korun je pro všecko dost“. Konec dlouhému dohadování učinilo hlasování. Dle výsledku byly určeny příspěvky ve výši 20 Kč pro celý revír, vč. rybníku. Dle pokladníka má jmění spolku hodnotu 7.795,77 Kč.

Ve volných návrzích je vysloveno poděkování p. Mikovi za zhotovení spolkového praporu a hodnocena úroveň rybářského výletu. Uznání se dostalo i organizátorům maškarního plesu, který byl 7. února v Městském domě, zejména pro výnos 2.850 Kč. Práce s jeho zajištěním si zaslouží více pozornosti, neboť jak psal tisk: „Měli ples rybáři — zašli si do vodníkovy říše, který si liboval jak ho těší jejich tiché bláznovství, jak je někdy šidí a sám chňape po udici. Jenom si ztěžoval, že již půl století číhá v Přerově na pannu, ale dosud se mu nepodařilo ji nalézt. Bylo tu na 1200 návštěvníků a těch masek, nejvíc ryb a všelijakých vodních vil. Opravdu se ples vydařil“.⁴¹⁾

Celková úroveň práce výboru je jakoby poznamenána neshodami z členské schůze, neboť jinak je obtížné vysvětlení pro fakt, že výborové schůze svolané na 3. července, 7. srpna, 4. září a 9. října se neuskutečnily pro nedostatečný počet přítomných. V několika zbývajících schůzích, které se konaly v klubovní místnosti „fedrfechtýřů“ Akc. pivovaru, jednáno o úpravě zadní části rybníka, ale nejvíce o nové hrozbě, která vyvstává pro čistotu vody rozhodnutím Vacuum Oil Comp., zříditi na levém břehu Bečvy rafinerii olejů a petroleje. Spolek v té souvislosti uplatňuje u okr. politické správy požadavky na vybudování jezuz a sedimentačního zařízení „takového druhu, aby odpadová voda byla naprosto čistá, studny byly vybetovány a tak zamezeno pronikání chemikálií do půdy a vody“.

Nový spor vzniká rozdílností názorů členů výboru o vhodnosti osazení rybníka cejnem. Návrh byl v konečné fázi vetován předsedou: „... plétna je ryba plevelná a nemá v rybníku co dělat“. Jak to tedy s tou „plétnou“ jako plevelem vypadá skutečně: „Cejn velký vyniká mezi ostatními rybami vysokým plochým tělem. Zdržuje se nejčastěji u dna a za příznivých okolností roste dosti rychle, vždy však nejméně o polovinu pomaleji než kapr na téže vodě. Dorůstá délky až 60 cm a váhy 6 — 7 kg. Vzhledem k tomu, že druhem potravy konkuruje většině kaprovi-tých ryb, vzniká často obava rybníkářů z jeho přemnožení a vytlačení ušlechtilých ryb. Jeho význam však stále vzrůstá, protože je jednou z nejhojnějších ryb našich jezer a řek“. V tomto roce se cejn do rybníka neprosadil — náhradou bylo obstaráno z Kojetína 40 kop kapřího plůdku.

Na závěr roku se výbor konečně rozhodl k adaptaci zadní části rybníka na „mateční rybník“ a na realizaci se musí podílet sami členové odpracováním 10 hodin, ročně, nebo zaplacením 30 Kč, jinak ztratí oprávnění k výkonu ryb. práva na rybníku, jehož břehy byly zatím osázeny chutnými třešněmi (vykáceny v roce 1979). Tak byla zavedena pracovní povinnost rybářů již v roce 1926 — první brigády jsou na světě!

V poslední prosincové dny dodal velkostatek v Třešti 12 q kaprů pro vánoční nadílku členům ochuzeným loni.

Zemřeli členové Frolík, Chmelař, Hlávka, Kočička, Psota, Zámečník a Zapletal. Pohřbu strojevůdce Skřečka se rybáři zúčastnili v hojném počtu i se spolkovým praporem.

Události roku 1927 jsou předznamenány nekázní členů výboru již loni, kdy neúčast na schůzích signalizovala blížící se krizi. Ta vyvrcholila na valné hromadě konané 12. března. Účastníci jako by nechali ohleduplnost, takt, vzájemnou úctu a zdvořilost za dveřmi Akc. pivovaru a chovali se tak, že je těžké najít vhodné přirovnání. Rozborem dokladů, které jsou k dispozici, se dá usuzovat na rozhodný pokus nově vytvořeného opozičního bloku o získání pozic do nadcházejících voleb výboru. Svědčí o tom především zjištění, že příčiny nechutných hádek byly tak malicherné, že se vnucuje podezření na záměrné vytváření konfliktních situací. Výjimečnost způsobu jednání neunikla samozřejmě pozornosti a noviny, ať již Obzor nebo Selské Listy, shodně označují průběh schůze za skandální: „Tichý národ přerovských rybářů se v sobotu rozbouřil. Veliký zvon jímž snažil se občas předseda zjednat klid, úplně zanikal v křiku, hluku a řevu. Není pamětníka, že by rybářská valná hromada skončila dříve, než se vůbec došlo k volbám a to rozpuštěním schůze. Výkřiky hospodským není, kdo nemá hospodu a rybářem není, kdo nechytá ryby, platily před-sednickému stolu. Nastává krize a

předseda vyčerpán oznamuje ve čtvrt na dvanáct, že rozpouští valnou hromadu a odchází do přízemí. To tu ještě nebylo — rybářský spolek spěje těžkým chvílím vstříc".⁴²⁾ Schůze byla rozpuštěna, závěry a usnesení žádná, volby nového výboru se nekonaly, to nebyla pro stávající vedení záviděnihodná situace. Aniž bychom si osobovali právo hodnotit, zda je toto vedení dobré a pro spolek přínosem, nebo naopak kritizovat jeho zřejmé nedostatky, jedno je nutné přiznat. Krizi se mu podařilo vyřešit a dosáhlo dostatečné podpory k opětovnému zvolení. Nakolik to bylo dílo obratné diplomacie, nebo jaký podíl měly zásluhy o pokrokovější způsoby hospodaření a pokusy s výsadbou nových druhů ryb, nelze objektivně posoudit.

Přerušená valná hromada měla přece jen finále: 28. dubna opět v sále Akc. pivovaru, kdy došlo k rozhodujícímu, ale opět neúspěšnému náporu na posílené pozice stávajícího vedení: „Pokračování 18. valné hromady bylo řízeno se zdarem předsedou O. Štenclem, který se tentokráte nedal zmásti výkřiky několika povykujících jednotlivců a ovládl situaci. Ve volných návrzích bylo přijato, aby člen který s nachytanými rybami obchoduje byl vyloučen. K valné hromadě bylo vydáno hektografované prohlášení žádající nápravu ve spolku a doporučující kandidátní listinu s profesorem Dr. Svobodou v čele".⁴³⁾ Zmíněná opoziční kandidátka neprošla, ač z taktických důvodů navrhovala O. Štencle za „čestného předsedu". Voleb se zúčastnilo 185 členů a odevzdalo 184 platných hlasů, z nichž 114 zvolilo opět předsedou O. Štencle. Je zbytečné citovat všechny projevy a návrhy z obou částí valné hromady — zapisovateli zabraly plných 26 hustě popsaných stránek formátu A 4 — za důležité lze označit snad jen výši či. příspěvku 20 Kč, pak pověření výboru k přepracování stanov, usnesení o vyloučení členů prodávajících ulovené ryby a návrh na členství ve Svazu rybářů v Brně.

Tento Svaz ryb. spolků na Moravě a ve Slezsku se právě letos sešel za předsednictví spisovatele Mahena k vypracování předlohy rybářského zákona. Otázka členství v něm však nebyla jednoduchá, neboť spolky měly platit roční příspěvek za jednoho každého svého příslušníka částku Kč 5,—, což u přerovských při počtu cca 350 členů, představovalo téměř hodnotu ročního nájemného z celého revíru. Odtud tedy na prvý pohled nepochopitelná váhání a snaha předsedy Štencle o osobní jednání s Mahenem. Výsledku nebo konkrétní dohody opět dosaženo nebylo, ačkoliv přihlášku náš spolek podal již v roce 1921.

Rozpory správního výboru neměly vliv na kulturní oblast, neboť pod názvem „V zajetí vodních vij." byl pořádán maškarní ples, který se těšil velké oblibě přerovské veřejnosti, vzdor řádící chřipkové epidemii, pro kterou byly dokonce uzavřeny školy.

Je zaznamenána účast na potřebě stavební úpravy oseckého jezu, na němž leží mlýn a elektrárna v Podolší. Stávající jez, nedaleko katastr, hranic obcí Lipníka a Oseká pozůstává ze dřeva, hatí a kamenné výplně; je dlouhý 130 m a 1,96 m vysoký.

Na programu několika výborových schůzí byl řešen spor o účelnosti vysazování cejna, až došlo posléze k dohodě a pro 100 kg zajeli obětaví výboři autem do Uh. Hradiště. Pro doplnění představy o té „štrapáci" je vhodné uvést, že v zemi platí ještě zákon o silničním provozu z r. 1910, který v § 46 dovoluje v uzavřené osadě nejvyšší rychlost mot. vozidel 15 km za hodinu. Jezdí se vlevo.⁴⁴⁾

Schůzí bylo v tomto roce pozhnaně — dvě poloviny jedné valné hromady a 15 výborových. Zemřel člen Švarc a pohřbu se zúčastnil výbor se spolkovým praporem.

Rokem 1928 se uzavírá nejstarší část vývoje rybářského spolku — etapa hledání. K určitému zlomu v projevu činnosti, zaměření a rozsahu dochází v důsledku úmrtí jednoho ze zakladatelů spolku, dlouholetého člena výboru a posléze předsedy Otakara Štencle* Osobnost, která si zaslouží trochu pozornosti. Ze všech podkladů, které jsou k dispozici vychází jednoznačná charakteristika: byl to dobrý člověk! Jeho všeobecnou oblíbenost a nejen mezi rybáři, potvrzuje při té příležitosti přerovský Obzor: „Četným přátelům zesnulého O. Štencle z řad rybářů i pošt. kolegů bylo již delší

dobu známo, že dny bodrého Otakara jsou sečteny. Letos 29. května slavil své šedesátiny. Byl poštovním asistentem v Opavě, odkud před 32 lety přišel do Přerova. Jako svědomitý úředník a telegrafní odborník získal si důvěry a nejlepší pověsti. Byl přednostou telegrafu v Přerově, jedné z největších centrál v býv. Rakousku. V soukromém životě byl člověk •čestný a dobrý, rád se zasmál a také žádné švandy nepokazil. Jeho láskou byl rybolov. Rybářský spolek, v jehož čele stál dlouhou řadu let, měl v zesnulém obětavého pracovníka. Za rybami jezdil daleko, dovedl však ryb také šetřiti a pěstovat. Ulovil snad jen slepici, jež klovlá mu návnadu na udici i s háčkem, když kdesi na sev. Moravě odpočíval po rybolovu ve venkovské restauraci. V úterý odešel do věčných lovišť. Rybáři, lovci a jeho přátelé v dobré chvíli vzpomenu vždy svého Otakara Štencla" .⁴⁵⁾

Předseda Štencl zemřel 6. srpna 1928, takže je zapotřebí doplnit, že v první polovině roku se ještě aktivně podílel na řešení všech spolkových záležitostí. Řídil výborové schůze 9. ledna, a 6. února, zúčastnil se ještě i valné hromady 20. 3. v Akc. pivovaru, na které byl velkou převahou zvolen výbor stejného složení jako předchozího roku. Z odevzdaných 170 hlasů obdržela kandidátka opozice pouhých 16; ostatní volili O. Štencla z důvodu, „že starý výbor jak hospodařením, tak i celou činností přispěl k povznesení spolku".

Soudíme-li podle růstu majetku, pak je toto konstatování na místě, neboť v záložně je uloženo 13.040,60 Kč, hotovost je 435,84 a odhad ceny zákl. prostředků 4.000 Kč dává celkem 17.476,44 Kč. Valná hromada také uctila památku zemřelého člena J. Mlýnka, rozhodla o či. příspěvku 20 Kč a vzala na vědomí, že spolek má 407 řádných členů. V této době patří k nejpočetnějším spolkům na Moravě. S konečnou platností byl také zamítnut návrh na členství ve Svazu ryb. spolků v Brně.

Pohřbu O. Štencla se 9. srpna zúčastnilo velmi mnoho přerovského občanstva. Rybáři nesli velký věnec a spolkový prapor. Kremace, prováděné v Ostravě, se zúčastnili za výbor: Jednatel Veselský, členové Kubiček, Loskot, Schindler a Štympl. Za všechny se rozloučil místopředseda inž. Vychodil. O vlastním průběhu napsaly noviny 10. srpna: „Pohřeb vrch. pošt. tajemníka O. Štencla v Přerově, předsedy Ryb. spolku, konal se ve čtvrtek o 3. hod. odpoledne za velké účasti příbuzných, přátel a přerovského občanstva, z domu smutku v Palackého ulici. Pohřební průvod ubíral se za zvuků hudby Masarykovým nám., Wilsonovou ul., Žerotínovým nám. a přes Trávník na Vsadsko, kde se se zesnulým za ryb. spolek rozloučil ředitel inž. Vychodil a za přerovské fedrfechtýře Otmar Pác".⁴⁶⁾

Úmrtím předsedy nebylo narušeno vyřizování běžné agendy poměrně velké organizace a inž. Vychodil zastával funkci úřadujícího předsedy až do konce volebního období spolehlivě.

K projednávání přihlášek nových členů se začíná vyžadovat doporučení minimálně jednoho člena výboru, stoupající počet přestupků si vynutil nejprve zvýšení počtu rybmistrů o další tři — J. Pivodu, J. Miku a Fr. Sejdu a posléze bylo čtrnáct nenapravitelných vyloučeno. Umírá další člen spolku K. Pile.

Katastrofální sucho způsobilo, že Bečva je téměř bez vody a jsou proto vyžadovány radikální zásahy. U zemského výboru v Brně nárokováno vydání zákazu lovu sítěmi a čereny a výbor sám ruší dočasně všem právo rybolovu na Bečvě. Chytání je obnoveno až 9. srpna, avšak denní úlovek je omezen jen na 15 ks. všech druhů ryb. V druhé polovině roku jsou rybmistři vyzbrojeni dokonce revolverem, protože různé okolnosti vyvolávají vlnu pytláctví a ochrana vody se stává nebezpečným dobrodružstvím. Narůstá počet trestních oznámení, avšak pozitivní výsledek není vůbec pozorovatelný. Posuzováno v širších souvislostech, zdá se na místě úvaha o sociálních příčinách. V poslední době vzrůstá počet nezaměstnaných, z nichž celá řada riskuje vězení pro pár ryb ke zpestření chudého jídelníčku.

S městskou radou je znovu jednáno o nájmu rybníka na dalších 10 let, což pochopitelně podmiňuje provádění dalších úprav k chovu ryb. Spolek nemá zájem investovat peníze a práci bez smluvní záruky práva obhospodařování na dostatečně dlouhé časové období. Jednání nebylo lehké, neboť městská rada poukazuje na neshody se sportovním klubem v otázce veslování na rybníku a působí dojmem, že je negativně ovlivňována v neprospěch současného vedení spolku. Dohody zatím nebylo dosaženo a proto se žádné práce na rybníku nedělají.

Prohlubuje se spolupráce s okolními spolky, v Olomouci a Hranicích, kterým bezplatně půjčovány dekorace k jejich zábavám. Naše letní slavnost byla sice s ohledem na úmrtí předsedy odvolána, ale pět členů výboru se zúčastnilo ryb. výletu v Olomouci; na útratu měli ze spolkové pokladny uvolněno po třiceti korunách.

Část spolkového inventáře byla až dosud uložena u zemřelého předsedy, především objemné sudy (lejty). Bylo třeba najít vhodné místo k uskladnění a proto podniknut pokus o odkoupení vyřazeného železničního vagónu. Zůstalo však jen u pokusu, který skončil stanoviskem vrch. rady ředitelství státních drah: „... nemám žádných vagónů pro chudáky, kteří nemají kde bydlet, tím méně pro spolek, který si může jiným způsobem pomoci". Místo se našlo až koncem roku v pivovarském sklepě.⁴⁷⁾

Obvyklým způsobem byli členové poděleni vánočními kapry. Uznání si zaslouží obětavost členů, kteří obstarávají jejich dopravu do Přerova, neboť v minulém roce ještě na všem prodělali 266 Kč proto, že v Třešti byly ryby nakládány do vagónu při teplotě —26 °C a námraza na koších způsobila citelný rozdíl váhy.

Počátkem roku 1929 se dobrovolně vzdává celý výbor možnosti, kandidovat na členství v příštích volbách a uvolňuje tak místo dosavadní opozici, vedené Dr. Svobodou. Pro valnou hro-du, svolanou na 11. března, je sice ještě z příznivců minulé éry sestaven návrh výboru pod vedením O. Olšaníka, který však ze 157 hlasů získal 61, takže ve volbách neuspěl. Schůze měla jen relativně klidnější průběh a schválila či. příspěvek na úrovni předchozího roku. Vše ostatní byly plané řeči; „Ve volných návrzích vystřídal se množství řečníků, kteří víceméně ne věcně zasahovali do problémů dosti vážných. Snad by si měli pánové, kteří dovedou celý den trpělivě vydržeti u svého prutu, uložit více re-servovanosti a autokritiky a nemluvit mnoho o málu. Rybářské valné hromady jsou proslulé svou bouřlivostí. I tentokrát byl stále někdo ve varu. Což si milovníci tichého sportu neuvědomí, jak nepěkně vypadají v očích veřejnosti?"⁴⁸⁾

Teprve v polovině roku se začíná projevat „nová krev" na předních místech. Určuje omezení denního úlovku všech druhů ryb na 10 ks, přes bouřlivý odpor poměrně velkého počtu členů. Důsledek se projevil vystoupením 162 členů ze spolku a zůstává jen 245 nejvěrnějších. Je to obrovský otřes, který se dotýká samých základů spolku; je to snad také zlom na cestě za dalším, pro-gresivnějším rozvojem?

Snaha o konečné řešení otázky vlastního chovu ryb se projevuje pokusem získat potřebné odborné znalosti ve Vodňanech a vrcholí mimořádnou valnou hromadou 6. června v Akciovém pivovaru. Předseda informuje, že jde o dalekosáhlá opatření: „... která mají mít platnost po celou dobu 10 letého nového pronájmu". Jeho projev je natolik závažný, že si nárokuje uvedení podle záznamu: „Zajisté je všem známo oč běží. Katastrofální otravy a mrazy hrozí takřka zánikem sportovnímu rybolovu. Až na další omezili jsme chytání na den a udici na Bečvě. Rybolov na rybníce je neomezený. Jediným útočištěm našeho sportu zůstává rybník, který nutno upravit tak, abychom tam našli všichni zábavu a měli naději, že tam něco chytáme. Vědomi si vážnosti chvíle, od začátku energicky se staráme o lepší budoucnost. Vězte dobře, že existence spolku závisí na pořádku, kterým jsem se reprezentantům obce při jednání o nájmu zaručil. Jak tedy za těchto okolností a kritických dnů zajistit úlovky pro všechny naše členy? Zaručil jsem se p. starostovi, inž. Vdolkovi, za sportovní jednání a městská rada na základě mého slova vyšla nám ochotně vstříc.

Nyní k účelu našich prací na rybníce. Jest tedy třeba malý rybník přehraditi vysokou hrází a asi v jedné pětině přepažit malou hrází, abychom po vyčištění a prohloubení získali rybníček třetí a druhý větší pro plůdek. Výhody z projektovaných investic jsou ohromné. Výbor si proto přeje, aby valná hromada odhlasovala usnesení, kterých nesmí měniti ani žádná členská, ani výborová schůze. Protože rybník upravuje celek, jest spravedливо, aby také celek participoval na výtěžku a nikoliv pouze několik jednotlivců. Člen jest povinen zaplatit za každého chyceného kapra do 24 hod poplatek 1 Kč, za každého pak nad stanovený počet 5 Kč. Každý člen, který reflektuje na rybolov na rybníce v době nového nájmu od roku 1931—1940 jest povinen podle tohoto usnesení buď pracovat na rybníce 18 hodin podle svých sil a zdraví, nebo zaplatí 30 Kč. Toto opatření je proto nutné, protože spolek má platit nájem na pět roků předem a chtěje rybník zarybnit, nemá tolik peněz a výbor nepokládá za spravedlivé, aby vysoké roční příspěvky platili pánové nechytající, nebo ti, kteří chytají pouze na Bečvě"

Předsedovo vystoupení mělo příznivý ohlas a valná hromada schválila pracovní povinnost 18 hodin s možností fin. náhrady 50 Kč. Termín zahájení prací je k 7. červenci 1929.

Proslov měl účinek dobře volenou formou, která nedávala členům možnost úvahy o případném odmítnutí návrhu, ale poskytovala volné pole jen debatě o podmínkách realizace. Nehlasovalo se proto o tom zda ano či ne, ale jen o tom jak a kdy.

Členský listek z roku 1920

Nemůže být pochyb o správnosti a účelnosti záměru, neboť celkový vývoj již dávno naznačoval cestu k progresi vnějším formám hospodaření. Zůstává jen problém volby vhodného času a -způsobu dosažení cíle. Zde lze mít dojem, že období počínající hospodářské krize jen znásobí potíže, které spolek v souvislosti s výstavbou díla, prvního toho druhu prováděného vlastními silami, nutně musí mít.

V hospodářství země jsou patrné důsledky dlouho trvajících mrazů, které narušily výrobu, způsobily komplikace v dopravě a napomohly k výraznějším projevům krizových stavů hospodářského systému.

Není ušetřena ani Bečva, která na mnoha místech promrzla až na dno a obavy z nadměrné síly ledu nutí veřejnou správu k radikálním zásahům:

„Most přes Bečvu u Radslavic vyhozen do povětří. V pátek odpoledne byl dán rozkaz, aby tento 4 m široký most, vystavený v r. 1902, byl pro možnost brzkého příchodu ledů rozmetán. Osobní doprava v těchto místech má býti zatím udržována velkou lodicí.

Později bude zřízen nový železobetonový most".⁵⁰⁾

Důvody které výbor spolku vedly k rozhodnutí o okamžitém zahájení stavby bez ohledu na citelný nedostatek peněz, neboť dle informace na valné hromadě „obnáší spolkové jmění 16.517 Kč" bez odečtení 10.000 Kčs z a.pětiletý nájem revíru, mohou být vedle nesporného zájmu o získání vodní plochy posuzovány různě. Jeden z motivů napovídá článek v novinách: „Když pohlédneme do spolkového života rybářů, najdeme mnoho ruchu a práce, zvláště v posledních letech. Nový výbor v čele s obětavým předsedou chopil se práce, aby pro své členy i pro ostatní obecnost přerovské zajistil dostatek ryb. Pro uspokojení věnoval hlavní pozornost přerovskému rybníku. V posledních dnech přikročil k jeho pronikavé úpravě a celý týden je tam plno života a ruchu. V čele s předsedou pracují tam i členové a odborní dělníci, aby úpravami umožnili odborný a racionální chov ryb. Je radost na ně pohlédnout".⁵¹⁾

Na slavnostní valné hromadě 4. srpna v Akc. pivovaru podává předseda přehled rozvoje spolku od jeho založení až k oslavovanému dvacetiletí, vzpomíná zasloužilých funkcionářů, z nichž mnozí již nežijí a děkuje těm, kteří v práci pro spolek vytrvali. Podrobněji rozebírá příčiny rozporů v r. 1927, kdy „hrozilo rozbití celého spolku", jež vidí v negativním působení „papírových členů" a neschopnosti vedení spolku ovládnout část nenasytných rybářů. Předkládá optimistické úvahy o další budoucnosti „neboť členové chytající vzali správu spolku zas do svých rukou a členstvo do^ kázalo, že ví co je to disciplína a také se jí ochotně podrobují". Vyzvedává dále zásluhy a obětavost při budování dvou malých rybníčků a hrdě hlásí, že letošní výbor v době necelého půlroku provedl to, do čeho si po 10 let starý výbor netroufal. Svůj proslov končí: „Přeji spolku do druhého dvacetiletí, aby svorně pracoval v intencích svých zakladatelů a jsa proniknut duchem vpravdě demokratickým povznesl také u nás sport rybářský na úroveň ušlechtilých sportů ostatních". A zapisovatel k tomu dodává: „.. .. potlesk provázal toto přání, podobně jako přání radního Rej-hona a ostatních". Oslava byla zakončena rybářskou veselící s tancem, prodejem pečených ryb a různými atrakcemi.

Aktivita nového vedení se odráží i v náplni patnácti výborových schůzí, které kromě běžných případů nekázně řeší prc*-blémy spojené se stavbou, zhotovením dvou vývěsních skříněk (na pivovaru a v Mostní ul.), se zřízením spolkové knihovny a podmínky smlouvy s veslařským klubem.

Do třetího rybníka vysazuje tři mateční kapry a do plůdko-vého 33 kop kapřího plůdku. Výborová schůze 2. 9. vylučuje ze spolku člena Plísku pro nedůstojné chování na valné hromadě a funkce ve výboru se vzdává Fr. Čarnecký. Umírá další byv. člen výboru a dlouholetý hospodář spolku, Jan Dopovec. Konaly se dvě členské schůze a 1 valná hromada. Přijato bylo 38 nových členů a vánoční kapry obdrželi letos i veřejní činitelé — okr. hejtman Chmelík a starosta inž. Vdolek.

Rok 1930 se vyznačuje projevy hospodářské krize se všemi průvodními znaky, jako je nezaměstnanost, úpadky podnikatelů, bída a hlad.

Je pochopitelné, že vlivy a důsledky, které vytvářejí prostředí v němž náš spolek žije, musí se nutně do tohoto života promítat. Nepřímým důkazem je orientace vedení, zejména předsedy, kterého je třeba brát jako silnou individualitu strhávající ostatní k podpoře svých cílů. Uplynulý čas poskytuje výhodu posuzování minulých dějů se znalostí pozdějšího vývoje a usnadňuje proto hodnocení jejich účinnosti, příčin a následků.

Výbor svolává hned 6. ledna do hotelu Přerov členskou schůzi, která má výrazně agitační charakter s náplní účelově přísně vyhraněnou. Kampaň předsedy za opětovné zvolení je zaměřena k podchycení zájmu o prováděnou investici a doložena vhodně prezentovanými obavami o další osud spolku v této tak těžké době, kdy investice do stavby rybníčků pohltily veškerý majetek a navíc je ještě značný dluh. Obratně stylizovaným zdůrazněním vlastních zásluh a kvalit jsou členové přesvědčováni, že jen

jeho znovuzvolení může spolek zachránit. Manévrem, který nepostrádá potřebnou dávku důvtipu jsou členové přivedeni k tomu, že sami sestaví kandidátku pro příští volby za jeho předsednictví, čímž byla tak prakticky odstraněna možnost jiné volby na valné hromadě. Ta se schází 28. února v hotelu Přerov, za účasti 98 členů. Předseda, po vzpomínce zesnulých: J. Dopovce, K. Spurného, A. Lédra, zdůrazňuje velké úsilí o soběstačnost ve výrobě násad proto, že spolek měl vždy „více členů než vody“.

Základna má své třídní členění, z něhož automaticky- vyplývá i členění politické, násobené současnou náladou zaměřenou proti vlastníkům kapitálových prostředků. Vedení spolku se pokouší o prosazení zájmů společných oběma vrstvám, tj. levici a pravici, které ve spolku prokazatelně existují. Ačkoliv je spolek bez finančních prostředků, podvoluje se výbor tlaku převládající části nemajetných členů a souhlasí opět s ročním příspěvkem jen 20 Kč, ale prosazuje souhlas se zřízením -výtěrového rybníka o hloubce 1,5 m, za cenu úvěru na 5% úrok. Vůči těm, kteří dosud neodpracovali stanovený počet hodin, nebo neuhradili odpovídající obnos a mají zájem chytat na rybníku, jsou uplatněny sankce ve výši 100 Kč, které musí předem zaplatit. Za každého uloveného kapra se pak napříště bude odvádět zvýšený poplatek 5 Kč. Provedené volby dokazují, že kampaň na členské schůzi odvedla co si od ní dr. Svoboda sliboval a do nového funkčního období vstupuje výbor pod jeho vedením.

Práce na rybníku byly obnoveny 2. července a trvaly do 24. srpna. V novinách se o tom píše: „Snad každý přerovan povšimnul si už loni neobvyklého života na zdejším rybníce. Onen ruch způsobují pokojní vyznavači ryb. sportu, kteří k splnění své touhy lovit kapry budují nyní zařízení pro jejich vychování. Projektem zarybnění zabývalo se sice dřívější vedení s předsedou Štenclem, ale jejich snaha tříštila se o nepochopení většiny členů. Avšak za vedení prof. dr. Svobody a za vydatné pomoci buď peněžní, nebo přímo vlastní pracovní síly rybářů počíná se ideál uskutečňovati.“

Výstavba rybníčků „Pod Pivodovým“
(jateční, třecí a mateční)

Výstavba rybníčků „Pod Pivodovým“ (jateční, třecí a mateční)

Nejen, že změnou tvárnosti přerovského rybníka se zkráší pobečví, ale zaměstnává se také spousta dělníků a potom — občané města Přerova, těšte se! Budete si moci za režijní ceny pochutnati na zdejších kaprech".⁵²

Rozsah výstavby nebyl sice příliš velký, je však třeba ocenit úsilí a tempo její realizace, neboť po celou dobu byla provázena mimořádnou nepřízní počasí. Bečva v průběhu roku devětkrát vystoupila z břehů, zatopila Hegrův mlýn v němž musel být zastaven provoz a pod Přerovem byly pod vodou pole a louky. Mezi Dluhonicemi a Henčlovem vytvořila velké jezero, kde stála pod vodou vypínací stanice SME a dva obytné domy zaměstnanců. Sedm rodin bylo úplně odříznuto a byly zásobovány potravinami a pitnou vodou. Za kasárnami došlo k protržení hráze v délce 40 m a voda se rozlila do šířky 600 m.⁵³

Narušena byla i plynulost stavby železobetonového mostu přes Bečvu u Grymova, který byl dán do provozu až v listopadu.⁵⁴) Ještě v září se zmiňují o výjimečných potížích s Bečvou noviny: „Rozvodněná Bečva ohrožuje stavební plány. V důsledku silných dešťů stoupla hladina Bečvy a její tok nabyl velké rychlosti. Tím jsou také zdrženy stavební a betonářské práce jak na opěrné zdi na Brabansku, tak i na stavbě překlopného jezu za železným mostem". Uvedený jez se staví nákladem 670 tis. Kč zásluhou ředitelství Středomoravských elektráren v Přerove.⁵⁵)

Vraťme se však opět k rybářům, neboť i zde je spousta zajímavostí. Jednou z nich je žádost Svazu rybářských spolků a družstev na Moravě, aby při ministerstvu zemědělství byl zřízen zvláštní odbor, který by se podle připravovaného zákona o rybářství o toto staral v celém státě.⁵⁶)

Naši rybáři v Přerově upisují členské podíly po 100 Kč, aby se'zmírnila finanční katastrofa, kterou nakonec řeší sám předseda a jménem své manželky půjčuje spolku 15.000 Kč. Jsou pořádány časté zábavy k zajištění dalších příjmů a výtěžky jsou použity ke krytí nákladů na příkrmování ryb a nákup 1 q plotic vysazených do rybníka.

Výbor mění místo schůzí a spolkovou místnost překládá do hostince „U zlaté ryby" v Mostní ulici. V průběhu funkčního období umírá revizor Jan Dvořák a je nahrazen Františkem Dvořákem. Mimo něj zemřeli ještě členové Malachta, Fišer> Dr. Bednařík a dlouholetý ochránce vody — R. Lansfeld. Koncem roku je členských podílů upsáno za 4.000 Kč, takže je možný i nákup tradičních kaprů na vánoce, v ceně 900 Kč. Během roku přistoupilo 32 nových členů, takže spolek má pravděpodobně kolem 320 členů. Noví členové musí platit příspěvek 100 Kč. Spolková knihovna má k dispozici 14 svazků.

Roku 1931 je svolána na 21. ledna členská schůze do hostince „U Jemelků". Na programu bylo sestavení kandidátky k volbám a řešení finančních problémů způsobených investicemi do stavby rybníčků. Nedlouho poté se koná valná hromada v Akc. pivovaru za překvapivě malé účasti, pouze 89 členů z celkového počtu 328.

Bylo vzpomenu zemřelých J. Adolfa (býv. pokladník), Fr. Kříže, J. Dvořáka, B. Brože, J. Kamelandra, R. Tůmy a Ing Vdol-ka. Předseda nejprve zdůraznil úspěchy dosažené obětavou prací a vyzvedl úsilí členů výboru Veselského a Michny, jejichž zásluhou bylo v nových rybníčcích vypěstováno 1092 kaprů o prům. váze 50 dkg do třetího vysazeno 900 kapřího plůdku a 1000 ks násady. Do velkého rybníka nasazeno 325 ks úhořího monté.

Předmětem kritiky byl malý pracovní elán velkého počtu chytajících členů a stejně nepatrný zájem o odbornou literaturu ze spolkové knihovny; dále nerespektování rybmistrů, kteří jsou mnohdy při provádění kontrol napadáni a zesměšňováni. Roční příspěvek byl zvýšen na 25 Kč a zvyšují se poplatky za chycené kapry — první 1 Kč, druhý 5 Kč a každý další 15 Kč. Je odhlasován zákaz rybolovu v den pohřbu některého člena spolku. František Skřeček byl jmenován čestným členem spolku s právem bezplatného rybolovu až do své smrti.

Městská rada zajišťuje povolení stavby druhého železobetonového mostu přes Bečvu výměrem Zemského úřadu č. 19612/VI a oznamuje uvedení jezu pod železničním mostem do provozu s upozorněním, že hladina vody od betonového mostu bude zvýšena na stav pro neplavce nebezpečný.

V té souvislosti pak zdůrazňují i noviny, že: „V poslední době se rozmáhá -velice vpouštění hus a kachen na řeku Bečvu, zejména na nábřeží Dr. Stojana. Zřízením jezu pod žel. mostem nemá voda velkého spádu, takže znečišťováním vody domácí drůbeží ohrožuje se veřejné koupání a veřejné zdraví a kromě toho požírají husy a kachny malé rybky a rybí potěr, čímž regulace chovu ryb v řece jest marnou. V zájmu zdraví obyvatel usneslo se městské zastupitelství zakázat pouštění domácí drůbeže na řeku Bečvu v zastavěné části města“.⁵⁷⁾

Také stavba oseckého jezu se těší pozornosti: „Největší jez v zemi moravsko-slezské se blíží svému dokončení. Stavba sama byla po celou dobu budování provázena velkou nepřízní počasí, zejména povodněmi, jichž přišlo v poměrně krátké době celkem sedm. Práce byly až do nedávna prováděny na dvě směny. Sklopné části jezu sníží při velkých vodách hladinu nad jezem a zabrání tím záplavám.“⁵⁸⁾

Rybáři se přes velké zadlužení rozhodují k další investici spočívající ve stavbě dřevěné boudy u rybníka, na podkladě povolení městské rady z 4. května 1931. Čistým ziskem 1.841,95 Kč zvýšila pokladni hotovost letní slavnost, kterou v červenci výbor obětavě zabezpečil: „Aprílová, nebo lépe podzimní neděle udělala přátelům tichého sportu důkladnou čáru přes rozpočet. Rybářské veselice mívají několikerou přitažlivostí. Bývají velmi humorné, otevřeně přátelské, mají zábavných atrakcí a hlavním vnadidlem pro mnohé jsou nadivoko smažené ryby. I tentokrát šly velmi dobře šulice. Hrála hudba Rund, která zaručovala dobrý umělecký požitek“.⁵⁹⁾ Pisatel jistě netušil, že právě zábava a obstarání oněch „šulic“ a jiné rybí pochoutky vyvolá doslova krizovou situaci, k jejímuž vyřešení je na 7. srpna svolána do hotelu Přerov mimořádná valná hromada: Zúčastnilo se jí 121 členů, ke kterým pronesl předseda následující projev: „Bolestně se mne dotklo, když počátkem června byla zahájena rozsáhlá kampaň proti výboru a několik jednotlivců dalo mně oběžník opatřený padesáti podpisy, aby výbor povolil neomezené chytání ryb na Bečvě. Tomuto teroru jsem neustoupil a prohlásil jsem, že nepřipustím neomezené chytání proto, že jsem na obci při jednání o pronájmu slíbil regulaci rybolovu. Všechny těžké a rozsáhlé práce na rybníku jsem letos dělal jen s několika obětavými členy. Děkuji zia několika měsíční práci Sekerovi, Hrouzkovi, Pivodovi, Konečnému a mnoha jiným. Tito pánové ušetřili spolku tisíce a pracovali neúnavně, zatím co druzí, zdraví a silní, bavili se sportem a lovili. Pánové, dovedete si nyní představit, jak má vůdce s úspěchem bojovati, když má takové vojáky. Koncem Června přenesl výbor skoro tisíc kaprů do velkého rybníka. Jelikož bylo nebezpečí, že malí kapři budou při chycení poškozeni a uhynou, proto výbor na šest neděl zakázal rybolov na rybníku, dovolil jen štikování. Hned se ozvaly hlasy — vyhodit výbor a svolati mimořádnou valnou hromadu. Nemusíte nikoho vyhazovat, my jdeme sami! Členská schůze 23. května se usnesla pořádati letní slavnost. Na tu bylo zapotřebí ryb. Zátah na Bečvě byl p. Raisem nazván pytláctvím, což byl dík za obětavost. Kde vzít štiky? Výbor se usnesl, že se pokusí dostat nějakou větší štiku, případně úhoře na štikovky s velkým násadem, které tam zůstanou přes noc. Tak jsem dal s p. Sekerou do rybníka osm štikovek. Představte si mé překvapení, když druhého dne po celodenním zatahování na slavnost jsem se ohřívával v boudě za velké účasti diváků, přijde ke mně četník s policajtem a vyšetřují, zdali jsem skutečně ty udice kladl. Dejme tomu, že usnesení výboru bylo protizákonné. Což nevěděl udavač a svědkové, že mé jednání bylo z rozkazu výboru a na prospěch spolku? To je odměna za to, že jsem před třemi lety s výborem mi oddaným zachránil náš spolek? To je odměna za to, že jsem zbudoval dva rybníky? Dvacet roků se neodvážil nikdo vzít takové riziko na sebe, ale já jsem to

učinil! To je odměna za to, že jsem celou tu dobu tisíce hodin obětoval spolku, riskoval zdraví, peníze obstaral a jiné spolku půjčil? Já chci mít klid. Svůj úkol jsem trojnásobně splnil a budu šťasten, bude-li se na mé dráze dále pokračovati až k cíli, až spolek bude mít svůj rybník a bude moci uhraditi spotřebu ryb vánočních pro sebe a město ze svých rybníků. Já mohu čas věnovaný spolku věnovati odpočinku, nebo studiu a udělat kariéru. Ale pan udavač a ochotní svědkové se přepočítali. Bude-li několik klepavých a zlomyslných jednotlivců tak dále počínati, zhroutí se spolek a rozpadne se! Když tedy za to všechno, co jsem nejlepšího podle svých sil nezištně skoro po tři léta s výborem pro dobro spolku učinil, že na mne bezdůvodně poslán četník s policajtem, nemohu ani hodinu setrvati na své funkci a se mnou až na jednoho — Štympla — resignuje celý výbor. Nyní je na členstvu, aby o svém osudu rozhodlo".⁶⁰⁾

K postoji členů výboru je nutno dodat, že vystoupení předsedy bylo umocněno* předchozím požadavkem na okamžité vrácení celé částky, kterou spolku půjčil a to všemi penězi, které má spolek k dispozici a zbytek musí být splacen nejpozději do šesti měsíců. Z tohoto pohledu nabývá potom závěrečná výzva k rozhodnutí o dalším osudu spolku podstatně na významu.

Posoudit správně motivy tohoto jednání je víc než obtížné. Není sporu o tom, že dr. Svoboda je ve své době moderním prvkem pozitivně působícím na rozvoj hospodářské základny, přes všechny neklamné známky značného stupně osobní ctižádosti a velkého sebevědomí. Vraťme se však k otázce prospěšnosti celku, a tu i za cenu výhrad k ambiciózní osobnosti nutno připustit kladný vliv projevující se zejména zabezpečováním perspektivního vývoje pořizováním investic k dosažení samostatnosti ve výrobě násad. Opodstatněné námitky možno uplatnit snad jen k volbě času realizace.

Po tomto odbočení zaznamenáváme, že mimořádná valná hromada odhlasovala výboru důvěru a ohlašované odstoupení funkcionářů se neuskutečnilo. Důsledkem takto upevněné pozice je čistka ve výboru odkud jsou členové Štympl a Široký vyloučeni. Následuje problém, jak řešit udavače, kterým se sám veřejně prohlásil býv. místopředseda a jednatel — Oldřich Olšaník. Závažnost a choulostivost problému podtrhuje zápis z 11. srpna: „... když Olšaníka vyloučíme, máme co dělat s hejtmanstvím a inteligence stojí na jeho straně". Má tedy být zavázán ke spolupráci a kooptován do výboru. Olšaník nabídku nepřijímá, takže je přece jen nakonec pro jistotu vyloučen.

Rok 1932 je vítán neobvykle teplým počasím. Ještě v lednu je Bečva bez ledu a na ulicích je bláto a kaluže. Naši rybáři uspořádali maškarní ples, „který má již svou ustálenou tradici a těší se neobyčejné oblibě". Výborová schůze však kriticky posuzuje malý zájem vlastních členů, neboť se ho zúčastnilo jenom 27 z celkového počtu 327 členů.

Členská schůze je svolána na 27. 1. do hostince S. Tšpona na Horním náměstí a posuzuje postavení boudy u rybníka spolu s ostrou kritikou současné finanční situace. Na dluh bylo splaceno jen pět tisíc korun a naproti tomu bylo v rybníku za celý rok 1931 uloveno všeho všudy 172 kaprů. Celkově však dochází v práci spolku ke kvalitativnímu posunu. Je zpracován poměrně podrobný plán činnosti, jehož nosným programem je úprava hrází rybníka, nákup plůdku a dokonce nepostrádá ani seriózní úvahy o vyčištění celého rybníka.

Třiadvacátá valná hromada byla svolána na 23. 2. do Akc. pivovaru. Za účasti 90 členů ji zahájil předseda a s uspokojením konstatoval, že skoro všechny úkoly z obou valných hromad byly uskutečněny, jen při osazování Bečvy nebylo dosaženo plného úspěchu. Ve výčtu vyzvedl úpravy nově vybudované hráze jatečního rybníka, poškozené při povodni r. 1930. Dále byl upraven haltýř a rozdělen na dvě nestejně části. Byla postavena bouda k úschově sítí a inventáře. Všechny tyto práce s výjimkou zarážení 10 velkých pilot v haltýři vykonal výbor za pomoci několika obětavých členů. Souhrn

vynaložených nákladů 3.323,45 Kč však nenechá na pochybách, že při porovnání s dosaženou hodnotou díla, nelze hovořit o právě nejlevnějším způsobu výstavby. K podrobnějšímu rozboru vynaložených nákladů není dostatek seriózních podkladů, takže hodnotit lze jen z hlediska celkové potřeby investice a s ohledem na současnou fin. stabilitu spolku. Podle pokladní zprávy byla hotovost 2.546,15 Kč. Z toho je jasné, že pasivní zadlužení částkou 14.229,50 Kč více prohlubuje závislost na věřiteli. Za dobrý výsledek je třeba pokládat vysazení 3000 ks kapřího plůdku. Do velkého rybníka se vysadilo 1184 kaprů různé váhy, ale naproti tomu je zarážející výnos. Zejména výlovky na udici jsou velmi malé. Tomuto rozdílu však již pozornost věnována nebyla a předseda přednesl plán práce:

„To, co bylo vykonáno jest zase jen krok na cestě k řádnému vybudování přerovského rybářství — řádné obhospodařování bude stanoveno novým rybářským zákonem a my musíme se starati více o vody rybniční, neboť vody Bečvy zdaleka již nestačí potřebám tak velkého počtu sportovců našich. Bohužel rybník patří obci, která ho může od nás kdykoliv požadovat a proto naším cílem musí být vybudování rybníka vlastního. K tomu je potřeba peněz a racionelní hospodaření i v roce 1932".⁶¹⁾ Navrhuje pak další zvýšení hrází a nákup plůdku. Vyzývá členstvo, aby uschovávalo suchý chléb ke krmení ryb. Bude však také potřeba rybník vyčistit (za pomoci nezaměstnaných dělníků, kterým se zaplatí 10 Kč za hodinu) aspoň vytrháním trávy. Členské příspěvky se stanoví na 25 Kč za právo lovit na rybníku a 20 Kč na Bečvě,

Podle průběhu valné hromady a povrchního posouzení výsledků jednání by se zdálo, že je vše v pořádku a nastupuje etapa intenzivního rozvoje spolkového hospodaření po všech stránkách. Objevují se však různé, na prvý pohled nepatrné nesrovnalosti — jako třeba rozdíly ve finančním vyúčtování letní slavnosti (k jejich objasnění musí být na nátlak člena Zdráhala ustavena zvláštní komise), nebo podezřele vysoké náklady na administrativu, malý zisk z prodeje kaprů a štik nechytajícím členům, náklady na úpravu hrází rybníka při vědomí, že rybník je vlastnictvím obce a logicky vzato, mělo proto být s touto o údržbě a opravách aspoň jednáno » se snahou o získání úhrady, nebo příspěvku. To vše a některé další známky ukazují, že řízení spolku nárokuje větší pozornost finančním otázkám, které nabývají stále hrozivější podoby, zejména v souvislosti s celkovou situací v národním hospodářství.

Krise ještě zdaleka není překonána a v Přerově se starají o zvýšení počtu pracovních příležitostí, na tu dobu rozsáhlým stavebním programem: „Nákladem 250 tis. Kč je letos postavena železobetonová lávka přes Bečvu pod Michalovem. O vodoprávní povolení stavby bylo žádáno 25. ledna 1932, toto vydáno 31. května a se stavbou započato 15. srpna; do provozu byla předána 6. listopadu 1932". „Místo staré lávky přes Bečvu, která se bourá, obstarává přepravu osob na velké pramici převozník. Jde o lávku mezi SME a Novosady". Původní lávka byla 2,5 m široká a 90 m dlouhá, z nýtovaných železných profilů".

Je budován nový most, který bude pojmenován po dr. M. Tyršovi. Jen na této stavbě je zaměstnáno přes 100 dělníků. Je projektována výstavba podjezdu u Předmostí, která předpokládá odklon ramene Strhance.⁶²⁾

Těžké životní podmínky se odráží i ve spolku a výbor proto povoluje placení příspěvků ve splátkách, zejména u nových členů.

Spolek se jako celek zúčastnil pěknou expozicí zemědělské výstavy v Olomouci a obdržel čestné uznání.

Výbor spolku v roce 1932: stojící zleva: Ant. Veselský ml., L. Míchno, L. Navrátil, V. Šolc, L. Matěj sedící zleva: R. Miškář, F. Schindler, Dr. J. Svoboda, A. Veselský st., A. Zdráhal, J. Sekera

Původní lávka u Michalova

V dubnu se objevují další finanční rozdíly v souvislosti s předáváním funkce pokladníka. Dle účetní knihy má být hotovost v pokladně 2.546,15 Kč, ale ve skutečnosti tam bylo jen 839 Kč, takže by se jevilo, vhodným provedení důkladné

revize, ale výbor se spokojuje jen s formálním požadavkem o objasnění a předseda vypověděl zbytek dluhu. Spolek mu uhradil v hotovosti 2000 Kč a zavázal se navíc zaplatit za něj i rentovou daň. Znamená to, že spolek platil nejen úroky z vypůjčeného obnosu, ale tím se zavázal zaplatit za příjemce úroků daň, která se odváděla státu.

V průběhu roku dochází k celé řadě přestupků, které výbor řeší poměrně přísně :„... rybmistr Sekera přistihl dva 181leté mladíky při střelbě z praků po rybách a byli odsouzeni k pokutě po 50 Kč; Olšinský ml. chytil štika a tuto Širokému dal na háček by on tuto vytáhl— tímto činem jest Široký jako spoluviník při pytláctví a bude soudně stíhán. Pak prodebatován případ, kde předseda vysvětluje jednání na ulici a žádá p. Klabazňu, aby veřejně pronesl onen výrok, který učinil p. Svozil — tento nechce veřejně ono prohlásiti a jest ochoten říci to jen příp. před soudem — konečně na žádost výboru onu urážku prohlásil a sice: ať mne poškrábe na zádech a to po spočítání udic, kterých bylo pět a já jsem Svozilovi říkal, že usneseno jest chytat pouze na tři — tento podotkl, že na latríně vyhlášky nečte". Bylo rozhodnuto o jeho vyloučení a předseda se „uvolil upustit od soudního stíhání".⁶³⁾ Mimo tyto nepřijemnosti došlo koncem roku na Bečvě k otravě poměrně většího rozsahu:

„Tisíce leklých ryb na Bečvě v Přerově v pondělí odpoledne zpozorovali rybáři na hladině nad jezem. Předseda spolku upozornil na tento jev bezpečnostní orgány a příslušné úřady a dožadoval se protokolárního zjištění i patřičného zákroku. Ještě téhož dne vyšetřila komise dosah škody a několik lahví vody z různých míst řečiště posláno do Brna, aby se úředně zjistilo, čím byla voda otrávena. Mezi rybáři vyslovována domněnka, že ryby byly otráveny odpadovými kaly z cukrovaru prosenického".⁶⁴⁾ Situaci projednával výbor 7. listopadu: „ ... kolem 13. hod. 10. října oznámil rybář Michno, že pod jezem pluje spousta ryb, které dokonávají a požádal za četnickou asistenci a zároveň uvědomil předsedu. Bylo otráveno asi 20 q první den, kromě potěru, ale druhý den byla zase spousta nad jezem, čímž jest škoda daleko větší. Odškodné od cukrovaru, které jest výborem usneseno v ceně 15- až 20 tisíc Kč a pověření předseda s místopředsedou tuto věc dále vyřídit".

Na schůzi 6. prosince „projednáván posudek Zemského výzk. ústavu, který shledán pro uplatnění náhrady příznivým. Proto zaslán cukrovaru v M. Prosenicích dopis požadující náhradu škody. Dne 2. prosince jednal předseda s řed. cukrovaru Ing. Hroudou, kdy uplatňoval nárok 15.000 Kč, avšak ředitel prohlásil, že cukrovar na tento požadavek nepřistoupí. Proto se předběžně shodli na 7.500 Kč". Nelze pochybovati o obtížnosti jednání, zejména v popisovaném čase, avšak ústupek 50 % hned při prvním jednání vnucuje dojem, že buď byl odhad škody vědomě nadsazen, nebo že při jeho uplatnění nebylo použito vhodné a účinné taktiky.

O výsadbu je v tomto roce postaráno poměrně dobře a ocenit je třeba sice primitivní, ale přece jen pokus o umělý výtěr štiky, prováděný tak, že jikry byly chovány v akváriu a po vylíhnutí měly být jako 2 cm plůdek přesazeny do Bečvy a do rybníka. Ačkoliv neodborný pokus nemohl být úspěšný, přece svědčí o snaze vedení zabezpečit dostatek levného plůdku a postarat se tak o zlepšení současného stavu rybí osádky v celém revíru.

A ještě několik zajímavých osobních informací: „.. musíme politovat člena výboru A. Veselského, který utrpěl úraz při rybolovu — tento dvašedesátiletý rybář si zajel do Krásného n. Moh. na pstruhy a měl jich uloveno kolem padesáti, když se pod ním utrhla břeh a on spadl do potoka a zlomil si nohu v kotníku".⁶⁵⁾ Nás dnes upoutá zejména ulovený počet jistě krásných pstruhů.

V roce 1933 se výbor schází již 2. ledna a zaznamenává stav 352 členů. Projednává vyúčtování vánočních kaprů a s mírnými rozpaky přijímá informaci předsedy, že zaslal cukrovaru v Prosenicích dopis, kterým požaduje náhradu škody vzniklé otravou v loňském roce, v celkové výši 5.000 Kč a úhradu výloh spojených s rozborem vody.

Oprávněné námitky vznesl člen Klabazna, který trval na požadavku původně dohodnuté částky, tj. 7.500 Kč, představující beztak již jen polovinu výborem schváleného nároku. Jeho názor předseda rázně odmítl: „... měl tedy pan Klabazna vyjednávat sám, když si myslí, že by dostal víc“.⁽⁶⁵⁾ Argument postrádal podklad, neboť k jednání byli výborem zmocnění funkcionáři dva; přesto však jedná předseda stále sám, což jistě zavdává příčinu k různým dohadům o důvodech.

Zajímavým způsobem předkládá pak předseda celkovou informaci o průběhu a řešení důsledků otravy na valné hromadě, konané 25. února ve velkém sále Akc. pivovaru: „Následkem velmi nízkého stavu vody zahynulo v době cukrovar-ské kampaně tisíce ryb vzdor tomu, že výbor podnikl vše, co se podniknout dalo, jen aby tuto katastrofu omezil. Poněvadž výbor neměl žádného právního dokladu, že otrávení ryb v Bečvě a na Strhanci bylo zaviněno prosenickj^m cukrovarem, bylo proto nutno jednati o náhradě škody se správou cukrovaru smírnou cestou. Nejprve obdržel pokladník Zdráhal 200 Kč, které zúčtoval do knihy příspěvků jako dar. Po dalším usilovném jednání předsedy proplatila správa podniku za škodu částku ,6.000 Kč. Dle informací získaných u jiných spolků nedostal žádný od cukrovarů náhrady. Jest tedy náš případ pro celý spolek velkým úspěchem, za který může členstvo jen děkovat“.⁽⁶⁷⁾

I když přímo na valné hromadě se zdálo, že mezi ostatními zprávami nevzbudila informace předsedy zvláštní pozornost a odezvu, bylo to jen povrchní zdání. V období po valné hromadě se postupně formuje velká skupina nespokojených, která požaduje svolání mimořádné schůze a vyvěšuje dokonce písemné výzvy k získání podpory co největšího počtu členů. Reakce výboru není jednotná: člen Dvořák doporučuje „osnovatele přísně potrestat“, člen Struška se naopak ptá „proč se jim nevyhoví, když o to žádá 90 členů“. Výbor nakonec vyvíjí zcela nepokrytě tvrdý nátlak na některé žadatele, aby své názory změnili a požadavek svolání schůze zrušili. Dne 2. října referoval předseda na schůzi výboru, že zatím přišlo 34 „odvolacích dopisů“ a prosazoval, aby „ti členové, kteří do stanoveného termínu neodvolají byli prostě vyloučeni“. Představa, že by takovým mocenským zásahem mohl být základní problém odstraněn samozřejmě neodpovídala skutečnému stavu věcí a prozrazuje, že si výbor nepřipouštěl mnoho starostí s tak markantními projevy nespokojenosti značného počtu členů.

Volbám nového výboru opět předcházela již známá hra: „Šolc žádá vzhledem k tomu, že p. Dr. Svoboda opět vypověděl peníze, aby se výbor staral o zaopatření jinde. Nato p. Dr. Svoboda prohlašuje, že po tomto výboru peníze požadovatí nebude. Pan Šolc podává návrh, aby předseda dal prohlášení, že bude-li opět zvolen do výboru, že peníze spolku nevypoví. Pan Dr. Svoboda na návrh přistupuje a prohlašuje, že stane-li se tak, že dluh nevypoví“.⁽⁶⁸⁾ Samozřejmě, že pak volby měly tomu odpovídající výsledek.

Mimo jiné byl na schůzi přijat návrh předsedy, aby se z rybníka vylovily v době tření štiky z důvodu, že údajně pohubí mnoho nasazených ryb: „... každý člen proto může lovit v rybníku štiky způsobem jakým chce, ovšem jen ve dne a chycené štiky si může ponechat“.

Toto překvapující rozhodnutí nelze posoudit jinak, než jako naprosto chybné a odporující v té době platným zákonům. Stejně udivující je i rozhodnutí, dle kterého se do Bečvy vysadí 10 000 štičího plůdku proto, že „kapry odnese první velká voda, ale štika setrvává v klidných vodách“.

Závěrem valné hromady bylo ještě vzato na vědomí, že spolek dluží pí Svobodové 3.586,35 Kč splatných k 9. 2. 1933, avšak zvolením jejího manžela předsedou netrvá tato na proplacení a splatnost prodlužuje. Rozhodnuto o zavedení členské kartotéky a schválen rozpočet předpokládající výnos 9.200 Kč.

Rozhodnutí o likvidaci štik v rybníku komentoval denní tisk: „Rybářský spolek se v

poslední době silně stará o zracionalnění chovu ryb v několika speciálních haltýřích a ve velkém rybníku. Poněvadž škodná ničí ročně až 15 q ryb tím, že požírá draze kupovaný násad, věnuje vedení spolku se velmi radikálnímu hubení vodních dravců. V zimě bylo vycytáno posledních pět statných ondater a v minulých sedmi dnech bylo vykonáno v hlavním rybníku pět několikahodinových zátahů, jimiž se podařilo polapiti mnoho dravých ryb. Tak byl chycen 8 kg těžký sumec, dvě pěti-kilové a asi metr dlouhé štiky, 1 štika 8 kg těžká, několik 3 kg a na 100 štik menších. Největší štiky vážící asi 15 kg se však dosud nepodařilo polapiti".⁶⁹⁾

Tyto názory na „škodlivost štik“ a ostatních dravců v rybníku jsou natolik závažné, že neškodí uvést něco o charakteristice této krásné ryby:

„O žádné jiné rybě nepanovalo od věků tolik legend jako o štice, královně dravých ryb. Vědělo se jistě, že v hlavních rybnících, kde byly přidány štiky, byly zpravidla větší výnosy hlavní ryby, avšak denní zkušenosti rybářů na řekách, kteří sledovali časté zuřivé lovení štik, jejich kanibalismus, postačily k rychlému, ovšem zkreslenému úsudku, že štika je největším a nejnebezpečnějším dravcem. Rychle se dospělo k mylnému názoru, že štika z hospodářského hlediska je jednou z nejhorších ryb vůbec, protože, spotřebuje obrovské množství potravy. Tak bylo dovoleno až do roku 1938 každému bráti podíl na vyhubení štiky, ač tato je k udržení biologické rovnováhy nezbytná, představující zdravotní policii. Sportovně je bezesporu nejcennější rybou mimopstruhových vod, jejíž hospodářský význam neustále vzrůstá. Z našich vod je zaznamenán úlovek o váze 47 kg.“

V dubnu se výbor pokouší o nový způsob zvyšování výnosů, poměrně nezvyklou formou: „... do rybníčku před Pivodovým se upevní drátěná síť ke skladování odpadků, v nichž se budou líhnout červi a přes síto padat do vody co kapří potrava“. Dlouhého trvání asi tak vynalézavý způsob neměl již s ohledem na nelibou vůni a hygienické zásady. Do haltýře bylo dodáno 150 kg kaprů za účelem prodeje zájemcům, kterým byl nákup komplikován podmínkou, že si sami vyhlédnutého kapra uloví na udici. Je skutečností, že tím byl podnícen větší zájem a „rybolovců-amatérů“ bylo tolik, že: „ačkoliv v určený den trvale přšelo, přišlo mnoho negramotných rybářů vlastnoručně vytáhnout svou oběť a nachytalo 58 kg kaprů, placených po 10 Kč za 1 kg“.⁷⁰⁾ Způsob prodeje umožnil další splátku na dluh, který ve svém zbytku představuje 1.586,35 Kč s připočtením 5% úroku.

V červnu se koná slavnostní členská schůze v hotelu Přerov za účasti zemského ryb. inspektora inž. B. Václavíka a předsedů spolků z Olomouce, Prostějova, Brodku, Tovačova a Prosenic. Zemský ryb. inspektor byl jmenován čestným členem a z jeho přednášky je zajímavá část pojednávající o stavu povodí moravských řek: „... které se stávají rok od roku horší, které trpí regulováním, což mění celkový biologický zjev a hladinu říční, která v době sucha znemožňuje veškerý život jejího obyvatelstva a v dobách přívalu nemají ryby žádného úkrytu, což nasvědčuje, že naši předkové měli Bečvu za nejrybnatější a dnes je skoro bez významu“.⁷¹⁾ V další části hovoří o čistotě vody a poukazuje na případy v průmyslově vyvinutých zemích, kde již bylo zavedeno čištění odpadních vod. Zmiňuje se o stupňujícím se pytláctví, které považuje za přímý důsledek nezaměstnanosti, doporučuje osazování vod candátem a přednášku končí vyslovením přesvědčení, že všechny potíže vyřeší nový zákon, který bude co nejdříve vydán. Na dotvrzení jeho slov musí výbor řešit hned několik případů nedovoleného lovu ryb:

„Švojser a jeho bratr chytali ryby přímo z jezu a na prázdný háček; pan Novotný sděluje, že při chytání na Bečvě mu p. Dvořák přehazoval udici a když mu domlouval, tento ho udeřil a zakrvavil, tu v sebeobraně vzal na něj kámen“.⁷²⁾

Zbývající události roku lze stručně shrnout do několika poznámek, které přiblíží situaci — vápnění provedené neodborně se neosvědčilo; nepodařilo se zajistit nájem

tovačovského revíru z důvodu, že v Tovačově se ustavil ryb. spolek, takže ani příliš nepřekvapí zápis ze schůze 2. října: „... předseda navrhl nákup 1000 ks monté a 350 kg kaprů ve váze 1 až 1,5 kg, aby se členstvo trochu upokojilo a dovolení chytat ještě navíc na šest štika vek“.

V roce 1934 dozrává ovoce postoje, který výbor zaujal vůči skupině nespokojených členů. Část těch, kterým nebyl akceptován požadavek svolání mimořádné valné hromady se schází v hostinci U Tšponů a výhrady k práci vedení formuluje značně nevhodně ústy člena Konupčíka: „... to je pěkný výbor, který krade“.⁷³⁾

Na výborovou schůzi 18. ledna byla předvolána řada členů, z nichž Šrámek uvedl doslova: „Pane doktore, nejsem plytkého charakteru a svého času jsem Vás několikrát upozornil a Vy jste mně nepochopil. Učinil jsem dotaz u pánů Schindlera, Zdráhala a Navrátila, kolik ryb bylo vpuštěno do jatečního rybníka a nikdo mi nedal vysvětlení; k tomu co jsem povídal na schůzi: 7. 8. odpoledne chytil p. Sekera 2 kapry v jatečním, 21. 9. večer chytil 3 kapry a všechny si ponechal; potom za tmy jsem viděl boudu otevřenou, ruční haltýř venku a p. Sekera tam něco kutil ve velkém haltýři, ptal jsem se Kalába a Šolce kolik chytili kaprů a oni mi řekli, že tři a nato jsem se ptal Váš a vy jste mi řekl, že toto musí být v knize zapsané. Dne 1. 11. přišla kniha do boudy a tak jsem si ji opsal; dne 22. 11. házel p. Sekera malé kapříky do jezírka, asi 5 až 7 kusů, na dotaz říkal, že jste řekl, že mi není nic po tom. K dalším věcem nemám dokladu, ale vy jste převzal jako předseda od cukrovaru 18 tisíc korun a spolku dáno 6.000 Kč. Za dobu Vašeho předsednictví vybráno na příspěvcích 40 tisíc, za prázdninové lístky 2 tisíce, za chycené kapry po 2 Kč za kus, tedy celkový příjem 68 tisíc a z toho byl zaplacen nájem v r. 1931. Proto není myslitelné, že může být ještě dluh“. Předseda se pokusil jej několikrát přerušit a dával najevo pobouření, ale Šrámek říká, že kritizuje jen to, co není v knize zaneseno. Předseda se snaží o vysvětlení a poukazuje, že odhad nebere v úvahu příp. úhyn malých kapříků při vymrznutí plůdkového rybníka a spolu s ním přednesenou kritiku odmítá i funkcionář Zdráhal a zdůrazňuje, že k zveřejňování takových obvinění neměl nikdo právo, ale „jako dobrý člen spolku měl přijít do výboru „a tam svou věc řádně přednést a proto, že tak neučinil navrhuji, aby byl ze spolku vyloučen“. Další člen výboru Veselský a potom i Šolc však trvají na úplném objasnění, zvláště po prohlášení člena Dvořáka: „kolují také zprávy, že předseda úmyslně prodlužoval splacení peněz“.⁷⁴⁾ Prvým opatřením, které po zdrcující a nadmíru odvážné kritice výbor provedl, bylo zbavení hospodáře Sekery funkce a k objasnění, resp. vyvrácení vzneseného obvinění se 31. ledna schází členská schůze, za velké účasti, v sále Akc. pivovaru. V úvodu informoval předseda o důvodech vedoucích k jejímu svolání a uvedl: „... oněch 60 tisíc korun, o kterých se na opoziční schůzi jednalo, bylo na práce konané na příkaz valných hromad; úlovky minulých let byly 2 až 3 ks ročně, kdežto v r. 1932 se ulovilo 497 a v r. 1933 též 290 ohlášených kaprů; do velkého rybníka bylo vysazeno 4500 ks a ryby také hynou. Z malého rybníčku se ztrácely ryby a ztratil se i generační kapr, ale nelze nikoho obviňovat, protože není důkazů“.⁷⁵⁾

Dodatkem ke svému projevu ještě oznámil, že nebude kandidovat ve volbách a jako by snad potřeboval ještě ospravedlnění doplnit rozhovořil se znovu: „pracoval jsem s výborem pro dobro spolku, sám měl jsem jen finanční škodu, starosti jsou velké udržet spolek svorný, zbudovat rybníky, opravit hráze, styk s úřady, starost o vánoční kapry a konečně i pořádání zábav. Znal jsem jen rybáře. Nyní konečně budu zbaven všech starostí, ušetřím peníze i zdraví a budu svým pánem. A přece jsem neušel výtky, že jsem diktátor. Jsem demokrat, nic jsem neučinil proti rozhodnutí výboru a valných hromad. Ghtěl jsem vyšší úroveň a pořádek. Netrpím ve svém okolí povznesené nálady alkoholu, trestám i vyloučením a nechci dovolit rabování vody. Proto členstvo nechť samo rozhodne chce-li výbor, který chce dobře a poctivě hospodařit a vody dle finanční možnosti osazovat, nebo výbor, který bude poslouchati externí živly, které chtějí vodu

rabovat".⁷⁶⁾

V dané chvíli není vhodné rozebírat podrobněji citovaný proslov a pozorný čtenář si jistě sám povšimne rozporů. Udivující zůstává jen netečnost výboru, hlavně místopředsedy, jednatele a dalších, kteří jsou takto a ne po prvé, degradováni a odsouváni na podružnou kolej. Ze všech dosavadních předsedových vystoupení, kterých bylo citováno několik, vystupuje do popředí výrazné „spolek jsem já“. Jeho slova jsou však účinná, neboť člen Dorazil žádá, aby se předsednické funkce nevzdával a připojuje se pokladník Zdráhal: „je nutno, aby na špici stál muž jako je náš předseda“. Zápis pak jen konstatuje, že se předseda nechal nakonec přesvědčit a bude opět ve volbách kandidovat. Stručnost tohoto zápisu je až nápadná a zcela postrádá řešení situace vytvářející, vlastní příčinu konfliktu, chybí i sebestručnější vysvětlení, natož pak logicky věcné vyvrácení předložených obvinění, třeba ze strany hospodáře, nebo někoho dalšího. Předseda pak jen stručně informuje, že proti Šrámkovi a Konupčíkovi byla podána žaloba.

Kým? Předsedou, nebo výborem spolku? Tuto otázku nevyj asňu-je ani další vývoj sporu, který končí poněkud kuriózním smírem. Byl to totiž dle zápisu zase jen předseda, který se „rozhodl vzít žalobu proti Šrámkovi a Konupčíkovi zpět“. Záležitost má být urovnána tak, že žalovaní zaplatí útraty každý na polovinu a členové výboru jim na úhradu poskytnou po 500 Kč a zbytek jim spolek zapůjčí. A zase je tu nejasnost kolem žalobce. Proč platí členové výboru, proč spolek půjčuje? Nakonec to dopadne tak, že žalovaní uhradí i ten svůj díl jen částečně a spolek jim zbytek po kratším, víceméně formálním, vymáhání promíjí.

Je pochopitelné, že takové události měly odezvu v denním tisku, který pod titulkem „Výbor rybářského spolku se hájí“ napsal: „U ryb. spolku v Přerově je celá řada nespokojenců a tito si svolali schůzi, na které člen opozice, strojvůdce Šrámek poukazoval na různé nesrovnalosti a obviňoval prý výbor ze špatného hospodaření. V té místnosti byl též bývalý člen spolku, Hynek Ko-nupčík, který při řeči Šrámkově pronesl: to je pěkný výbor, který kradе! Výbor spolku se o všem dověděl a podal trestní oznámení nejen na Konupčíka, ale i na Šrámka, který prý vlastně svou tendenčně zahrocenou řečí k inkrimovanému výroku vyprovokoval. Na každého bylo podáno 13 žalob zastoupených čtyřmi advokáty — Dr. Mohaplem, Dr. Mojžíšem, Dr. Kozánkem a Dr. Lančíkem. Obžalované zastupují Dr. Háusler a Dr. Vertheimer“.⁷⁷⁾

Valná hromada následovala takřka bezprostředně, tj. 23. února a obsahuje zprávu předsedy: „Stydět se musím, když si vzpomenu na jednání některých členů, kteří se domnívají, že mohou dělat co chtějí a terorem si vynutit svou vůli. Zběsilost dosáhla takového stupně, že bylo na mne útočeno anonymními dopisy. Co chce tato šílená zášť? A kdyby snad některý člen výboru byl něčím vinen, jakým právem má msta stihnout mne a celý výbor? Cožpak já za každým mohu chodit a kontrolovat? Že všechno jest v pořádku placeno může dosvědčit pokladník a revizoři. Pánové, pět let jsem stál v čele spolku a se svými věrnými jsem provedl dílo, do kterého dvacet let si nikdo netroufal. Můj úkol je skončen, ač mi předpovídali mnozí, že s naším členstvem se nedá nic dělat, že za svou práci dojdou špatné odměny. Dnes lituji, že jsem těch varovných slov neposlechl. Obětoval jsem mnoho peněz pro spolek, mne stálo to předsednictví za těch pět let několik tisíc. Všechno po mně chtějte, ale abych obětoval i svou čest a abych byl podlým anonymem napadán, to už po mě chtít nemůžete“.⁷⁸⁾

Vzdor tomuto prohlášení se složení nového výboru podstatně nezměnilo. Ze zpráv podávaných v další části valné hromady je zajímavý početní stav členů — celkem 357. Bylo konstatováno splacení dluhu pí. Svobodové, vč. úroků a rentové daně, takže zbývá již jen zatížení hodnoty členských podílů ve výši 2800 Kč. Byl schválen nákup candátích jiker a účast na dražbě dluhonského revíru. Příspěvky zůstávají nezměněny, tj. 25 Kč na rybník a 20 Kč na Bečvu; kdo chytá na obou částech revíru má tedy dosti

drahý rybolov.

Valná hromada zvolila komisi z členů Dr. Svobody, Vítěze, Dr. Zvěřiny, Machálka, Svozila, Veselského st, Kornela, Horáčka, Sehnala, Neumanna, J. Šubrt a Zdráhala k vypracování nových spolkových stanov.

Zaujati sledováním vývoje střetnutí dvou skupin, u nichž nelze skutečnou pravdu pro nedostatek objektivního materiálu bezpečně najít, málem bychom opomenuli, že rok 1934 je rokem jubilejním. Náš spolek již po čtvrt století sdružuje milovníky přírody a rybářského sportu v Přerově.

Výbor při značných obtížích, které jistě přísná a nevybíravými prostředky presentovaná kritika způsobila, věnoval přípravě a organizaci oslavy výjimečnou pozornost a zajistil ji dobře. Dostalo se mu také za to mnoha uznání nejen přerovské veřejnosti, ale i odborných kruhů, neboť součástí oslav byla i velká výstava ryb trvající několik dnů; byla svolána slavnostní členská schůze spojená s udílením čestného členství, diplomů a různých uznání, byl organizován záťah sítěmi na rokytnické hranici Bečvy a takto získané ryby prodávány po 4 Kč za 1 kg.⁷⁹⁾

Oslavy byly zahájeny 22. června výstavou ryb umístěnou pod 20 m dlouhým stanem v zahradě Akc. pivovaru, kde v 76 akváriích bylo vystaveno asi 70 druhů ryb žijících většinou v našem povodí, kromě mnoha okrasných akvariálních rybek. Slavnostní schůze se zúčastnila řada hostů: starosta města R. Kleibr, zást. okr. hejtmana Dr. Kucej da, zem. ryb. inspektor Ing. Václavík, zástupci spolků z Hranic, Brodku, Tovačova, Kojetína, Napajedel a Holešova. Diplomy čestného členství obdrželi Dr. Svoboda (čestný předseda), dále A. Veselský st. a Ferd. Schindler. Desíti dalším byla udělena čestná uznání. Všechny diplomy navrhl ak. malíř prof. A. Kubát; ke škodě se žádný nezachoval.

Odpoledne se konala zahradní slavnost s mnoha atrakcemi.⁸⁰⁾ Z přednesených projevů je zajímavý příspěvek Ing. Václavíka, který hovořil o narůstajícím poškozování rybářství budovanými vodními stavbami, zejména nevhodnou regulací břehů. Zdůraznil, že „třeba větší měrou budovat přehradu po vzoru dosud největší naší ve Vranově na Dyji, která byla právě letos uvedena do provozu“, u jezů dbát na výstavbu rybochodů a domoci se již konečně nového rybářského zákona.

V červenci je projednáván pozoruhodný návrh sazebníku trestů:

- a) menší přestupek — odnětí ryb. oprávnění na určitou dobu,
- b) větší přestupek — peněžitá pokuta,
- c) urážka členů výboru — vyloučení ze spolku,

„sáčkované ryby se nesmí vyměňovati za jiné, ani házet zpět do vody a po chycení 15 ks denního počtu musí být lov ukončen. Chytání pro jiného rybáře je zakázáno.“⁸¹⁾

Rokem 1935 končí nesmírně zajímavé a vzrušující období znamenající výrazný skok v rozvoji zájmové činnosti stále se rozrůstající organizace. V únoru oznamuje Dr. Svoboda, že se nezúčastní jako kandidát voleb a po delší rozpravě bylo výborem jeho rozhodnutí respektováno a dohodnuto, že do funkce předsedy bude navržen dosavadní pokladník A. Zdráhal.

S jakýmsi mírným smutkem se vyrovnáváme se skutečností, že nebudeme v dalších kapitolách již prožívat ty drobné války a chvíle tvrdých střetů, vedené někdy ne zrovna vybranými způsoby, ale, a o tom nelze mít téměř žádnou pochybnost, sledující vedle uspokojení osobní ctižádosti, hlavně prospěch spolku. Budou chybět květnaté projevy, které nás doslova přenesly k stovkám členů a umožňovaly nasát atmosféru sálů hostících schůzovníky. Pro úplnost je zapotřebí ještě objasnit oprávněnost obvinění z úst člena Šrámka. Z protokolů o schůzích správní rady Rolnického akciového cukrovaru v Malých Prosenicích, které se naštěstí dochovaly, je zcela nad jakoukoli pochybnost, že:

„29. prosince 1932 je rozhodnuto o posledním návrhu Rybářského spolku v záležitosti otravy ryb v Bečvě v min. kampani zaplacením náhrady 6.000 Kč. Usneseno přijat jako

konečnou a celkovou náhradu za veškeré škody utrpěné a tím celý spor definitivně vyřízen". Nepřímo* oceňuje houževnatost s jakou hájil Dr. Svoboda zájmy rybářů „Zápis ze schůze výboru Rol. akc. cukrovaru v M. Prosenicích z 28. 3. 1933: ... A Složil se pozastavit nad výší úhrady za ryby — vysvětleno, že jednání nebylo hladké, rybáři kladli vysoké požadavky, až 15.000 Kč a postupovali opatrně. Vzali si úřední vzorky vody a rozsah škody si dali úředně potvrdit. Naše hrozby, že si pronajmeme rybolov na Bečvě nepomohly, protože revír pronajímá z volné ruky město Přerov".⁸²⁾ Je proto dobré si uvědomit, že Dr. Svoboda patří skutečně právem k nejvýraznějším osobnostem, které až dosud spolek řídily.

Po zvolení A. Zdráhala předsedou se daří odstranit nedisciplinovanost a řečnění jednoho přes druhého na různá navzájem nesouvisející témata na schůzích, daří se i po stránce finanční a zdá se, že jediným problémem, který výbor zaneprázdnňuje je zabezpečení Středomoravské výstavy, která bude v r. 1936 hlavní událostí zemského významu. Dá se říci, že výstavní horečka zachvátila celé město, obecním představenstvem počínaje a jednotlivými podnikateli konče. Noviny se široce rozepisují o tom, kolik bude kde pavilonů, jaké atrakce budou k pobavení návštěvníků (padáková věž, stěna smrti) a věnují pozornost i rybářům ve formě starosti o čistotu vody; v době, kdy Bečva patřila mezi nejčistší řeky na Moravě a také mezi nejrybnatější. Jejimi vodami projížděly obrovská hejna ostroretok, párem, jelců a podouství.

Rok 1936 je rokem obětavé práce, kterou si zabezpečení výstavy vyžádalo. Není možné vystihnout elán a horlivost velké většiny členů a ochotu obětovat volný čas a mnohdy i prostředky k tomu, aby naše expozice byla po všech stránkách ta nejlepší. Výbor se schází 6. ledna a projednává především finanční otázky, neboť je splatné nájemné z revíru částkou 12.000 Kč; je proto nutné vypracovat rozpočet, který při splacení dlužných či. podílů, nákladech na zarybnění a dalších výdajích je aktivní částkou 1.390 Kč, což je k financování výstavního záměru žalostně málo.

Otázka příprav na důstojnou účast SMV „expozicí vlastním nákladem pořízenou" je směle rozhodnuta i za tak nepříznivých podmínek, jakou je postoj ústředního výstavního výboru, který odmítl rozpočtované náklady spolku ve výši 28.750 Kč hradit. Zdá se na místě kritický příspěvek Dr. Svobody upozorňující na nutnost zajištění zájmu veřejnosti, neboť jinak hrozí velké nebezpečí ztrát; brzdí všeobecně nadšení, staví se negativně proti realizaci v režii spolku s připomínkou velké odpovědnosti: „přál bych si být špatným prorokem — když výstava nedopadne dobře, ať se nedává vina jen výboru". V diskusi je však jeho názor osamocený a jako takový poražen sebevědomým: „nebáli jsme se výstavby rybníka, nebudeme se bát výstavy", což je mírnou ironií v tom, že zásluhu o úpravy rybníka je nutno přičíst právě Dr. Svobodovi. Valná hromada návrh odhlasovala a vzala mimo jiné na vědomí, že spolek má 307 členů. V usnesení bylo, že „parmy se nesmí sáčekovat pod stanovenou míru a podoustve, jelikož zde velké nejsou, klade se na srdce členů, aby tyto co nejvíce šetřili a pokud možno malé nesáčkovali". Nesvědčí to o respektu k zákonu, který platí od r. 1896 jako „Moravský zemský zákon č. 62 z 6. 6. 1895" a stanoví lovné míry: štika 35 cm, sumec 50 cm, candát 35 cm, úhoř 35 cm, parma 25 cm, ostroretka 25 cm, tloušť 20 cm, podoustev 25 cm, kapr 30 cm, lín 20 cm, pstruh 20 cm a losos 50 cm.⁸³⁾

V březnu se schází výstavní výbor a projednává situaci vzniklou zamítavým stanoviskem ústředního výstavního výboru SMV k požadavku subvence 12.000 Kč. Výstavní stánek nebude proto ani zahrnut do výstavního areálu a ryb. výstava bude umístěna mimo centrální výstaviště.

Ani zcela nepokrytě odmítavý postoj neodradil výbor spolku od původního záměru a jsou zahájeny přípravy spočívající v zadání propagačních katalogů, zhotovení 26 velkých akvárií, objednávkou betonového bazénu o 0/3 m a hloubce 60 cm, vypracování projektu výstavy. Postupně dochází k instalaci vodovodního a čeracího zařízení, je

zajišťována květinová výsadba okolí stánku a pro dekorační účely objednáno 60 bm zelené jutoviny.

Jako by tyto rozsáhlé a finančně náročné přípravy vyčerpaly nejen spolkovou pokladnu tak, že jednatel Schindler půjčuje spolku bezúročně 1.000 Kč na nejnnutnější výdaje, ale i aktivitu členů, kterým je již nutno za všechny práce poskytovat peněžní odměnu. Je využíváno těžkých životních podmínek nezaměstnaných a za celodenní práci je vypláceno 15 Kč. Navíc hned od samého počátku se projevují jiné průvodní negativní důsledky v podobě bezdůvodného zdražování všech životních potřeb v takové míře, že musí zakročit městská rada a pohrozit velkými pokutami.

V den zahájení SMV se jí zúčastnilo přes 10.000 návštěvníků. Denní vstupenka stála 7 Kč, vojáci a studenti platili 3 Kč, za vstup do zábavního parku se platilo 1 Kč a permanentní vstupenka do všech částí byla za 50 Kč.⁸⁴⁾

Samostatná ryb. výstava byla otevřena 20. června a měla trvat do 16. srpna. Vstupné bylo povoleno ve výši 2 Kč, školní mládež 0,50 Kč. Na práce spojené s hlídáním a údržbou se přihlásilo 20 členů, neboť bylo třeba organizovat i noční hlídky, tj. od 20 hod. do 7 hod. proti odměně 15 Kč za noc. O vysoké úrovni rybářské expozice je k dispozici objektivní zpráva z novin:

„Rybářský spolek v Přerově je jedním z nejlépe organizovaných v Československu a má ze všech ryb. korporací také téměř největší počet členů. Není divu, že jeho expozice vklíněná v rámeček Středomoravské výstavy je vším právem považována i eminentními odborníky za dosud největší, jaká byla u nás uspořádána. V interiérech v Palackého ul. Vás překvapí 50 obrovských akvárií o obsahu od 2 až do 12 hl. a v nich se budete podívat žít 36 druhů sladkovodních ryb, i těch, jež čerí vody řeky Bečvy. Každodenní spotřeba vody pohltí částku přes 100 Kč.“⁸⁵⁾

Rybářská bouda u rybníka

Závěrečná poznámka článku zaujala svou závažností. Obecní správa vyúčtovala spolku za spotřebu vody 6.398 Kč a to bylo pohnutkou k hlubšímu rozboru konečného

finančního efektu celé akce, neboť mimo vlastní výstavní část byl v rámci všech různých sjezdů pořádaných spolu s velkými národopisnými slavnostmi, svolán též sjezd rybářských spolků: „V akc. pivovare se konal sjezd ryb. spolků Moravy, jehož se zúčastnili také mnozí hosté z jiných krajů, ba i ze Slovenska a z Čech. Dopolední slavnostní schůzi řídil předseda přerovského spolku A. Zdráhal, po jehož projevu podal velmi poutavý a zajímavý referát zem. ryb. inspektor, ing. B. Václavík. Po jeho nadšeně přijaté řeči učinilo své projevy více jak 10 delegátů poříčních svazů a družstev. Účastníci si prohlédli SMV, zvláště pak ryb. expozici, jež je největší a nejdokonalejší, jaká kdy byla u nás uspořádána. Odpoledne se konala velká rybářská veselice“.⁸⁶⁾

Bylo to uznání vykoupené dosti draze, neboť režie se všemi těmito podniky byla tak vysoká, že vybírané vstupné, jako jediný zdroj příjmů, nemohlo k úhradě postačit a výstava končí finančním schodkem.

Na vstupném, za inzerci a katalogy, ve formě darů a pod. bylo přijato celkem 17.618,40 Kč; výdaje činily 28.917,65 Kč - ztrátový rozdíl 11.299,25 Kč. Spolku zůstává inventář, který byl oceněn zbytkovou hodnotou 9.800,— ovšem jeho použitelnost je problematická. Prodejem vystavovaných ryb, z nichž za zmínku stojí sumec o váze 7 kg a pstruh 5 kg, získáno dodatečně 1.255,50 Kč, takže z účetního hlediska byla zaznamenána ztráta pouhých 243,80 Kč.

Nevíme jak dalece byl výbor odpovědný za konečný výsledek, ale ať již tomu bylo jakkoliv, je mu ke cti, že se vypořádal se všemi potížemi bez sebemenší podpory ze strany města, centrálního výstavního výboru, nebo Unie ryb. spolků, či Poříčního svazu a dokázal pro věc sportovního rybářství a jeho propagaci v široké veřejnosti uskutečnit akci zcela ojedinělou a na vynikající úrovni, akci která se vymykala současným běžným měřítkům a stala se svým širokým významem naprosto nedocenitelnou, kterou nelze vměstnat do kolonek „Má dáti a Dal“.

Výstava trvala od 20. 6. do 20. 8., skončila finančním neúspěchem, zbylo 32 akvárií a dřevěná bouda, hotovost žádná! Situace, jaká je živnou půdou pro celou řadu „chytráků“ vyskytujících se v každé době a každé společnosti. Nic nejsou slova uznání v novinách, ve schůzi městské rady a ze strany zem. ryb. inspektora — výboru a zejména předsedovi je vytýkáno skoro vše co se podniklo. Mezi jiným také to, že si v rámci spolkové výstavy zajistil hostinskou koncesi na stánek pod názvem „Rybárna“ a že „myslel víc na svou kapsu, než na prospěch celku“.⁸⁷⁾

Na členské schůzi 12. prosince: „... p. Baumgartner apeluje na členstvo, aby bedlivě uvážilo při navrhování členů na kandidátní listinu pro příští výbor, aby byli voleni jen takoví, kteří jsou pracovití a zásadně nezištní a také reprezentace schopní a kteří si nenechají za sebemenší práci platit“.

Výbor se přesto snaží zmírnit nepříznivý dopad výstavy a žádá zemský úřad v Brně o podporu, obrací se na jednotlivé vystavovatele — chovatele ryb, tj. majitele velkostatků, kterým výstava sloužila jako dobrá reklama, dále několika inzeráty nabízí odprodej akvárií a obecní správě předkládá žádost o prominutí poplatků za vodu. Avšak jen u posledního orgánu nachází tato snaha pochopení.

Středomoravská výstava jako celek jistě splnila očekávání a představy pořadatelů, dokumentovala výsledky práce za dobu trvání republiky, povznesla národní uvědomění a hrdost v širokých vrstvách a byla příjemným rozptýlením v době, kdy vývoj politické situace přímo ohrožoval mírový rozvoj nejen našeho státu, ale většiny zemí v Evropě. Měla vliv i na vývoj samotného města, nábřeží kolem Bečvy směrem k výstavišti bylo upraveno, vydlážděno a aleje vybaveny el. svítilnami.

Jenže nic netrvá věčně a s ukončením výstavy končí radostné opojení, které tato se sebou- nesla a začíná období předkládání účtů a vynášení soudů. Zejména v našem spolku. K potížím hospodářského rázu se přidružuje neúspěšné jednání se zem. úřadem v Brně o úpravu řečiště Bečvy, výboru je vytýkáno, že zanedbal výsadbu, na kterou

nebyly peníze. Poslední ránu zasadily všemu noviny článkem, který vyvolal mezi většinou členů značný nepokoj a nedůvěru ve schopnosti vedení: „Narok budou přerovští rybáři slavit výročí se smíšenými pocity — jde o rybník — dožije se 25 let. Když jej v r. 1912 budovali netušili, že jeho trvání je vymezeno na několik málo let. Už dávno si rybáři ztěžují, že nemohou rybník ani zatahovat a což ty drobné trampoty, když úhoř i s polknutým vнадidlem se zaryje uprostřed vodního pralesa a rybář nemá nakonec ani úhoře, ani háček, ani vlas. A ryby pěstované v rybníčcích hynou nakonec ve velkém rybníce. Pěstili je snad rybáři pro chalupy nebo pro sebe na pekáč? Rybníku je odzvoněno! Musel by se leda vyčerpat a příšerná rybáře ve snu strašící vegetace vyplet. Jenže historie by se opakovala. Tyto perspektivy byly příčinou, že se začalo uvažovat o tom rybník zavéztí a vymýtí jej z plánu města vůbec. V souvislosti s tím pomýšlí jeden velký a čilý podnik postavit ještě jeden most přes Bečvu, právě proti rybníku, který se v jedné části má změnit v krásnou silnici prodlužující Malou Trávníčkou".⁸⁸⁾

Z materiálu zbylého z výstavy je nakonec postavena dřevěná bouda u rybníka, která o mnoho let přežije své budovatele. (K likvidaci dochází po více než 40 letech). Náklady na postavení byly 1.740 Kč.

V závěru roku dochází navíc k neshodám mezi jednotlivými členy výboru a rozkol je tak dovršen.

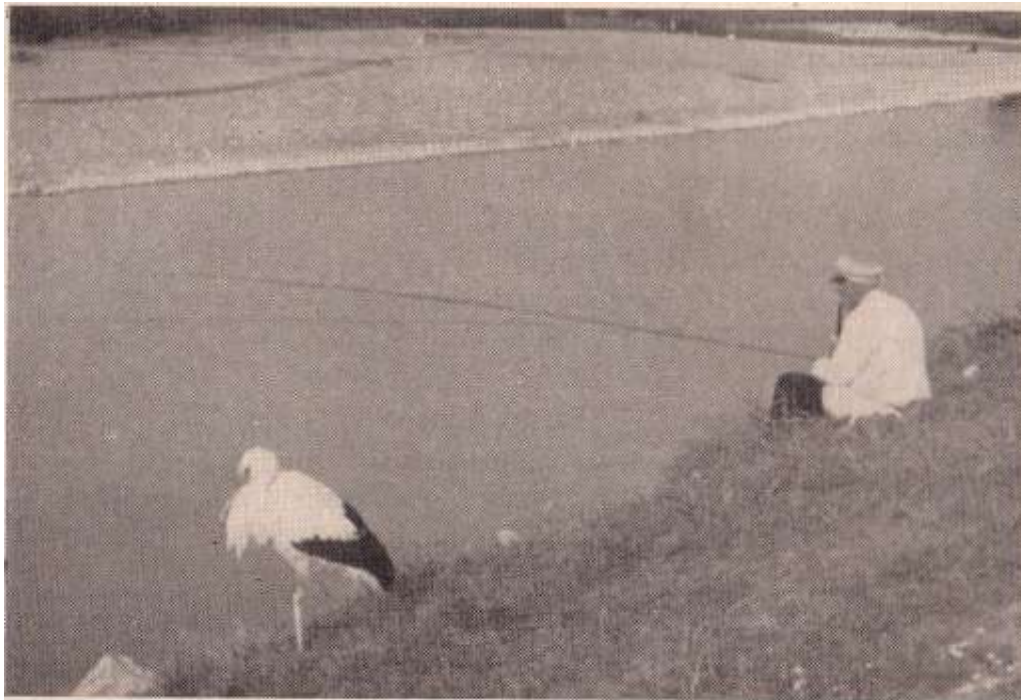
Nákup vánočních kaprů je prováděn ve spojení s místními obchodníky, kteří vlastně celou akci financovali, neboť spolek neměl peníze na zaplacení.

Valná hromada v roce 1937 se konala 15. ledna v Akc. pivovaru za účasti 99 členů, zvolila nový výbor v čele s Františkem Horáčkem a projednala výsledky Středomoravské výstavy. V usnesení pak byl stanoven max. počet úlovku kapra na 1 ks týdně a schválen zákaz lovu v den pohřbu člena spolku. Nedlouho po schůzi „p. revizor Krpec sděluje, že v pokladně má být hotovost 2.554,— Kč a býv. pokladník Michno však prohlašuje, že má v pokladně jen 376 Kč".

Další přísná revize zjistila, že některé položky příjmové byly v knize zaúčtovány, ale ve skutečnosti přijaty nebyly; např. za inzeráty 870 Kč, za ryby 373 Kč, půjčka F. Schindlera 1.000 Kč. Značné nepořádky v účetní evidenci nelze omluvit, ani překotnou aktivitou a množstvím práce v době výstavy. Přes několik takto objasněných chyb má správně být předáno novému funkcionáři Baumgartnerovi v hotovosti 1.414,70 Kč, chybí tedy pořád 1.309 Kč. Spolek po několika neúspěšných jednáních hrozí soudním řízením a nakonec dochází u okr. soudu k smírčímu řízení, kde se člen výboru a býv. pokladník Michno písemně zavázal splatit dlužnou částku do konce roku, pod exekucním postihem. Tak nezkušenost a snad i trestuhodná důvěřivost, či neopatrnost má za následek značnou osobní škodu. Ještě 6. 12. zbývá splatit 442 Kč a s ohledem na sociální poměry žádá L. Michno spolek o prominutí nedoplatku.

V únoru umírá A. Veselský st., bývalý dlouholetý místopředseda. Mimo něj zemřeli ještě další čtyři členové a z existenčních důvodů se vzdal funkce člen Boh. Pozbyl.

V roce 1938 Československo trpí za své politicko-hospodářské spojení se západními demokraciemi, jejichž zahraniční politika způsobila v Evropě dokonalou spoušť. Z odstupovaných území se valí spousta uprchlíků do zbytečku republiky; do Přerova přišlo asi 2300 osob, nouzově byli pak ubytováni v tělocvičnách a v jednotlivých rodinách. Republika je po „úpravě hranic" chudší o 4675 obcí, celkem asi 30 % území. Ztrácíme nejprůmyslovější kraje, ale nejbolestivější je ztráta pohraničních opevnění a ani největší optimista již nevěří, že nedojde k válce.

Dva rybáři — populární čáp Pepík a člen výboru Adolf před loděnicí (pod jeslemi)

Co ztratilo naše rybářství? Především vodní zdroje, výzkumné ústavy a umělé líhně. Ztráty činí asi 9000 ha, tj. 19,5% celkové plochy rybníků, z čehož připadá na Moravu asi 2000 ha. Ztrátou horních toků většiny řek bylo postiženo značně říční rybářství. Byla odevzdána všechna jezera šumavská a krkonošská, byli jsme ochuzeni o st. výzk. stanici v Doksech, o hydrobiolog, stanici v Lednici.⁸⁹⁾

Z celkového počtu 145 líhní jsme přišli o 52. Rybáři v Přerově přes všechny události historického významu pracují a jistě nejdén hledá právě v tom chvíli zapomnění.

Valná hromada byla svolána 30. ledna do Akc. pivovaru a vzpomenu zemřelých členů Kroutila, Fialy, Matějky, Vrtěla a A. Veselského. S ohledem na stále rostoucí nároky a ceny životních potřeb, zvyšuje se i cena ryb, lístku pro sportovce na 50 Kč, pro Bečvu 30 Kč, rybník 50 Kč.

V další části schůze se členové dověděli, že se spolek nezúčastnil ustavující schůze Poříčího svazu ve Val. Meziříčí a že „všemožná snaha o zneškodnění odpadního kanálu z Lučebních závodů, přes politickou správu a Zemský svaz byla bez úspěchu“.

Základnu tvoří 4 čestní členové, 129 členů s právem lovu na Bečvě, i na rybníku, 74 členů s právem lovu na Bečvě, 97 členů nechytajících a 39 sportovců. Celkem 344 členů a jmění 32.834,45 Kč.

Objevují se první náznaky snahy o soustavnou výchovu rybářského dorostu, avšak pro nepochopení některých funkcionářů zanikají bez úspěchu a pro mládež budou zase jen prázdninové lístky.

Na Bečvě došlo k otravě ryb a proto p. Matěj zavezl několik podouství do ústavu v Brně k rozboru příčin úhynu. Otrávené ryby bylo možno pozorovat po tři dny, zejména v části u Dluhonic: „Chlapci z obcí ležících nad Bečvou nosili ryb plné koše a úřady z popudu rybářů se ujaly šetření. Bylo zjištěno, že za poměrně nízkého stavu vody přiteklo ze struhy u Dluhonic množství olej-naté směsi kávové barvy. Podnikům, jež do Bečvy vypouštějí takový rmut bude důrazně přikázáno, aby tak nečinily nikdy za nízkého stavu vody“. Rozbor mrtvých ryb nemohl být proveden, neboť byly dle vyjádření ústavu dodány téměř v rozkladu. Důsledky proti znečišťovateli nebyly uplatněny žádné a škoda nahrazena nebyla.

Mezi aktivní rybmistry již několik let patří člen Diener, který i letos zaznamenal několik úspěchů: „přistihl J. Spáčila z Kozlovic, jak lovil ryby vpravdě indiánským způsobem. Na oštěpu měl připevněn ostrý ozubec a tím ryby nabodával. Naloven jich měl plný koš".⁹⁰⁾

Došlo k úpravě lovu štik na rybníku v tom, že lze chytat jen na „těžké štikovky" a na násad nejméně 12 cm dlouhý; úhoři se mohou chytat každý čtvrtek do 22. hod. avšak jen za asistence aspoň jednoho rybmistra.

Náplň výborových schůzí obvykle zpestřoval člen Matěj, který mívá ve funkci vrchního rybmistra četné spory s rybáři: „... hlásí, že když si na rybníku nasadil udice a odešel na druhou stranu, aby tam jednal s p. Steinerem o spolkových záležitostech, přišel p. Tichý a své udice si nasadil rovnou mezi jeho. Když mu toto počínání p. Matěj vytýkal, p. Tichý místo aby závadu uznal, ještě mu, hrubě nadával. Dále sděluje, že se ryby krmí krví a tím trpí rybáři chytající podoustve, protože ryby přestanou brát na knedlík". Bylo rozhodnuto, že krví se krmít a na krev chytat může „v mezích rybářské slušnosti".⁹¹⁾

V září se Bečva rozvodnila tak, že přes provedenou regulaci bylo koryto naplněno zcela a přilehlé zahrady a domky byly zatopeny. Stav vody dosáhl 3 m nad normální stav.⁹²⁾

V listopadu se na žádost předsedy Horáčka ujímá řízení spolku místopředseda Píštecký. Závěr roku zastihl členy výboru v horlivých přípravách na volby, pozorovatelných zejména ve způsobu agitace pro některé aspiranty na předsednictví. Vážnost doby jako by byla zatlačena do pozadí a neměla vliv na myšlení funkcionářů, kteří místo snahy po smířlivém řešení sporných problémů opět sahají po málo vhodných formách „spolupráce pro blaho spolku".

Březnem 1939 byla dovršena tragedie politiky první republiky, neboť „podle vůle Vůdce a nejvyššího velitele německé branné moci vkročila německá vojska do českých zemí, aby zdržela klid a pořádek a převzala ochranu obyvatelstva".

Pravdu měli všichni, kdož předpovídali, že okupací naší země se Němci neuspokojí, neboť na řadu přichází Polsko a válka je rozpoutána s veškerou bídou a zoufalstvím, které nese s sebou. Zdálo by se samozřejmým, že politické události zasahující tak citelně do života každého- z nás, musí se nutně projevit a poznamenat i spolkový život, zejména pak ovlivnit počínání jeho čelných funkcionářů. Z dochovaných materiálů se jeví bohužel opak pravdou a jak se později ukáže, dochází k menší válce i ve vedení spolku.

Počátkem roku oznamuje předseda Horáček, že odchází na odpočinek mimo Přerov, a nebude proto kandidovat ve volbách. Výbor na schůzi 9. ledna sestavil kandidátku, v níž je do funkce předsedy navrhován R. Pištecký, 1. místopředsedou Fr. Dvořáček a druhým Ferd. Schindler.

Jubilejní 30. valná hromada se sešla 29. ledna v malém sále Městského domu a za účasti 115 členů ji řídil místopředseda Pištecký. Až do samotného volebního aktu měl pořad celkem klidný průběh. Členové vzali bez protestů na vědomí zvýšení či příspěvku na 37 Kč. V souvislosti s tím bylo ustaveno, >aby člen — má-li zaplacený příspěvek, měl pro případ úmrtí právo na „poctu", tj. účast členů spolku se spolkovým praporem na pohřbu a na pohřebné; člen, který příspěvek zaplacený nemá, toliko na poctu a výboru přísluší rozhodnout v případě sociálním i o poskytnutí pohřebného. Schůze konstatovala zvýšení počtu členů na 348;

Volební ceremoniál přinesl hned v úvodu překvapení v podobě dvou kandidátek — jednu navrženou výborem a druhou „z pléna", která zvítězila poměrem 76 ku 23 hlasům. Zdálo by se tedy, že je vše jasné a vyřízeno a výbor může pokračovat v práci za předsednictví Fr. Dvořáčka. O tom, že k plodné práci měl výbor pramalé podmínky však svědčí hned jeho prvá schůze, na které „p. Pištecký rozpředl debatu o průběhu konce valné hromady, která byla na podkladě neznalosti v řízení mnohých přítomných členů nedokončena a provedené volby výboru staly se neplatnými, neboť z navržených

členů volbu nepřijali pp. Baumgartner, Schindler, Vítěz, Krpec a Kohoutek. Volbě nebyli přítomni navržení Žehnal, Kuchyňka, Wraschek a Schupp. Místo členů, kteří prohlásili, že volbu nepřijímají, nově zvolený p. Dvořáček se nepostaral, aby z přítomných byli na kandidátku doplnění a valnou hromadu ukončil, aniž uposlechl varovných hlasů těch, kteří lépe nazírali předpisů stanov a zákona na vedení valné hromady. Proto proti volbám podán rekurs se žádostí na okresní úřad o neuznání voleb, které byly ukončeny protizákonně".⁹³⁾

Odvolání proti platnosti voleb podal na okr. úřad člen Tála, který nefiguroval ani na jedné z kandidátek. K objasnění jednoho z mnoha možných motivů snad napomůže připomínka sociál-ně-hospodářských poměrů, které byly do jisté míry ukazateli vztahů mezi jednotlivými společenskými vrstvami. Člen Tála byl živnostníkem — majitelem výrobního nábytku. Stejně tak i p. Dvořáček, jehož provozovna takřka sousedila s výrobnou p. Tály. Jak to vypadá neměli se asi navzájem zrovna v oblibě a je dost možné, že i v této formě přežívaly rozpory býv. společníků v podnikatelské činnosti.

Situace na schůzi byla dle zapisovatele napjatá, neboť členové si navzájem vpadali do řeči, každý hodlal ovládnout svým názorem pole, ale ke kloudnému závěru nedošel nikdo. „Pan Pištecký nakonec žádá, aby bylo oznámeno okr. úřadu, že dnem 7. 3. přestává být místopředsdou Ryb. spolku, ježto se té funkce vzdává a vedení spolku předává Fr. Dvořáčkovi a tímto se zbavuje veškeré odpovědnosti plynoucí z uvedené funkce". Atmosféru dokresluje požadavek člena Vařechy: „žádám kolegy, aby hovořili slušně a nebylo na schůzi jako v cirkuse".

K pro jednání otázek spleťtí situace je do výboru zván člen Tála, který se však omlouvá a své stanovisko sděluje dopisem: „Jako dobrou vůli ke smíru pro odvolání rekursu proti volbám podanému sděluji, že jsem byl volán telefonicky p. Dvořáčkem a jestli prý nebude rekurs odvolán, bude prý nucen na nátlak některých členů jej ze spolku vyloučiti. Proto jsem odpověděl, že se proti útisku a omezování členských práv budu bránit všemi prostředky zákonitými jak u okresního, tak i zemského úřadu, příp. u soudu.

Je však možno jednati o odvolání rekursu v přátelské shodě z toho důvodu, aby okr. úřad s touto nemilou záležitostí nemusel se zabývat. Jest však nutno, aby výbor uznal, že rekurs byl podán oprávněně a splnil následující podmínky". Podstatu těchto dlouze vypisovaných a zdůvodňovaných podmínek tvoří prohlášení předsedy Dvořáčka, že volby jsou neplatné a že uhradí náklady spojené se zvolením nových funkcionářů, mezi nimiž musí být i p. Tála, „aby tak mohl sledovati jednání výboru po celý rok a mohl na ev. nesprávnosti přátelsky poukázati, neb dnes je nutno, aby ve všech spolcích pracovali lidé jen ti nejlepší, zákona dbalí a znalí, mající schopnosti. Budou-li podmínky uznány a přijaty, je ochoten i s.p. Baumgartnerem, který je spoluautorem rekursu, jednati o jeho odvolání".⁹⁴⁾

Ani s velkou dávkou tolerance snad není objektivně možné považovat podmínky obou „za dobrou vůli ke smíru" a bylo jistě naivní očekávat, že tak vyhocené a ultimativní podmínky mají naději na úspěch. Fr. Dvořáček požadavek rozhodně odmítá a „p. Baumgartner se vši rozhodností prohlašuje, že se vzdává funkce pokladníka a žádá, aby bylo jednáno o zvolení nového". Volba je paradoxem, neboť „nepotvrzený předseda, býv. místopředseda je navíc ještě pokladníkem, vše v osobě Fr. Dvořáčka".

Na popud okr. úřadu musí být k odstranění těchto zmatků svolána mimořádná valná hromada, které předchází členská schůze svolaná na 29. 4. s účastí jen 78 členů. Hned nastává nekoordinovaná diskuse, až nakonec p. Dvořáček oznámil: „v únoru byl podán proti volbám rekurs podepsaný činným členem p. Talou a přispívajícím členem p. Baumgartnerem. Převládá názor, aby do nových voleb řídilo spolek užší předsednictvo z těch členů výboru, kteří nemají se současnou rozvratnou činností nic společného".⁹⁵⁾

Mimořádné valné hromady v Akc. pivovaru se zúčastnilo 98 členů. Zapisovatel

poznámenal, že „... v úvodu se rozvinula debata, která byla zbytečná a zdlouhavá, až se přihlásil p. Křístek a napomínal rybáře, aby zanechali osobních rozepří a mohla být provedena volba". Do funkce předsedy byl zvolen opět Fr. Dvořáček, místopředsedou Arnošt Žehl a 2. místopředsedou Fr. Machálek. Na ustavující schůzi 9. června všechny doslova šokuje člen Baumgartner oznámením, „že hodlá podati na okr. úřad znovu rozklad proti výsledku voleb, že se neodbývaly přesně podle stanov". Jednání o tom trvalo více než dvě hodiny, bylo velmi rušné a debaty se zúčastnili všichni přítomní. „Ze všeho bylo zřejmo, že se jedná o osobní zaujatost p. Baumgartnera, který zamýšleným jednáním chtěl poškozovati spolek; když však viděl, že všichni jsou proti a stojí za novým předsedou, tedy posléze se umoudřil a své rozhodnutí odvolal".⁹⁶⁾

Samozřejmě, že nelze očekávat od výboru, který polovinu volebního období promarnil osobními půtkami, nějaké významné hospodářské výsledky, nebo úspěšná jednání. V říjnu je zaznamenána otrava a „za přítomnosti četnické asistence byla odebrána vadná voda a ze dna strouhy vrstva usazené hmoty, která přitékala z odpadního kanálu Lučebních závodů a některé druhy uhynulých ryb. Odebrané vzorky zavezli osobně rybáři Pivoda a Hatlánek do Brna. Z provedeného rozboru bylo patrné, že voda vykazovala malé znečištění, avšak plovoucí a na dně se usazující hmota byla silně otravnou látkou. Uhynulo asi tři tisíce různých ryb — štiky, parmy, pstruzi, podoustve — takže škoda je asi 7000 Kč. Spolek bude zastupovati Dr. J. Svoboda, Fr. Dvořáček a A. Zdráhal".⁹⁷⁾

Při jednání s řed. Mrkvičkou došlo k dohodě, dle které Lučební závody uhradí spolku 5.000 Kč.

Čestný člen František Dvořák

K hodnocení stupně znečištění splaškovými vodami a odpadem průmyslových závodů ve vztahu k životním podmínkám rybí fauny je třeba vzít v úvahu mimořádnou samočisticí schopnost Bečvy, čehož mimo jiné je důkazem i výskyt pstruha a raka. Také často zvýšený průtok a mnohé povodně několikrát v roce řádně pročistí písčité dno řeky. Čistotu pomáhá udržet i městský orgán, který vyhláškou zdůrazňuje, že „každé znečištění může mít za následek šíření zápachu a nebezpečí onemocnění a proto není

dovoleno pouštět drůbež na řeku v zastavěné části města. Plavení koní jest dovoleno pouze při vjezdu za kasárnami; u městského rybníka a Pod Markem je plavení dovoleno jen v časných hodinách ranních a pozdě večer po 20. hod., tedy v době, kdy se již v řece nekoupe obecnstvo".⁹⁸⁾

Zbývá ještě snad rekapitulovat drobná data událostí roku, který se zapsal do historie velmi špatně. Světlych momentů bylo poskrovnu jak v životě veřejném, tak v dění našeho spolku. Velmi těžko se nachází porozumění pro neustálé osobní spory, hádky a nesvornost právě v tak pohnuté době a jistě ani veřejnost nepřijímá příznivě jejich ohlas, jako když třeba: „pánové Matěj a Indra se podle hlášení policejního strážníka Koblížka při rybolovu pod zídou Šilhavého hádali a častovali hrubými nadávkami, což působilo rušení veřejného pořádku a polemiku zevlujícího obecnstva".⁹⁹⁾

Přes tyto negativní jevy láká rybářský sport další občany a do spolku vstupuje 23 nových členů a 16 sportovců. S nadějí na úspěch proběhlo v závěru roku jednání s Ryb. spolkem ve V. Prosenicích o podmínkách nájmu rybníka Halda. Čestné členství bylo uděleno býv. předsedovi Horáčkovi a členu Leklovi.

Přerov 1940

4. ČESKÝ A NĚMECKÝ SPOLEK ZA OKUPACE

Třicáté výročí založení spolku bylo oslaveno valnou hromadou 11. 2. 1940 za účasti 100 členů. Při té příležitosti bylo uděleno čestné členství Fr. Dvořákovi, J. Najmanovi a L. Křístkovi.

Spolek má 392 členů a jmění v hodnotě 50.756 Kč. Tato suma však vyjadřuje samozřejmě již protektorátní měnu. Probíhající válka má vliv nejen na hodnotu peněz. Život ztrácí své jistoty a je stále méně radostným. Lidé novému pořádku těžko přivyknou a tak požadavek Ústřední jednoty o předložení písemného prohlášení, že ve vedení spolku nejsou židé je respektován tak, že k jeho vyřízení je třeba dvou urgencí. Živobytí je ztíženo narůstajícím nedostatkem potravin všeho druhu a J. Doležal žádá výbor o povolení lovit na syrovou krev „v důsledku nedostatku mouky na knedlíky, na které se dřív lovivalo". Množí se případy pytláctví a potřebná násada se obstarává s obtížemi — deset dotazovaných pěstitelů oznamuje, že nemá ani kapří, ani pstruží plůdek. Proběhlo jednání s městskou radou o prodloužení nájemní smlouvy a vyznělo příznivě zejména v ujištění, že rybník zasypán nebude „ale ve smlouvě bude brán zřetel na projektovanou silnici spojující Malou Trávníčkou k hospodářské škole a půjde-li tato přefes rybník, ten

rozdvojen nebude, ale spojen silným potrubím, nebo překlenut mostem". Dochází k dohodě o nájmu na dalších 10 let za částku 24.000 K úseku řeky Bečvy a rybníka za 2460 K. V důsledku toho se obnovuje záměr vyčistit rybník a výbor si objednává nabídky fy KUNZ Hranice a Bří Sigmundové Lutín na zapůjčení kalových čerpadel. V názoru na účelnost této práce není výbor jednotný a někteří členové namítají, že rybník spolku nepatří a měla by být tedy pozornost věnována jeho získání. A tak vyčištění je opět odloženo.

Příležitost k získání rybníka se naskytá v obnově, resp. úpravě prohlubní u dráhy, mezi Lověšicemi a Přerovem. Uvažuje se vytvoření soustavy rybníčků k odchovu kaprů, neboť „shledáno, že se nevyplácí jak jateční, tak i třecí rybníčky dříve vybudované". Výsledek snažení však dává záznam: „přítomní na výklad předsedy nereagovali a nebylo zde dobré vůle k souhlasu s touto akcí". Iniciativy se ujímá A. Zdráhal, který na vlastní náklad upraví a zarybní na zkoušku jeden rybník kaprem.

Přes všechny nářky a stížnosti zůstává Bečva atraktivní řekou svým zarybněním a půvabem krajiny, kterou protéká. Rybáři, kteří dovedou vydržet někdy na jednom místě třeba celý den, jindy zase chtějí zkoušet štěstí na cizích vodách. Naši členové s oblibou jezdí na Hranicko a naopak cizí, na dobu jednoho až tří týdnů si každé léto jezdí zalovit, v počtu až osmdesáti na Přerovsko. Jistě to stojí zato, když třeba pod oseckým jezem železničář Bohatý chytil kapra 8 kg a v jednom týdnu dvě štiky o váze 6 a 8 kg. Největšího úlovku však dosáhl J. Olšínský, který ve 14 dnech ulovil 3 kapry - 9,6 kg, 9 kg a 6 kg.¹⁰⁰⁾

Rybáři se snaží, aby takových ryb bylo v revíru co nejvíce a zlobí se na ty, kdo jim požitky z rybolovu kazí: „na návrh p. Steinera se dopíše veslařskému klubu, by tito sportovci byli napomenuti a neznemožňovali lov ryb pokojným rybářům tím, že jednak neveslují uprostřed řeky, ale často projíždějí blízko břehů, čímž zvirují vodu a mají z toho pak zábavu, když rybáři se zlobí a také tím, že k odpočinku zastavují lodě v místech, kde se rybaří a pak opět mocným zabráním vesel vždy zvlí vodu tak, že dlouhou chvíli nelze ryby lovit. Proto je doporučiti, aby veslování bylo povoleno jen mezi mostem Tyršovým a mostem železničním a to z důvodu podezření na ubíjení ryb vesly".

Výsadba je prováděna úměrně možnostem nákupu, tj. omezeně. Nejsou brambory na přikrmování kaprů a téměř nepřekonatelné potíže se objevují při zajišťování kaprů na vánoce. Nakonec se to přec jen podaří u fy Svoboda, ale s podmínkou odběru 13 q ryb již 6. prosince. Předseda jedná proto s říšským komisarem o zapůjčení městské plovárny, kde budou ryby komorovány a členům pak prodávány po[^] 19 K za 1 kg.

Rok 1941 je hned v počátku poznamenán nařčením, „že pokladní hospodářství spolku není řádně vedeno" a k vyjasnění se výbor" schází 4. ledna. V průběhu jednání dochází k osobním potyčkám a „vzrušená debata končí výrokem či. Baumgartnera zcela nevhodným, vulgárním, který nebývá obvykle citován". Přítomní se samozřejmě ohradili a „vytýkali mu jeho sprosté vyjádření, jímž byla vyslovena urážka všem členům spolku; ten vida pozdvižení a rozčilení, schůzi opustil". Výbor jednomyslně rozhoduje, „aby nechytající člen Fr. Baumgartner byl pro nepřístojné chování ze spolku navždy vyloučen".¹⁰¹⁾ Po tak neslavném začátku se již dá o všech událostech roku říci, že se nevyznačovaly žádnou výjimečností. Valná hromada s ohledem na nařízení říšského protektora má být vedena dvojjazyčně „ale nebyl na to žádný požadavek, když všichni česky rozuměli a jednáno tedy jen česky". Lovit lze jen na 3 udice a přívlač není dovolena. Na Bečvě je denní úlovek omezen na 20 kusů.

S nedůvěrou a špatně tajenou, nebo vůbec netajenou nevolí je brán na vědomí požadavek zem. inspektorátu, aby každý rybář při odchodu od vody zapisoval do záznamníku dosažený úlovek vč. váhy. Na tu „novotu" si řada členů nemůže zvyknout a tak první sumáře neposkytují odpovídající obrázek o množství a druhu chycených ryb.

Ještě závažnější změnou dosavadního způsobu přijímání nových členů je stanovení tříleté zkušební lhůty a všichni musí prokazovat „árijský původ“. Dnem 20. 5. se vzdává funkce předsedy Fr. Dvořáček a vedením byl pověřen A. Vařecha.

Bečva jako zdroj rekreace je objevována a oceňována nejen rybáři. V letních měsících jsou její břehy obleženy vodomily a neuvěřitelně čistá voda je skutečným požítkem pro koupání. Nej-častěji je navštěvováno místo proti rybníku, kterému se říká „Ostende“. Přerovské ostende vzniklo před 40 lety (1901), kdy několik pošt. úředníků (Jakubec, Tůma, Gleich a j.) chodívalo chytat ryby na neregulovanou Bečvu k tzv. hranici, jíž bylo pomezí přerovského a prosenického práva, u obce Kozlovic. Tam jednak chytali ryby, jednak se odvážili prvních pokusů o veřejné koupání. Venkované jim nadávali neznahaňbů, nehambulů a ještě peprněji. V těch místech bývaly tůně, do nichž by se třeba vešel celý vůz i s koňmi. A v takových tůních se s oblibou chytávaly 'yt>y — chytit 10 kg sumce nebylo zvláštností. A tenkrát se začalo říkat tornu místu Ostende podle lázní, které byly tehdy velkým šlágreem. Chodilo tam stále více lidí a když ta vzdálená místa ztratila po regulaci svůj divoký půvab, přeneslo se koupání na městu bližší místo, na štěrkoviště u rybníka a s místem přenesen i název, který zůstal a tím víc se vžil v dnešní době, kdy za parných dnů se tam sejde i na deset tisíc lidí.¹⁰²⁾

V roce 1942 bylo výborovou schůzí 3. ledna s ulehčením konstatováno, „žena příkaz říšského komisaře bylo jen 100 kg našich kaprů zabaveno pro občany německé národnosti v Přerově“.

Definitivní konec s „■ přispívajícími členy“ učinila valná hromada 5. dubna, která rozhodla, že žádní již do spolku přijímání nebudou a nadále „členy spolku mohou být jen samí aktivní ry-bolovci“. Jinak byl průběh neslaný-nemastný a nebyl pořízen ani pořádný zápis, neboť zapisovatel jen uvedl: „řízení vzorné, chování členstva bezvadné“. Bylo to však tak opravdu? V polovině roku došlo k skutečné bouři, která pozvedla krevní tlak všem rodilým „Pobečvanům“, našim právo věrným rybářům. Vyvolala skrytou a u vody i otevřenou rebelii a ku podivu, tenkrát ne proti výboru. V Přerově byl ustaven další rybářský spolek pod názvem „Deutsches Fischerei Verein in Prerau“ a osvojil si samozřejmě rybolov na revírech našeho spolku. U vody se víc diskutuje než chytá a někteří pamětníci se dušují, že málem došlo k prvnímu povstání proti okupantům. Jenže to by nebyli ani naši, aby nepřišli na to, jak využít co se v dané situaci změnit nedalo. Přiměli vedení německého spolku, aby zajišťovalo potřebné násady u velkostatků, které byly rovněž v německých rukách. Postupně se rybářská veřejnost uklidňuje, zvláště poznáním, že válečné události zaměstnávají „unsere Volksgenosse“ stále víc a fronta potřebuje čerstvý „kanonenfutr“ tak, že jim příliš času na rybaření nezbývá. Výsadba byla provedena nakonec dobře, ale s růstem počtu členů rostou i potíže o dobrá místa k lovu, zejména na řece. Svědčí o tom případ: „Kyrych kontra Ševčík“. Když si Kyrych nahodil udici pod jezem, šel si kousek dál nastražit štikovku. Po návratu zjistil, že má místo obsazeno a proto slušně vyzval Ševčíka, aby se klidil. Ten místo, aby uposlechl začal se hádat a prohlásil, že se nehne. Kyrych, když seznal, že domluva je marná, chytil Ševčíka v pase a z místa jej odnesl o několik metrů dál a postavil na trávník a šel klidně lovit ryby. Ševčík ještě chvíli povykoval a pak od jezu odešel. Na výboru si stěžoval, že při tom jednání o místo narazil hlavou na pilř jezu a utrpěl na hlavě bouli.¹⁰³⁾ Také s pro-senickými vznikají spory na hraničkách, kde se oba spolky snaží „vytěžit“ co řeka dá. Loví se sítěmi, berou podměrečné ryby a náš spolek se snaží, aby nová nájemní smlouva byla již uzavřena i na stávající prosenský revír.

Druhého dne roku 1943 oznamuje na výborové schůzi předseda „že rozdělení vánočních ryb podle programu nebylo, ježto nám byli vánoční kapři zabaveni zásobovacím úřadem a rozdělení obchodníkům k prodeji na potravinové lístky.¹⁰⁴⁾ Opět je narušena čtyřicetiletá tradice, tentokrát však ne vinou výboru. Tomu se naopak podařilo uzavřít, v

daných podmínkách výhodnou smlouvu s německým spolkem, která v hlavních bodech vyjadřovala zásadu rovnosti práv a povinností Členů obou spolků. Hospodařit bude Rybářský spolek náš a německý bude hradit náklady s tím spojené, vč. příslušného podílu nájemného. Německý spolek bude mít svůj rybmistrovský sbor za účelem dozoru nad revíry a ke kontrole členů. Smírčí soud bude společný a také v něm budou místa stejně početně zastoupena. Nevíme kolik členů něm. spolek měl, ale rozhodně se nedá hovořit o poměrném zastoupení. Valné hromady našeho spolku se budou zúčastňovat členové spolku německého a tři jeho zástupci i schůzí výborových. Porybným bude přikázáno, aby v případě plného obsazení míst k lovu na rybníku, uvolnili místo pro členy něm. spolku — budou-li o to požádáni.

Jak ovšem papírová rovnoprávnost vypadala v praxi ukazují případy:

— je kritizován německým místopředsedou Gielerelem hospodářský zásah na rybníku, kde zátaž sítěmi vynesl 59 štik do 2 kg a nařizuje, aby o každé podobné akci byl předem informován a požádán o schválení;

— hlášení vrch. porybného, který zjistil na rybníku člena něm. spolku Valu lovícího přivlačí na třpytku; na upozornění Vala odpověděl, že pro něj žádný zákaz neplatí a v nedovoleném způsobu lovu pokračoval dál.

Originál smlouvy byl uložen na okres, úřadě, kterému je počínaje letoškem spolek povinen předkládat výkaz spolkového jmění a celoroční statistiku úlovků. Proto je třeba stanovit sankce za neodevzdání výkazu: za nevyplnění záznamu úlovků u vody bude odebrána povolenka a neodevzdal-li člen výkaz ve stanovené lhůtě 10. ledna, nedostane v příštím roce povolení k rybolovu. Je stanovena pevná doba hájení na Bečvě, tj. od 1. 1. do 30. 6. a velký boj byl ve výboru sváděn o stále vzrůstající se nový způsob lovu „vláčením plechu“: „O chytání na třpytky se rozvinula čilá debata. Třpytkáři dokazovali, že toto chytání je nej sportovnějším, druzí si však ztěžují, že v revíru je pro veliký počet rybářů málo místa a že se proto stává, že třpytkáři jim házejí mezi jejich udice a že je zakázáno chytat na troj háky a třpytky jsou jimi opatřeny. Pan Vařecha doporučil přítomným zaujmout stanovisko pro schválení zákazu třpytkování na Bečvě z důvodu nespportovního vylovování štik a jeliců a ničením hlavně podměrečných. Nakonec většina schválila zákaz třpytkování pro celý rok 1943“.¹⁰⁵⁾

Valná hromada byla zahájena předsedou něm. spolku Krun-schniedtem v němčině. Jen zahájena — další průběh již řídil A. Vařecha česky. Volby sice proběhly klidně, ale tak, že si něm. spolek v našem výboru obsadil funkci místopředsedy, jednoho člena výboru, dvou ryb mistrů a jednoho revizora, bez ohledu na znění smlouvy. Samozřejmě, že o zastoupení našeho spolku v německém se nehovořilo, snad o to ani nikdo nestál.

Rybolov na rybníku se zahajuje 1. dubna v 6,00 hod. a každodenní ukončení lovu oznámí porybný 15 min. před setměním velkým zvoncem. Je povolen celoroční úlovek jen pěti kaprů; po dosažení lze chytat jen štiky na živou rybkou: „Povoluje se do 31. 3. lovení štik na rybníku jakýmkoliv způsobem a kdo uloví ve volném stylu štikou' těžší 3 kg, má možnosti si tuto od spolku koupit po 10 K za 1 kg“.¹⁰⁶⁾

V r. 1944 není výbor volen, ale ve funkcích jsou potvrzení stávající členové v souladu s ustanovením Poříčního svazu.

5. HOSPODÁŘSKÁ KONSOLIDACE PO OSVOBOZENÍ

Rok 1945 je rokem slavným, v němž po úporném boji byl poražen německý fašismus, rokem toužebně očekávaného míru a obnovy všeho, co bylo v minulých letech nesmyslně zničeno. Výbor rybářského spolku se schází 9. června na slavnostní schůzi, kdy „pan předseda přivítal všechny přítomné a vzpomenuk souhrně všech událostí politických a vojenských. Zdůraznil, že na našem osvobození a na bezpodmínečné kapitulaci Německa má největší podíl Sovětský svaz“.

Je rozhodnuto věnovat 5000 K Cs. červenému kříži a dalších 5000 K k dobru fondu pro vracející se politické vězně z koncentračních táborů. „Bylo vzpomenuto členů Josefa Zahradníčka a Františka Šišky, kteří 1. května při revoluci pod ranami germánských žoldněrů položili životy na oltář své milované vlasti“, poznamenává zápis z této schůze. Spolek si po celou válku udržel čistý štít a žádný z jeho čelných funkcionářů nebyl kolaborant. Jeho 345 členů a 105 sportovců se s obnoveným elánem dává do práce potřebné k napravení nevyčíslitelných škod, jak v nár. hospodářství, tak nakonec i v hospodaření spolku, i když tam nejsou skutečné ztráty tak zřejmé a viditelné. Citelně však byly postiženy rybí osádky. Jednak nedostatečnou výsadbou v závěru války, jednak samotnými vojenskými operacemi, výbuchy granátů, ničením komunikací a pod. Jeví se proto zcela opodstatněným snížení počtu kusů denního úlovku na deset a rybolov je povolen jen na jednu udici (1 prut).

První valná hromada po osvobození — šestatřicátá v pořadí se konala 22. července 1945 v sále kina Sport, s velmi malou účastí — pouhých 54 členů. Přes svůj neformálně slavnostní ráz dochází k nechutné komplikaci volebního aktu, kdy volební komise sestavila kandidátku neobsahující některé funkcionáře navrhované stávajícím výborem.

V průběhu dalšího období se počínají objevovat první, spíše náznaky, než pokusy, o dosažení nějaké racionální úpravy revírů a to na podkladě výnosu mor. zemského inspektorátu č. 889/45. Vzhledem k tomu, že mělo jít o úpravy prováděné na podkladě vzájemných dohod současných uživatelů, neměly žádnou naději. Naši sousedé o nějakých úpravách pochopitelně nechtěli ani slyšet a tak se nedaří obnovit ani nájem dluhonské části revíru, ačkoliv se spolek stále víc rozrůstá.

Jen v r. 1945 bylo přijato 53 sportovců a 1 člen. Obnoveno bylo členství Ant. Plískovi po jeho návratu z koncentračního tábora. Spolek má 345 členů a 105 sportovců, tj. 450 aktivních rybářů, kterým samozřejmě stávající povodí již nemůže stačit. Je to zlé, neboť za dobu trvání spolku se rozloha revíru nezměnila, ale počet rybářů se zvýšil víc než čtrnáctkrát. Tok Bečvy sám a vedle toho i břehy svým charakterem nemohou uspokojit místem vhodným k lovu ryb a z toho pramení nespokojenost přerůstající u mnohých do ztráty zájmu, nebo v snahu po dosažení úpravy doby lovu ryb ve vztahu k možnostem určitých sociálních skupin. Příkladem je písemná žádost o vydání zákazu lovu penzistům ve dnech pracovního klidu. Žádost samozřejmě neuspěla, ale vyvolala širokou diskusi a signalizovala potřebu aktivního přístupu k řešení základní otázky. V tom je možno spatřovat také jeden z důvodů, které vedly k pozvolnému přesunu těžiště sportovního rybolovu z tekoucích vod na vody stojaté, jehož první známky se projevují formou intenzivního hledání způsobu dosažení vlastní vodní plochy.

Rozšiřování znalostí o rybničním hospodaření napomáhá rozvíjející se osvětová práce. Je organizována řada přednášek, mezi jinými i Samo Ivašky, předního slovenského odborníka na chov a lov hlavatky. Jeho přednáška doplněná filmem měla velký úspěch a přiměla výbor k přemýšlení o nutnosti řešení obou problémů. Ani on však nedokázal vymýtit negativní názor na třpyt-kování a „blinkr“ zůstává i nadále v Přerově zakázán.

Kladem, který měl trvale příznivý výsledek je podchycení zájmu o rybářské hospodaření v pravém významu toho pojmu. Tedy plánovitě obhospodařovat každou vodu podle jejího charakteru, rozlohy a zejména vhodnosti pro ten který druh ryb. Vedle toho je samozřejmě věnována pozornost i možnostem výstavby, avšak až do r. 1949, kdy je s konečnou platností rozhodnuto o stavbě chovného rybníka v Předmostí, dá se uplynulé období posoudit jako přípravné, nebo také jako období hospodářské konzolidace spolku, neboť teprve v r. 1948 byly politicky vytvořeny v celostátním měřítku podmínky pro další rozvoj sportovního rybářství vůbec. Tím byl dán samozřejmě i potřebný prostor a nakonec i nutná hospodářská základna pro ohromný rozmach v dalších letech.

Počínaje rokem 1950 se členská základna aktivizuje k svépomocným akcím, které mají za účel zabezpečit samostatnost v pěstování násad. Dochází k řadě intenzivních jednání pro získání rybníků na Svrčově a 29. 12. 1950 prodlužuje MNV platnost „Pachtovní smlouvy“ z 25. května 1940 na revír Bečva a rybník Pod Kozlovskou o jeden rok, tj. do 31. 12. 1951. Dohoda obsahuje také souhlas k obhospodařování nově budovaného rybníka v Předmostí.

Konečně pak 22. dubna 1951 dochází k památné schůzce zástupců Rybářských spolků v Přerově, Troubkách n. B., Prosenicích, Rokytnici a Ryb. družstva v Dluhonicích. Konala se v hotelu Přerov, řídil ji předseda Machálek a dohodou přítomných o likvidaci, resp. sloučení v jeden spolek pod názvem „Okresní lidový rybářský spolek“ se sídlem v Přerově byla ukončena první etapa reorganizace.¹⁰⁷⁾ Šlo o první z řady důležitých organizačních přeměn příštích let.

Bylo dosaženo podstatné úpravy revíru a proto byly stanoveny i nové ceny povolenek: pro revír B1 (od jezu v Troubkách po jez v Přerově) Kčs 250, —, pro revír B2 (od jezu v Přerově po jez v Oseku n. B.) Kčs 200,— a pro oba revíry pak 400 Kčs.

6. REVOLUČNÍ PŘEMĚNY SPORTOVNÍHO RYBÁŘSTVÍ

Rokem 1951 se život nového spolku dostává „do varu“ a skutečný dějinný převrat v rybářství působí zákon z 29. 10. 1952, kterým byl odejmut chov ryb soukromému sektoru.

Dochází k zestátnění vod, které se tak stávají významnou složkou socialistické hospodářské soustavy. Na podkladě tohoto zákona jsou ministerstvem zemědělství vytvořeny nové rybářské revíry a Lidovému rybářskému spolku v Přerově jsou dekretem přiděleny revíry Bečva B1 a Bečva B2, vč. všech starých ramen, toků a pískovišť. Jednalo se o stará ramena Bečvy u Prosenic, Oseká n. B., pískoviště u Henčlova, chovný rybníček u Troubek (kolečko), pískoviště Vítězův důl a pískoviště Troubky. Později dochází k dalšímu rozšíření o býv. „Kamlerovy toky“ v Oldřichově.

Ministerstvo zemědělství stanovilo vysazovací plán pro každý revír a náš spolek jej nejen plní, ale často vysoko překračuje. Po organizační stránce⁴ dochází k dalšímu sloučení se spolkem v Horní Moštěnici a revír Moštěnka přechází do naší správy spolu s pěkným výtěrovým rybníkem.

Stav členské základny tvoří 472 členů, z nichž se výroční schůze 5. 4. 1952 zúčastnilo 181. Vzali na vědomí, že v Lýskách se buduje další rybník o rozloze 8 ha, který bude rovněž v obhospodařování spolku. V důsledku toho je členská pracovní povinnost zvýšena na 60 hodin ročně a každý nově přijatý člen je povinen odpracovat navíc ještě dalších 50 hodin. Jsou uzavírány závazky a do spolkového života proniká socialistická soutěž.

Výborové schůze se konají v restauraci Barák a výbor má plno starostí, jak čelit hrozivě narůstajícímu znečišťování hlavního toku Bečvy. V roce 1953 je dokonce nutno ustavit zvláštní referát pro čistotu vod a Bečva již musí být pod pravidelným dohledem.

V hospodaření spolku si vývoj vynucuje několik úprav. Funkce hospodáře je postavena do popředí řídicí práce a jeho činnost je plánována samostatně pro tekoucí vody a chovné rybníky. Provádění výsadby plůdkem vlastního chovu je přijímáno jako samozřejmost, ačkoliv ještě před pár lety se to zdálo neuskutečnitelným snem. Je pochopitelné, že dochází k obrovskému růstu objemu práce potřebné k chodu tak velké organizace. Je proto vytvořen hospodářský odbor a postupně vybavován potřebným náradím, oblečením a dalšími pomůckami.

Zábavně-výchovný odbor se stará o přednášky, náplň odborných besed, o zajištění plesů a o knihovnu. Je vedena přísná evidence odpracovaných brigád, neboť „povolenky obdrží pouze ti, kdož mají odpracováno — sáčekovati možno 10 ks ryb denně vč. 2 štik a

2 kaprů týdně. Míra kapra 37 cm, ostroretky 27 cm, tloušť 27 cm". Za přestupky již nejsou ukládány peněžní pokuty, ale počet brig. hodin navíc, nebo odebírána povolenka na určitou dobu. Radu úspěchů tohoto období doplňuje nájem „Panského" rybníka od MNV Prosenice.

V roce 1954 přechází rybníky na Svrčově do správy Státního rybářství. Nádrž v Lýskách je dokončena a zarybněna, ale rybolov není prováděn z důvodu hygienické ochrany, neboť nádrž slouží jako rezervoár pitné vody.

Pro r. 1955 je plánována úprava Oseckého rybníka a dokončení úprav Oldřichova. Práce s údržbou stávajících ploch, výstavba, nebo opravy ploch nově získávaných si vynutila zřízení stavebního odboru, jemuž se plně věnuje C. Hanzlík. Je té práce tolik, že ani důchodci nejsou z prac. povinnosti vyjmuti a ti, kteří fyzicky nestačí, jsou nuceni za sebe obstarat náhradu.

Také Bečva potřebuje větší péči a stupeň znečištění, zejména revíru Bl, je již takový, že jsou připraveny plány pro výstavbu kanalizační čistírny odpadních vod pro město.

Výbor se schází v místnostech pronajatých v soukromém domě v Kratochvílově ulici, kde je postupně vytvořen skutečný sekretariát, jak vlastního Lidového rybářského spolku, tak i Oblastní pobočky Jednoty rybářů.

I < > sportovní stránce se pokusně začíná se „závody na suchu" ;i propagátorem rybolovné techniky se stává mimo jiných i populární „Adin" (MUDr. Svozil), který provádí na hřišti SK Přerov instruktáže doplněné praktickými ukázkami.

K otázkám moderních způsobů rybolovu na udici přednášel velmi poutavě známý odborník a autor několika publikací, Inž. Zd. Šimek. Povolenek bylo ten rok vydáno přes pět set.

Rokem 1957 se řízení spolku ujímá Josef Ječmínek, který v této funkci působí až do roku 1964.

Je to období horečné práce a je možno s uspokojením říci, že se jí naši členové a funkcionáři věnovali s mimořádným zaujetím a nadšením. Jsou dobrovolně odpracovány tisíce hodin na společném díle.

49. výroční členská schůze 13. dubna 1957 měla bohatý program a z přednášených zpráv výrazně vystupuje ohromný rozdíl ve způsobu chápání a také provádění zájmové činnosti.

Platná zásada „ulovit můžeš jen to co vypěstuješ a vysadíš" je valnou částí členů přijímána s pochopením a tomu odpovídá i objem práce; Oldřichov — pročištění přítoku Libuška a úprava celého rybníka, Panský — zhotovení nového brlení, úprava břehů, vykloučení porostů, Osecký — vyčištění přírodní příkopy, zhotovení stavidla na Strhanci, pročištění přírodní roury, Horní Moště-nice — úprava na výtěrový rybník a ještě mnoho drobných, ale nutných údržbářských akcí.

Pokračuje výstavba v Předmostí. Mimo stavební práce je zde ještě výsadba a chov ryb, který je stále významnější složkou hospodaření Místní organizace Československého svazu rybářů v Přerově, jejíž ustavující schůze se konala 18. července 1957 ve spolkové místnosti v Kratochvílově ulici. Za Lidový rybářský spolek, který se vším majetkem a členy vstupuje do nové celostátní organizace, se schůze zúčastnili soudruzi J. Ječmínek, A. Dorazil, I. Neumann, Bř. Horák, Č. Hanzlík, Kovařík, Fr. Bicek, Nečekal, Bařina, J. Schon, Polydor, Kubálek, J. Šindelka a J. Skřeček.¹⁰⁸⁾

Jednalo se o úplnou a v podstatě zásadní reorganizaci sportovního rybářství v celém státě kdy nia místo jednotlivých roztržitých a často vzájemně nevražících spolků, vzniká jednotná organizace s třístupňovou strukturou — Ústředním výborem, krajskými pobočkami a místními organizacemi. Šlo o nejvýznamnější změnu v celé historii organizací našich rybářů, která však vzápětí přináší nové starosti. Dne 12. září 1957 se ustavuje Místní organizace svazu čl. rybářů v Prosenicích a informuje o tom krajskou pobočku v Olomouci se zdůvodněním, že to bylo vyvoláno „akutní potřebou

řádného hospodáře na revíru B2 v oblasti býv. Rybářského spolku v Prosenicích" a že do své působnosti zahrnují obce Lýsky, Osek n. B., Grymov, Radslavice, Sušice a Oldřichov.

Za této situace by MO v Přerově měla přes pět set rybářů a téměř žádný revír. V katastru jmenovaných obcí se nachází většina rybníků a také bohatě zarybněný úsek hlavního toku Bečvy. Na revíru B1 se již zvýšenou měrou projevuje trvalé znečištění, které mají na svědomí Lučební závody. Hned 17. září 1957 odpovídá krajská pobočka Radě MNV v Prosenicích, že podle zákona č. 62 z 29. 10. 1952 patří rybářské právo na tekoucích vodách státu, čímž zanikla i práva obcí přiznaných jim býv. zemským zákonem moravským č. 62 z roku 1896. Ministerstvo zemědělství provedlo pak rozdělení všech tekoucích vod na rybářské revíry a hranice těchto byly vyhlášeny a svěřeny do správy MNV v Přerově. Výkonem ryb. práva byl pověřen LRS, nyní MO Čsl. svazu rybářů v Přerově, takže ustavení nové MO na jednom a téže revíru by bylo nezákonné.

Když tento první pokus neuspěl, obrací se rada MNV v Prosenicích na ONV Přerov a dopisem z 28. 9. 1957 žádá o vyčlenění ryb. revíru a zřízení samostatného revíru z důvodu, že: „Prose-nický rybník je vázán dohodou dle výměru KNV Olomouc mezi MNV Přerov a JZD Prosenice, dle níž je JZD ponecháno bezplatné těžení trávy na březích, jakož i využití vody pro rybářství a JZD na plnění této dohody trvá; Panský rybník, Osecký rybník, mrtvá ramena u obcí Sušice a Oldřichov, potok Strhanec, řeka Bečva od místa na hraničkách až po jez v Oseku n. B. jsou špatně obhospodařovány ze strany ryb. hospodáře MO Přerov".¹⁰⁹⁾

Záležitost nabývá ostudných rozměrů, narůstá korespondence, dokazování, dohadování. Hospodář MO Přerov obsáhlým rozborem prokazuje svou pravdu o účelném obhospodařování, podrobně rozebírá počty výsadby, dosažených úlovků a vše dokládá řádnými podklady. Problémem se postupně zabývá ONV v Přerově, KNV v Olomouci, Krajský výbor čsl. svazu rybářů v Olomouci, "Ústřední výbor čsl. svazu rybářů v Praze a nakonec vše řeší Ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství v Praze, které 21. března 1958 sděluje Radě MNV v Prosenicích: „Vyhovět požadavku na rozdělení revíru by znamenalo popřít zásady sledované zákonem. Drobením místo zcelování ve větší hosp. celky by nebyl umožňován rybolov nejširším vrstvám pracujících a mohlo by se stát důvodem k vznášení podobných požadavků i od jiných bývalých držitelů zaniklých práv rybářských. Domnělé závady v hospodaření nemohou být důvodem k provádění změn v rozsahu rybářských revírů".

Po pravdě je třeba uvést, že se opravdu o žádné nedostatky nejednalo, a revír byl dle tehdejších platných zásad a zkušeností spravován dobře.

Výbor poučen tímto případem se snaží zabezpečit rozšíření revíru o „Chropyňskou Bečvu" a jedná s řed. St. lesů, avšak bez úspěchu. Získává však přece jen omezené právo rybolovu na několik období.

Rokem 1959 se zvyšují nároky na odbornou úroveň členů MO a téměř pravidelně je každoročně organizováno školení z rybářského minima. Členové si osvojují znalosti života ryb, ustanovení ryb. zákona a ryb. řádu, organizačního uspořádání Svazu a jeho stanov. Školení je povinné a bez absolvování nemůže člen obdržet povolenku k rybolovu.

V intenzivní práci bylo slaveno půl století existence. Zájem o sportovní rybaření se opět zvyšuje a k rybolovu je vydáno již 576 povolenek. Zvyšují se proto i nároky na kvalitu a množství úlovků. Tento úkol je považován za základní a v rámci možností jsou stále vytvářeny optimální podmínky pro zarybnění revírů. Výsadba je stále na vysoké úrovni — dokumentuje to např. plnění zarybnovacího plánu v roce 1960, kdy bylo vysazeno: 6.633 ks kapra K1 (roček) a 126 ks kapra K3, 2830 ks štiky Si a 775 ks Š2, 1689 cejna Cv2, 2244 ks lína L2, 2500 ks candáta Cal, 2400 ks bílé ryby a tím plán min.

zemědělství překročen o více než 50 %.

Je však v lidské povaze věčná nespokojenost a mezi rybáři zvláště. Přesto, že přerovské revíry patřily vždy mezi atraktivní — hlavně Bečva — ■ pro členy okolních organizací, naši vlastní členové bývali spokojeni málokdy. Výbor se snaží všemožně podmínky sportovního rybolovu zlepšovat a připravuje další úpravy odstavených ramen — přebírá Kamlerovy toky od soukromého majitele v Oldřichově a buduje další hospodářské objekty v Podolší, kde vzniká vlastními silami postavený rybník o rozloze 5 ha. Neúnavná práce nese ovoce, které se projevuje zvýšenými úlovky na udici. V roce 1960 nachytali rybáři celkem 19.053 ks o celkové váze 9.831 kg, ale již následující rok se chlubí úlovkem 40.862 ks o váze 19.577 kg.¹¹⁰⁾

Bouřlivý rozvoj průmyslu a zejména období „chemizace“ má katastrofální důsledky v podobě trvalého znečištění spodního úseku, tj. části revíru Bl. Havárie a „totální otravy“ jsou na denním pořádku. V roce 1962 došlo k vypuštění odpadních vod Chemických závodů 4. a hned nato 11. července a Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický Vodňany provedl výpočet vzniklé škody ve výši 40.346,50 Kčs při čemž uvedl, že 7 ha plochy bylo vytráveno z 80% což představuje cca 6.500 kg ryb. Počet otrav tohoto úseku každoročně narůstal až v roce 1978 to bylo devět případů za pouhý jeden rok, nepočítaje drobné úniky škodlivin, které už nejsou evidovány a ztěžují se viníkům prokazují.

„Adin“ předvádí rybolovnou techniku

Vedle zemědělských závodů jsou stále největším znečišťovatelem PŘCHZ Přerov. Organizace se snaží čelit těmto škodám zvýšenou ostrahou vody a na místo referátu vzniká celý aktiv pro čistotu vod a organizace uzavírá závazek, že v rámci zvelebení města a při ochraně životního prostředí bude pravidelně kontrolovat nejvíce ohrožené úseky toku.

Roku 1963 je vydán dlouho očekávaný zákon č. 102/63 Sb., který podrobně upravuje podmínky organizovaného sportovního rybářství v CSSR.

V roce 1965 je zvolen předsedou A. Dorazil a v této funkci setrvává do r. 1967. Práce naší organizace je oceněna čestným uznáním MěNV a dva členové obdrželi, zlatý a stříbrný odznak „Za zásluhy o výstavbu města“.

Po hospodářské stránce je rybářský sport stále náročnější t „disciplinou“, ať již proto, že počet členů dosahuje téměř sedmi set, nebo proto, že výsledky práce jsou postihovány ztrátami z otrav. Výbor se snaží získaných finančních náhrad využít k nákupu hotových ryb ze Slovenska — nejčastěji ostroretky z Piešťan — a osazuje jí řeku. Je to ovšem žalostně málo a nemůže nahradit úbytek působený znečištěním celého toku. Postihován je i revír B2. Opuštěno zůstává kdysi populární Ostende, neboť voda není právě nejvhodnější ani ke koupání. Na podzim 1966 postihla revír B1 obrovská ztráta totální otravou. Viník PŘCHZ byl arbitráží odsouzen k náhradě škody ve výši 170 tisíc korun.

Probíhá jednání s KV ČSR v Gottwaldově o přidělení nádrže v Lipové jako součásti revíru a rozhodnutím ONV byly naše chovné vodní plochy rozšířeny o rybník na Veselíčku, v rozloze cca 3,5 ha.

Mimo místních povolenek k rybolovu vydávaných MO a platných jen pro revíry obhospodařované touto, jsou vydávány ještě „celostátní povolenky“ platné pro všechny tekoucí vody v celém státě, s výjimkou vybraných částí a tzv. „reprezentačních revírů“. Rozvíjí se široká diskuse o zavedení moderních metod jak do hospodaření, tak i rybolovu na udici ve formě „krajského hospodaření a rybolovu“. Negativním postojem většiny MO spadajících do působnosti krajského (oblastního) výboru v Ostravě se ne-daří tuto myšlenku uskutečnit.

V březnu 1968 je zvolen nový výbor v čele s E. Vlčkem. Pokračuje na cestě neustálého zlepšování podmínek pro rybaření a pouští se do další výstavby — rekonstrukce Oldřichova — podle projektu ÚV Čsl. svazu rybářů v Praze.

Slavnostní schůze k oslavě 60. výročí založení rybářské sportovní organizace v Přerově proběhla 23. března 1969 ve velkém sále Městského domu, za účasti 205 členů a četných hostů.

Jednatel přednesl obsáhlý přehled vývoje spolku, historii ryb-naté neregulované Bečvy po dnešní, ne příliš čistou, ale stále milovanou řeku. Byly předány diplomy dlouholetým členům a pět nejzasloužilejších dostalo čestné odznaky III. stupně „Za zásluhy o rybářství“. Dochází ke změně v ústředních orgánech Svazu a v důsledku federativního uspořádání státu je utvořen Český rybářský svaz a Slovenský rybářský svaz, jejichž společným vrcholným orgánem bude Rada Čsl. rybářského svazu. V tomto roce se ještě uskuteční sjezd, který všechny uvedené změny schválí a zvolí nový výbor ČRS. Na místo krajských výborů jsou opět zřizovány oblastní výbory, avšak bez zjevné změny funkční náplně činnosti.

Naše MO zakoupila nákladní auto a členové je upravili na cisternu se vzduchováním, vhodnou k přepravě ryb.

V roce 1970 je nutno řešit spor s MO Tovačov o hranici revírů B1, kde v důsledku zbourání starého jezu tvořícího původní hranici, dochází k nepřehledné situaci a v novém jezu není ošetřován rybochov . Nakonec je vše vyřízeno smírnou cestou a dobré vztahy zachovány i pro budoucí čas.

Na závěr roku uzavírají MO Lipník n. B., Val. Meziříčí a Přerov „Dohodu o sdružení MO ČRS ke společnému rybolovu na řece Bečvě“, jejímž účelem je: „umožnit členům sdružených organizací výkon společného rybolovu na mimopstruhovém toku Bečvy, umožnit navázání družby, přátelství a spolupráce rybářů žijících v povodí sdružených organizací, vytvořit podmínky pro vzájemnou výpomoc MO v případě pohrom nebo otrav a zejména vytvořit podmínky pro pozdější společné hospodaření sdružených organizací“. Tak se naše MO stává průkopníkem v realizaci forem umožňujících širší využití rybochovných zařízení a poskytujících sportovní vyžití na více revírech, za stejných cenových podmínek.

Dohoda je podrobně rozpracována do podmínek, za kterých lze společný rybolov provádět a naopak, jak budou úlovky na tom kterém revíru evidovány a vzájemně

finančně vyrovnávány.

Počet členů naší MO dosáhl čísla 776 a úlovky představují 14.172 kg rybího masa, při čemž průměrná hmotnost 1 ks je 0,77 kg.

Výroční schůze volí za účasti 246 členů 30. 3. 1971 novým předsedou J. Adolfa, když jinak výbor zůstává prakticky beze změn. Zvyšuje se péče o výchovu mládeže a ve spolupráci * s MěDPM a ODPM jsou ustaveny kroužky rybářského dorostu, s pravidelnou výukou a vhodnou osvětovou činností. Zájem je obrovský a v 12 kroužcích je sdruženo téměř 200 dětí.

Přesto, že plán výsadby se stále plní a překračuje, úlovky na udici jsou ve svém souhrnu nad celosvazovým průměrem, zaznívá na či. schůzích často hlas nespokojenosti, zejména se stavem rybářských revírů. Panský a Osecký rybník jsou značně zabahněny a rozlohou nestačí uspokojit množství členů ani z blízkého okolí. Rybník Pod Kozlovskou je zabahněn tak, že místo původní hloubky 1,5 m je vody sotva 60 cm. Pískoviště v Troubkách pomalu ale jistě zarůstá trávou a mnohý nezkušený rybář v ní ztratil trofejní rybu. Oldřichov po provedené rekonstrukci trpí nedostatkem vody. To a ještě jiné důvody vedou skupinu zaměstnanců n. p. LIAZ ke kritice stavu a návrhu na omezení úlovku kapra.

Výbor, uvítal kriticky, ale při tom slušně vyjádřený názor s přesvědčením, že za dlouhá léta existence přerovský rybář přec jen vospěl a na místo různého pokřikování a nedisciplinované, nekoordinované diskuse, dokáže vyslovit svůj názor slušně, veden snahou pomoci a ve prospěch věci. K vyřešení byla svolána na 25. 8. 1971 mimořádná členská schůze, na které jednatel podrobně probral všechny body stanoviska zmíněné skupiny členů a ve vzájemné shodě bylo vypracováno usnesení k postupnému řešení všech problémů. Jenže realizace nebyla tak snadná, jak se na papír napsala. Problémy co s bahnem vytěženým z rybníků, otázka zajištění vhodných mechanizačních prostředků a v neposlední řadě i finanční zajištění náročného úkolu odsunulo plnění ještě o několik dalších let zpět.

Sdružení MO na Bečvě připojuje k platné dohodě I. Dodatek, kterým přistupuje za dalšího členu MO Hranice a jímž je řešeno vzájemné vyrovnávání úlovků. Úzká spolupráce se rozvíjí i mezi hospodáři, kteří plánují osazování jednotlivých revírů Bečvy plůdkem ostroretky, pěstovaného na Slovensku.

S ohledem na citelný úbytek ryb v Bečvě požadují sdružené MO po oblastním výboru v Ostravě zajištění řádného biologického průzkumu toku odborným výzkumným ústavem. Od roku 1972 narůstá tlak na zavedení jednotné „Oblastní povolenky“ a společného hospodaření na všech rybářských revírech v kraji. Ani v této době nejsou MO nakloněny akceptovat tuto revoluční myšlenku a připustit jednak citelný zásah do sféry vlastní suverenity a zejména dobře hospodařící MO s kádry obětavých členů jsou plny obav ze zvýšené návštěvnosti svých dobře zarybněných revírů. Uskuteční se četná jednání s oblastním výborem a dochází i k ostřejším výměnám názorů na klady a nedostatky, nebo spíše na nejistý přínos společné věci rybářské. V této době také dochází v naší MO ke smutné události. V průběhu svého funkčního období umírá předseda Josef Adolf, příslušník rodiny nejstarších přerovských rybářů, obětavý funkcionář a povahou člověk jeden z nejlepších. Funkci přejímá dosavadní místopředseda R. Miškář a řídí organizaci až do voleb v roce 1973.

Několikanásobné rozšíření průmyslových objektů, výstavba nových rozsáhlých sídlišť podél celého toku a zvýšená chemizace zemědělství tvoří nové a nové vrásky všem poctivým rybářům. Nic nepomáhá další společná dohoda MO na Bečvě z 23. 5. 1973, dle které vysazuje každoročně MO Val. Meziříčí 6000 ks, MO Hranice 5.500 ks, MO Lipník 4000 ks a MO Přerov 10 000 ks ročka ostroretky do hlavního toku. Objemy této „výsadby navíc“ se ještě překračují a ryb v řece je stále méně, což se projevuje v uloveném množství. Jestliže statistika vykázala v r. 1961 celkem 30.284 ulovených ostroretek

v naší MO, tak o deset let později to byla již méně než polovina, přesně 14.366 kusů. Zdá se, že všechny snahy jsou marné a postupně narůstající pesimismus je ještě úročen marnými urgencemi OV v Ostravě o uskutečnění průzkumu řeky.

Výboru naší MO se po usilovné snaze přece jen daří aspoň částečně řešit svízelnou situaci tím, že přesvědčil orgány okr. hygieny a správce nádrže v Lýskách (OVaK Přerov) o možnosti provozování rybářského práva na této nádrži. Po mnoha jednáních se podaří 13. dubna 1973 uzavřít dohodu o podmínkách rybolovu, když od vzniku nádrže v r. 1953 se celých 20 let zde ryby na udici nelovily, ale v nepravidelných, někdy více než pětiletých intervalech byly slovovány a přesazeny do jiných částí revírů. Z iniciativy výboru je vypracován samostatný doplněk ryb, řádu, kterým se povoluje členům MO Přerov rybolov na nádrži jen jednou za týden, je zakázáno vnařít a z důvodu omezení návštěvnosti nesmí být na tuto část revíru vydávány hostovské povolenky. Nádrž má rozlohu asi 8 ha a skladbou a kvalitou rybí osádky se stává zanedlouho „vyhlášenou vodou“, v níž jsou k dispozici sumci do 12 kg, kapři kolem 6 — 7 kg a hlavně candáti okolo 70 cm, kteří se navíc v Lýskách vytírají. Úlovky jsou podle toho a zdá se, že se situaci v uspokojování rybářských nároků daří řešit aspoň částečně.

Koncem roku se prosazuje „Statut pro společné hospodaření a výkon rybářského práva na vodách mimopstruhových v severomoravském kraji“, vydaný v Ostravě 5. listopadu 1973. Ve dnech 10. a 11. listopadu se schází v Praze II. sjezd ČRS, přijme změnu stanov a schválí mezi jiným i návrhy na vydání Statutu krajského hospodaření a rybolovu na všech rybářských revírech Českého rybářského svazu, jako součást probíhajícího integračního procesu, v podmínkách rybářské organizace. Prosazuje se tak názor, že „stále se zvyšující příliv nových členů a stoupající požadavky na zarybnění nelze řešit jinak, než rychlým zavedením celokrajského hospodaření a rybolovu na všech revírech.“¹¹⁻¹⁾

Tím samozřejmě skončila existence slibně se rozvíjejícího Sdružení na Bečvě. - Skončily pravidelné, spíše besedy a přátelská posezení při vynikajícím guláši hranického hospodáře, než strohé porady a postupně vychládají i navázané přátelské vztahy.

Dochází k převodu správy rybářských revírů (držení) z MO na KV, které je pak opět svěřují jednotlivým MO do péče. Je pochopitelné, že každá nová moderní metoda řízení mívá své „porodní bolesti“, je obvykle přijímána s nedůvěrou a zhusta podrobována neúprosné kritice. Nejinak tomu bylo i v prvním roce života „krajské povolenky“, kdy se opravdu k nedostatkům organizačního druhu připojují i „nájezdy“ na bohaté vody. Takovým cílem je u nás nádrž v Lýskách, která hostí členy z Olomouce, Ostravy, Karviné, N. Jičína a dalších vzdálených organizací.

II. sjezd ČRS dále schválil programové prohlášení obsahující hlavní směry činnosti a další úkoly, z nichž vystupuje do popředí povinnost upevňování vedoucí úlohy KSČ, marxisticko-leninských principů a socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, řídit se stanovami a zásadami demokratického centralismu; ty byly rozpracovány se závěry sjezdu do konkrétních opatření v MO, které byly popularizovány v členské základně a pravidelně prováděna kontrola jejich plnění ve všech orgánech a složkách. Politicko-výchovná práce se stává nedílnou součástí všech členských organizací Národní fronty a ČRS patří mezi její přední členy. Naše MO má již 821 členů a na revírech se ulovilo celkem 21 tun ryb.

V březnu 1973 je zvolen předsedou Jar. Barašík a volební období je rozhodnutím sjezdu prodlouženo o další 3 roky, tj. až do roku 1978. Dochází k dalšímu rozšíření zájmové činnosti o účast ve sportovních soutěžích LRU (lov ryb udicí) dle mezinárodního soutěžního řádu CIPS. Při výboru je ustaven další odbor, který tuto disciplinu zajišťuje.

Družstvo reprezentující naši MO se stává účastníkem II. národní ligy. Objem pracovní náplně výboru je již tak rozsáhlý, že je pro dobrovolné funkcionáře takřka neúnosný.

Výbor má několik odborů, z nichž „nejpracnější“ jsou vedle funkce jednatele, stavební vedený O. Hálou, hospodářský Bř. Horáka, práce s mládeží, politicko výchovný, RT a LRU, knihovna, čistota vod, pokladníka, účetního a sbor rybářské stráže. Organizace nemá vhodné místnosti pro svá jednání a ani dřevěné boudy u rybníka, ani místnosti v Kratochvílově ul. již dávno neodpovídají potřebě. Navíc dům v Kratochvílově ul. je v asanačním pásmu a místnosti MO jsou závadné pro nadměrnou vlhkost, kde doklady a všechny papíry plesniví. Vývoj situace v tomto směru je pro MO krajně nepříznivý a je nutno hledat způsob odpovídajícího a hlavně perspektivního řešení. Členská schůze proto 14. 1. 1974 ukládá výboru „dohodnout s MěNV realizaci výstavby hospodářských a kancelářských místností spolu s řešením otázky náhrady za zasypávané malé rybníky“. Ano — po 44 letech od svého vzniku — malé rybníčky „Pod Pivodovým, Jateční a Třetí“ ustupují potřebě rozšíření sportovního areálu tenisového oddílu v Přerově. Jsou zasypány a umožňují tak výstavbu moderních tenisových kurtů.

Mimořádnou či. schůzí bylo oslaveno již 65. výročí založení a naše MO byla při té příležitosti vyznamenána čestným odznakem III. stupně „Za zásluhy o rybářství“.

Dobrá spolupráce s orgány Národní fronty byla oceněna čestným „uznáním a MěNV zhodnotil naši účast na veřejném životě diplomem.

Rozvoj socialistického způsobu života je náročný i z hlediska účelného využívání volného času a stále větší požadavky jsou kladeny na organizace, které volný čas pomáhají naplňovat. Jsou organizovány zájmové akce jak pro členy, tak zejména pro mládež, hlavně o sobotách a nedělích.

Kvalita činnosti záleží především na dobré řídicí práci a proto je přikročeno k budování trvalého systému výchovy funkcionářů a všech, kteří tvoří kádrové rezervy pro jednotlivé funkce. Jsou hledány účinné formy k zvýšení podílu členů MO jako občanů města na plnění volebních programů NF a na řešení veřejných záležitostí. Vynakládané úsilí nese ovoce v podobě podpory ze strany městských i okresních orgánů naší snahy o dosažení vlastních provozních prostor. Výroční členská schůze může proto v roce 1975 konstatovat, že byl schválen investiční záměr a je zabezpečována projektová dokumentace pro výstavbu provozní budovy v ul. U rybníka, prakticky na hrázi našeho prvního rybníka — Pod Kozlovskou.

Ještě téhož roku je prováděna intenzivní příprava stavby, je získána „bouračka“ a brigádnicky připraveno 60.000 ks cihel, provádí se navážka materiálu na plošinu před budovou, je provedena přípojka el. energie, staveniště oploceno a proveden hrubý výkop základů moderní budovy, jejíž hodnota dle projektu přesahuje částku 1,5 mil. Kčs.

Jen v tomto roce bylo na stavbě odpracováno 7.427 hodin. Pro potřeby stavby je zakoupena sklápěčka V3S a dodávkové auto ŽUK. Je rozvinuta široká kampaň za účelem uzavírání soc. závazků i na plnění ostatních úkolů — je to především údržba Rybářské aleje, tj. části hráze Bečvy od lávky k Michalovu až po rybník, pomoc při sklizni sena a účast n'a sběru odp. surovin pro nár. hospodářství.

Je to všechno vcelku veliký úkol a říká se, že „páni vejboři samou starostí zapomněli chytat ryby“ a proto ani neví, jestli ve vodě vůbec něco je. Jsou zaznamenány dokonce hlasy, které po straně výstavbu odsuzují a vidí v tom ochuzení výsadby v přesvědčení, že je tak snižována jejich reálná naděje na dosažení max. úlovku. Přes toto sýčkování, které ostatně nemá skutečný podklad, neboť plán výsadby je plněn, pokračuje v r. 1976 výstavba tak, že výroční schůze opět konstatuje: „Položením stropních panelů byly splněny všechny úkoly plánu výstavby při významné úspoře finančních prostředků“.

XII. mistrovství ČSSR dorostu v LRU na Bečvě

Byla vytvořena až dosud hodnota díla 589.249,50 a odpracováno 20.409 hodin. Organizace má 809 členů a jejich úlovky na našich revírech představují 20.169 ryb o celkové váze 12.841 kg. Z tohoto počtu je úlovek hlavní ryby povodí — ostroretky 10.184 ks. K tomu je nutno ještě připočítat úlovky našich členů na jiných revírech v rámci krajské povolenky, tj. 3.942 ks o váze 3.145 kg, takže na každou vydanou povolenku bylo dosaženo úlovku překračujícího svazový průměr. Ani hospodaření na rybnících není zanedbáváno a jak dokazují dosažené výsledky je na vysoké úrovni. Dosažené hektarové výnosy představují celkový průměr 611 kg/ha.

V roce 1977 byla opět hlavní pozornost celého výboru zaměřena na výstavbu provozní budovy. Byla ukončena hrubá stavba, provedeno oplechování střechy, kanalizace, ústř. vytápění, 50 % omítek a 50 % podlah. Odpracováno bylo dalších 17.780 hodin a dosaženo hodnoty díla 490.902,25 Kčs.

Obtížnou a celkem málo známou součástí úkolu výboru a zejména předsedy je finanční zabezpečení výstavby. Vlastní zdroje jsou vyčerpány a dotace poskytnutá ministerstvem zemědělství nekryje zbývající položky rozpočtu prov. projektu. Výbor se proto obrací na vyšší org. složku se žádostí o poskytnutí příspěvku na výstavbu, avšak bez úspěchu. Krajský výbor promíjí naší MO povinnost odvodu 70 % hodnot získaných od členů formou finančních náhrad za neodpracovanou brig. povinnost a poskytuje bezúročnou půjčku 150.000 Kčs splatnou v pěti ročních splátkách po 30.000 Kčs.

Na vysvětlenou je vhodné doplnit, že zavedením krajského hospodaření a rybolovu došlo k podstatnému krácení vlastních příjmů místních organizací, které dříve tvořily: členské příspěvky (20 Kčs u 1 člena), hodnota vydaných povolenek (1 = 100 Kčs), náhrad za neodpracovanou brig. povinnost (10 h = 100 Kčs) mimo příjmů z vlastního chovu ryb. Statutem krajského hospodaření a později některými dalšími doplňujícími ustanoveními ústředních svazových orgánů byla valná část příjmů soustředěna u KV a MO je jednak dotována ročně částkou okolo 10.000 Kčs na správní výlohy, jednak si ponechává 50 % hodnoty či. příspěvků a 30% hodnoty náhrad za neodprac. brigády. Naproti tomu KV propláácí náklady na provedenou plánovanou výsadbu ryb a vypěstuj e-li hospodářský odbor MO množství přesahující vlastní potřebu, odprodává toto

prostřednictvím KV jiným organizacím. Tím se samozřejmě zvýšila důležitost a odpovědnost hospodářského odboru za finanční rovnováhu celé MO a stále častěji ji je mu ukládáno vypěstovat hodnotu ryb přesahující 70.000 Kčs ročně. Často také však vlivem nepřízně počasí, nadměrného úhynu plůdku a hlavně naprostým nedostatkem vhodných komo-rovacích rybníků je výsledek pod touto hranicí a nedostatek fin. zdrojů neumožňuje provádění rozsáhlejších stavebních akcí. Navíc se pak takový neúspěch promítá i do vlastní výsadby, neboť často ani KV ČRS není schopen potřebné množství násady zabezpečit a plán nelze plnit. Mnohdy ani při nejlepší snaze není možné v daných podmínkách prováděné distribuce násad stanovit plánem úkoly tak, aby bylo dosaženo soběstačnosti a. jsme tedy odkázáni na výsledky práce Státního rybářství.

Rok 1978 je rokem ukončení náročné výstavby vlastní budovy, skutečně radostného úspěchu vlastní práce celé členské základny, ale také rokem ukončení rybolovu na nejlepší části našeho revíru B2 — na nádrži v Lýskách.

Dne 9. března 1978 vypovídají SmVaK dohodu o provozování rybářského práva a to na základě návrhu okr. hygienika a odboru VLHZ ONV v Přerově. Došlo k tomu na základě revize prováděné okr. hygienikem, při které bylo zjištěno, že území kolem nádrže je znečišťováno provozováním ryb. práva, jsou porušovány hygienické zásady ochrany prameniště a to právě nedisciplinovaností členů ryb. svazu, zejména v důsledku vysoké návštěvnosti. Výbor se snažil všemožně o záchranu této plochy, ale bez úspěchu. Proběhla řada jednání na ONV, bylo vypracováno několik návrhů k dosažení žádoucí hygienické úrovně, až nakonec sám KV ČRS v Ostravě dopisem z 21. března sděluje, že: „Předsednictvo KV ČRS v Ostravě na svém zasedání projednalo obsah dopisu správce vodárenské nádrže a z důvodů v dopise uvedených rozhodlo zajistit tabulemi zákaz lovu ryb ve vodárenské nádrži v Lýskách, s upozorněním na sankční postihy". Tím byla uzavřena jedna kapitola historie „Lýsek", které se v našem rybářském světě, nebo aspoň v jeho nejbližším okolí, staly pojmem.

A Lýsky místo ráje rybářů se pomalu stávají rájem pytláků. Nezbylo než se smířit s tím, že ryby budou zase v době vypuštění nádrže sloveny a přesazeny do jiných částí revíru.

V červenci 1978 byla podle projektu dokončena hospodářská budova naší organizace. Přerovští rybáři postavili dílo, které svým rozsahem a způsobem provedení převyšuje rámec běžného organizačního dění a důstojně reprezentuje 70letou tradici sportovního rybářství v našem městě. K našemu prospěchu se projevily výhody úzké spolupráce s orgány veřejné správy, s orgány Národní fronty.

Hodnota přírůstků majetku je 1,746.156 Kčs a odpracováno celkem 69.371 hodin, na nákladech vyčerpáno 912.000,— Kčs.

Při slavnostním otevření byli přítomni zástupci okresních a městských politických a veřejných orgánů.

Pověstnou kapkou hořkosti byla neúčast pozvaných zástupců KV ČRS Ostrava, kteří nevyužili příležitosti k ocenění pracovní obětavosti členů MO Přerov a nejlepší pracovníci obdrželi čestná uznání z rukou předsedy MO J. Barašíka.

Ještě nějakou dobu trvá slavnostní nálada z dosažených výsledků, ale pak opět tvrdá realita napovídá, že sice nebylo lehké budovu postavit, ale stejně těžké bude zajištění jejího účelného provozu a využití. Hlavně pak obstarání finančních zdrojů k jejímu provozování a nutné údržbě.

Výbor se však již zabývá dalšími „revolučními myšlenkami", jakou je např. vyčištění rybníka Pod Kozlovskou, plánované od r. 1932.

Jako by na oslavu 70. výročí byla nová budova malým dárkem. Je vypracován projekt realizace a zajišťována vhodná mechanizace, tj. sací bagr, kterým má být vytěženo usazené bahno a dopraveno na místo skládky.

Vzhledem k tomu, že rybník esteticky dotváří městskou část budované rekreační oblasti, má akce opět podporu městských orgánů.

Práce jsou prováděny od října 1979 podle projektu Povodí Moravy, n. p., a časově rozplánovány tak, aby byly ukončeny v roce 1980. Vybráním cca 10.000 m³ bahna se zvýší hladina vody až na 2 m a hodnota díla dosáhne částky 660.000 korun.

V jubilejním roce tvoří organizaci 848 členů, má v péči revíry B1, B2, M 1 o celkové délce 44 km hlavního toku a výměře 76 ha. K těmto revírům patří pískoviště v Troubkách o rozloze cca 30 hektarů, (těžbou se dále rozšiřuje), rybník pod Kozlovskou 2 ha, Panský rybník 2 ha, Osecký rybník 1,5 ha, Oldřichov 5 ha, mlýnský náhon Strhanec od vtoku do Bečvy pod Dluhonicemi až k jezu mlýna v Oseku o délce 21 km, vodní nádrž Lýsky (rybolov z hygienických důvodů zakázán).

Jako chovné vodní plochy obhospodaruje MO výtěrový rybník v Hor. Moštěnici 0,5 ha, rybník na Veselíčku 3 ha, rybník V podolší 4 ha, rybník v Předmostí 2 ha a rybníček Prusy 0,2 ha.

Roční plánovaný úlovek na udici je 16.000 kg ryb — uloveno bylo 16.522 kg počtem 26.590 ks všech druhů ryb. Největší úlovek byl sumec o váze 22 kg, pěkná byla i štika 11 kg. Hodnota majetku je 2,602.676,18 Kčs.

Sedmdesát let existence oslavila MO na schůzi 25. února 1979 v Městském domě, za účasti předsedy MěV KSČ a předsedy Mě v NF, člena rady MěNV, zástupců rady rybářských organizací a 201 členů MO Přerov. Opět bylo nutno s politováním konstatovat neúčast zástupce vyšší organizační složky — KV ČRS Ostrava. Hlavní referát přednesl jednatel, který přítomné seznámil s bohatým historickým vývojem sportovního rybářství v našem městě. Byly předány diplomy za dlouholeté členství:

Josefu Pavlíkovi	za 62 let členství
Josefu Ječmínkovi	za 60 let členství
Mil. Krauzemu	za 57 let členství
Andělínu Dorazilovi	za 56 let členství
Jaroslavu Schönovi	za 56 let členství
Boh. Vinklárkovi	za 54 let členství
Reinoldu Miškářovi	za 53 let členství
Frant. Krcánkovi	za 53 let členství
Bedřichu Benešovi	za 52 let členství
Josefu Lajtochovi	za 52 let členství
Inoc. Kubanovi	za 51 let členství
H. Širokému	za 51 let členství
Jar. Vinklárkovi	za 51 let členství
Eduardu Vlčkovi	za 51 let členství

Sedmdesát let není dopřáno každému z našich občanů, každému z našich rybářů. Tím více si proto vážíme každé chvíle, kterou můžeme věnovat společné zálibě přecházející často nepozorovaně v práci pro společnost nesmírně prospěšnou a nutnou.

Vážíme si proto i sedmdesát let práce našich předchůdců, kteří nám vytvářeli podmínky pro dnešní rozvoj a i když čteme některé řádky jejich historie s úsměvem, není to proto, že jejich práci podceňujeme a jejich jednání zlehčujeme. Jistě tak budou posuzovat naši práci a naše jednání generace, které nastoupí na naše místa s cílem bránit přírodu a její život proti škodám „civilizace“, budou také třeba sedat na břehu naší Bečvy a těšit se na svou životní rybu a prožívat pocit štěstí a pohody.

Výbor MO Přerov před stavbou budovy ČSR

Dobře také připomenout čtenáři, aby při hodnocení úrovně tohoto svědectví o trampotách a úspěších průkopníků sportovního rybaření v Přerově, jak po stránce formy, tak i obsahu, měl shovívavost. Vždyť k napsání vedla více než jakákoliv literární schopnost a kronikářská zkušenost, touha vyslovit úctu všem svým předchůdcům, rybářům — milovníkům přírody.

Petrův zdar!

ČLENŮM ZA RÁMEČEK ZÁVĚREM:

Výbor místní organizace Českého rybářského svazu v Přerově předložil svým členům „Historii 70. let organizovaného sportovního rybářství“ pro seznámení a zejména pro poučení, že jen obětavá, nezištná práce přináší užitek a prospěch celku.

Pro poučení, že vždy v čase sporů, hádek a vzájemné nevráživosti členů a funkcionářů se rozvoj spolku zpomalil a někdy dokonce i zastavil. Vždy v době, kdy chyběly schopné a ochotné ruce, nedosahovala organizace potřebných výsledků k uspokojení nároků svých členů.

Přispěj e-li tato práce k zvýšení pocitu společenské odpovědnosti našich členů za výsledky zájmové práce naší organizace, pak splnila svůj účel a nebyla zpracována zbytečně.

JAROSLAV BARAŠIK
předseda ČRS-MO Přerov

SEZNAM NOSITELŮ SVAZOVÝCH VYZNAMENÁNÍ

I. ZLATÝ ODZNAK 1. stupně

1. DORAZIL Andělín
2. BARAŠÍK Jaroslav
3. SCHÓN Jaroslav

II. STŘÍBRNÝ ODZNAK 2. stupně

1. HORÁK Břetislav	1972
2. SCHÓN Jaroslav	1972
3. ŠUBRT Otakar	1972
4. FIŠNAR Jaromír	1978
5. HÁLA Oldřich	1978

III. BRONZOVÝ ODZNAK 3. stupně

1. HORÁK Břetislav	1969
2. ŠUBRT Otakar	1969
3. URBANEC Rudolf	1969
4. DRBAL Ladislav	1971
5. FIŠNAR Jaromír	1971
6. BLAŠTIK František	1971
7. MISLER Karel	1971
8. KOUŘIL Ladislav	1971
9. PECHA Ladislav	1969
10. HANZLÍK Karel	1969
11. NĚMECEK Rudolf	1969
12. VÁLEK Jan	1969
13. JECMÍNEK Josef	1969
14. JURÁNEK Bohumil	1972
15. ŠEJDA Bohumil	1972
16. MIKEL František	1972
17. ONDRUŠKA Romuald	1972
18. ZLÁMAL Josef	1974
19. ZMEŠKAL Stanislav	1978
20. KOLÁR Miroslav	1978
21. POLYDOR Arnošt	1978
22. MUDr. SVOZIL Ad.	1972
23. ADOLF Josef	1972

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

1. Dějiny města Přerova, I. díl, Přerov 1971.
2. Kniha zápisů ze schůzí r. 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
3. Kniha protokolů ze schůzí r. 1932—1941; tamtéž.
4. Kniha protokolů ze schůzí r. 1941—1951; tamtéž.
5. Obzor (Přerovský Obzor) z let 1909—1940; Okr. archiv Přerov.
6. Zd. Šimek: Ryby našich vod; Orbis Praha 1959.
7. J. Tejčka-Dr. Volf: Štika, její chov a lov; Agr. nakl. spol. 1943.
8. MVDr. V. Dyk: Rybaření v nejmenších rybnících; Domov Předmostí 1946.
9. Přerovsko-Kojetínsko, nár. hosp. roč., Brno 1933.
10. Okr. archiv Přerov, fondy ONV Přerov (bal. 65) a ÓtJ (regulace).

POZNÁMKY

1. Dějiny města Přerova, I. díl, Přerov 1971.
2. Zápis z ustavující valné hromady; archiv MO ČRS Přerov.
3. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
4. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
5. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
6. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
7. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž. - 8. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
9. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
10. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
11. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
12. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
13. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
14. Kniha zápisů z let 1909—1932; tamtéž.
15. fond OÚ (regulace); Okr. archiv Přerov.
16. fond OÚ (regulace); Okr. archiv Přerov.
17. Obzor, 9. 6. 1913.
18. fond OÚ (regulace); Okr. archiv Přerov.
19. Obzor roč. VIL čís. 130.
20. Obzor, roč. VIL čís. 119.
21. Obzor, roč. VIII. čís. 83.
22. fond OÚ (regulace) Okr. archiv Přerov.
23. Obzor, roč. X. čís. 187.
24. Obzor, roč. XI. čís. 12.
25. Obzor, roč. XI. čís. 183.
26. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO ČSR Přerov.
27. Obzor, roč. XII. čís. 202.
28. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
29. Obzor, roč. XII. čís. 288.
30. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO ČRS Přerov.
31. Obzor, roč. XIII. čís. 56.
32. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO ČRS Přerov.
33. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO ČRS Přerov.
34. Obzor, roč. XIII. čís. 73.
35. Obzor, roč. XIII. čís. 146.

36. Obzor, roč. XIII. čís. 165.
37. Obzor, roč. XIV. čís. 8.
38. Obzor, roč. XIV. čís. 47.
39. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
40. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
41. Obzor, roč. XVII. čís. 32.
42. Obzor, roč. XIX. čís. 61.
43. Obzor, roč. XIX. čís. 100.
44. Obzor, roč. XIX. čís. 41.
45. Obzor, roč. XIX. čís. 179. ,46. Obzor, roč. XIX. čís. 181.
47. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CSR Přerov.
48. Obzor, roč. XX. čís. 61.
49. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
50. Obzor, roč. XX. čís. 71.
51. Obzor, roč. XX. čís. 161.
52. Obzor, roč. XXI. čís. 157.
53. Obzor, roč. XXI. čís. 250.
54. Obzor, roč. XXI. čís. 240.
55. Obzor, roč. XXI. čís. 177, 212.
56. Obzor, roč. XXI. čís. 99, 283.
57. Obzor, roč. XXII. čís. 155, 162.
58. Obzor, roč. XXI. čís. 98, 157, 177, 212, 240, 250, 283.
59. Obzor, roč. XXII. čís. 162.
60. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
61. Kniha zápisů z let 1909—1932; archiv MO CRS Přerov.
62. Obzor roč. XXIII. čís. 4, 112, 118, 143, 234.
63. Kniha protokolů o schůzích z let 1932—1941.
64. Obzor roč. XXII. čís. 234.
65. Obzor roč. XXIII. čís. 4, 112, 118, 143, 234.
66. Kniha protokolů o schůzích z let 1932—1941.
67. Kniha protokolů o schůzích z let 1932—1941.
68. Kniha protokolů o schůzích z let 1932—1941.
69. Obzor, roč. XXIV. čís. 76.
70. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
71. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
72. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
73. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
74. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
75. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
76. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS.
77. Obzor XXV. č. 29.
78. Kniha protokolů z let 1932—1941; archiv MO CRS
79. Obzor roč. XXV. čís. 132, 146.
80. Obzor roč. XXV. čís. 132, 146.
81. Kniha protokolů z let 1932—1941;
82. Soukromý archiv.
83. Kniha protokolů z let 1932—1941;
84. Obzor, roč. XXVII, čís. 138, 143, 159, 160, 207.
85. Obzor, roč. XXVII, čís. 138, 143, 159, 160, 207.
86. Obzor XXVII. č. 159.
87. Kniha protokolů 1932—1941.

88. Obzor, roč. XXVII. č. 207.
89. Obzor, roč. XXIX. čís. 153, 202, 273, 298.
90. Obzor XXIX. č. 153.
91. Kniha protokolů z let 1932—1941.
92. Obzor XXIX. č. 202.
93. Kniha protokolů z let 1932—1941;
94. Kniha protokolů z let 1932—1941;
95. Kniha protokolů z let 1932—1941;
96. Kniha protokolů z let 1932—1941.
97. Obzor, roč. XXX. čís. 152, 233.
98. Obzor XXX. č. 152.
99. Kniha protokolů z let 1932—1941.
100. Obzor XXXI. č. 160, 178, 280.
101. Kniha protokolů 1932—1941.
102. Obzor XXXI č. 160, 178, 280. .
103. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
104. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
105. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
106. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
107. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
108. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
109. Kniha protokolů ze schůzí 1941—1951; archiv MO.
110. Sumář úlovků; archiv CRS MO Přerov.
111. Věstník CRS r. 1974; archiv CRS MO Přerov.